स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन

आ.व. २०८३।०८४

कार्यान्वयन निकायः मन्त्रालय मातहतका अस्पतालहरु

मा.मन्त्रीज्यूबाट स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

कोशी प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

विराटनगर, मोरङ

क्रियाकलाप सञ्चालनका क्रममा ध्यान दिनुपर्ने मुख्य बुँदाहरुः

अनिवार्य दायित्वतर्फः

१) स्थायी कर्मचारीको हकमा १०% वृद्धि भएको तलब पारिश्रमिक खर्च शीर्षक २१११ मा विनियोजित रकमबाट भुक्तानी गर्नुहुन र नयाँ आधार तलबको १०% प्रोत्साहन खर्चवापतको रकम स्वीकृत दरबन्दीभित्र कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुलाई मात्र खर्च शीर्षक २११३५, "स्थायी कर्मचारीको प्रोत्साहन भत्ता(१.२.५.५)" क्रियाकलापमा विनियोजित रकमबाट भुक्तानी गर्नुहुन।

२) प्रदेश निजामती कर्मचारीको पोशाक सम्बन्धी कार्यविधि, २०८३ बमोजिम कोशी प्रदेश सरकारबाट स्थानीय पोशाक प्रवर्द्धनका गर्नका लागि बुधबार र शुक्रबार स्थानियता झल्किने पोशाक लगाउने प्रयोजनार्थ प्रदान गर्न व्यवस्था गरिएको रु.५५००/- समेत साविकको पोशाक खर्च रकममा जोडी हिमाली जिल्लामा जम्मा रु. २०५००/- र अन्य जिल्लामा जम्मा रु.१५५००/- रकम चैत्र महिनामा प्रदेश दरबन्दी भित्रका स्थायी र दरबन्दी करार सेवाका कर्मचारीहरुलाई भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनुहुन र अन्य करारमा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि करार सम्झौतामा लेखिएबमोजिम भुक्तानी गर्नुहुन।

३) "मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीका लागि केन्द्रीकृत विद्युतीय हाजिरीका आधारमा प्रदान गरिने खाजा खर्च" क्रियाकलापमा प्रदेश दरबन्दी भित्रका स्थायी र दरबन्दी भित्रका करार कर्मचारीका लागि मात्र विनियोजन गरिएको हुँदा सोही अनुसार भुक्तानी व्यवस्थापन गर्नुहुन।

४) कार्यालयमा विनियोजित खाजा खर्चको रकम भुक्तानी गर्दा ई-हाजिरीको आधारमा मात्र गर्न सकिनेछ। विहान बेलुकी दुवै समयको हाजिरी भएको दिनको मात्र खाजा खर्च भुक्तानी गर्नुहुन।

५) प्लास्टिकबाट हुने वातावरण र पर्यावरणीय असर न्यूनीकरण गर्न, पानीजन्य सरुवा रोगको जोखिम कम गर्ने कार्यमा टेवा पुर्याउन एवं बजारी मिनरल वाटर तथा जारको पानीमाथिको निर्भरता कम गर्नका लागि सम्पूर्ण कार्यालयहरुले RO water purifier अनिवार्य जडान गरी कार्यालयमा स्टिलको बोतलबाट पिउने गरी शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्थापन गर्नुहुन।

६) व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि वा सार्वजनिक विदाको दिनमा वा कार्यालयको कामबाहेकको प्रयोजनमा सरकारी सवारी साधन र इन्धन प्रयोग नगर्नुहुन।

७) कार्यक्रमतर्फ विनियोजित रकमबाट इन्धनवापतको रकम भुक्तानी नगर्नुहुन।

८) स्थायी र दरबन्दीभित्रका करार कर्मचारीको तलब, अनिवार्य दायित्व र प्रदेशमा प्रचलित नियम कानूनको परिधि भित्रका भत्ता/खर्च, पानी, बिजुली र सञ्चार महशुलका हकमा अपुग भएको प्रमाणित भएको खण्डमा मात्र बजेट व्यवस्थापन हुने भएको हुँदा उल्लिखित क्रियाकलापमा मात्र रकमान्तर प्रस्ताव गर्नुहुन। असोज महिना अगाडि रकमान्तरको व्यवस्था नभएकाले पहिलो त्रैमासिकमा रकमान्तर प्रस्ताव नगर्नुहुन।

९) अन्य कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धी चालु खर्च शीर्षकहरुमा विनियोजित बजेटभित्रबाटै व्यवस्थापन हुने गरी क्रियाकलाप कार्यान्वयन योजना बनाउनुहुन।

१०) स्रोत सुनिश्चित नभईकन दरबन्दीबाहेकको करारमा कर्मचारी नियुक्ति गरी कामकाजमा खटाउँदा भविष्यमा कर्मचारी पारिश्रमिकका लागि बजेट व्यवस्थापनको सुनिश्चितता नहुने हुँदा त्यस्तो अनियमित गतिविधि नगर्नुहुन।

११) कार्यालयको काममा भ्रमणमा जाँदा अनिवार्य रुपमा भ्रमणको उद्देश्य स्पष्ट उल्लेख भएको भ्रमण लगबुकमा अद्यावधिक गर्नुहुन।

१२) गाडी तथा दुईपाङ्ग्रे सवारी साधनको बीमा तथा नवीकरण (Full) समयमा भुक्तानी गर्नुपर्नेछ र समयमा नतिरी दस्तुर जरिवाना तिर्नुपर्ने भएमा कार्यालय प्रमुख स्वयं जिम्मेवार हुनुपर्नेछ।

१३) दैनिक भ्रमण भत्ता भर्दा यातायात व्यवस्था विभागमा सार्वजनिक गरिएको भाडादर अनुसारको यातायात खर्च भर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ वा सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ।

१४) नियमानुसार सुविधामा प्राप्त हुने हकमा बाहेक अन्य कर्मचारीले व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि कार्यालयको विद्युत उपभोग गर्दा अनिवार्य सबमिटर जडान गरी सोहीअनुसार व्यक्तिगत भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ।

१५) "स्वास्थ्य सामग्री प्रसारण" कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन भएका कार्यालयले आफ्नो जिल्लाको प्रमुख स्वास्थ्य समस्या र समसामयिक स्वास्थ्य समस्या सम्बोधन हुने गरी सिर्जनात्मक स्वास्थ्य सामग्रीहरु बढीभन्दा बढी नागरिकको पहुँचमा पुग्ने गरी प्रसारण गर्नुपर्नेछ र सोको भिडियो/अडियो कपी मन्त्रालयमा समेत पेस गर्नुपर्नेछ।

कार्यक्रमतर्फः

१. स्वीकृत कार्यक्रमहरुको एकरुपता एवं प्राविधिक सहजीकरणका लागि यस निर्देशिका तयार भएको हुनाले यसै निर्देशिकाले तोकेबमोजिम नै कार्यक्रम सञ्चालनको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ। यस मार्गदर्शनमा उल्लिखित कुराहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुनेछ र कार्यान्वयनमा समन्वयकारी भूमिका फोकल पर्सनको हुनेछ।

२. कार्यक्रम सञ्चालनका लागि क्षेत्रगत फोकल व्यक्ति तोकी सोको जानकारी मन्त्रालय तथा निर्देशनालायलाई गराउनुपर्नेछ र सो फोकल व्यक्तिलाई सम्बद्ध क्षेत्रको कार्यक्रम गर्ने मात्र नभई आफ्नो जिम्मेवारीमा परेको क्षेत्रको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, स्थानीय तहका क्रियाकलापहरु सञ्चालनमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने, त्यस क्षेत्रसँग सम्बन्धित क्षेत्रका नीति, निर्देशिका, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता, लक्ष्यहरु स्थानीय तहसम्मै शेयर गर्ने, स्थानीय तहलाई यस क्षेत्रका gap पहिचान गर्न सहयोग गर्ने र रेकर्डिङ्ग रिपोर्टिङ्ग चुस्त राख्न निरन्तर नियमन तथा पृष्ठपोषण गर्ने सम्मका क्रियाकलाप गर्न कार्यालय प्रमुखले निर्देशन गर्नुपर्नेछ ।

३. यस मार्गदर्शन अनुरुप प्रत्येक कार्यालयले आफ्नो कार्यालयमा विनियोजित बजेटअनुसारको कार्यक्रम सञ्चालन कार्ययोजना बनाई अख्तियार प्राप्त व्यक्तिबाट स्वीकृत गर्नुपर्नेछ जसमा कम्तीमा पनि कार्यक्रमको बेहोरा, समयसीमा, सञ्चालन प्रक्रियामा बजेट विभाजन, जिम्मेवार शाखा वा व्यक्ति अनिवार्य तोक्नुपर्नेछ र वर्षभरीको कार्यक्रम क्यालेन्डर बनाई सो अनुरुप कार्य गर्नुपर्नेछ।

४. प्रत्येक कार्यक्रम सुरू गर्नुपूर्व कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया, अनुमानित खर्च, सहभागी तथा स्रोतव्यक्ति, सहजकर्ता विवरण, कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थान र मिति उल्लिखित टिप्पणी आदेश स्वीकृत भएपश्चात् कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु गराउनुपर्नेछ।

५. प्रत्येक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा गराउँदा कार्यक्रमको प्रकृति र बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित "**सार्वजानिक खरिद ऐन, २०६३**", "**सार्वजानिक खरिद नियमावली २०६४**", "भ्रमण ऐन, नियमावली, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय प्रदेश नं.१ को प्रचलित "**सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिका**"(कुनै ऐन,नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका नयाँ निर्माण भएको सोही अनुसार समेत) बमोजिम गर्नुपर्नेछ।

९. **प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र र तालिम प्रदान गर्ने निकायको हकमाः**

क. स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुने सम्पूर्ण तालिमका लागि आ.व.को सुरुमा प्रदेश मातहतका प्रत्येक अस्पताल तथा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको अनिवार्य प्राथमिकताका आधारमा तालिम अनुसार सूची तयार पारी तालिमको तालिका बनाउनुपर्नेछ।

ख. तालिम सञ्चालनका लागि प्रदेश भित्र तालिम साइट नभए वा भएका साइटहरूले गुणस्तर मापदण्ड पूरा नगरेको भए प्रदेश बाहिर रहेको तालिम साइट खुलाई टिप्पणी स्वीकृत गराएर मात्र प्रदेश बाहिर तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। यसरी प्रदेश बाहिर तालिम सञ्चालन गर्नु पर्ने भएमा स्वास्थ्य मन्त्रालयसँग राय लिई सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।

१०. कार्यक्रमको प्रगतिको अवस्था (पटक, परिमाण, लाभग्राही सङ्ख्या, प्रमूख उपलब्धि, वित्तीय प्रगति लगायत गुणात्मक र परिमाणात्मक तथ्याङ्क समावेश गरी) तोकिएको ढाँचामा त्रैमासिक र वार्षिक रुपमा स्वास्थ्य मन्त्रालय र मन्त्रालयको नीति योजना तथा समन्वय शाखाको इमेल yojana.moh@p1.gov.np मा र स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।

११. यो मार्गदर्शन साथै कार्यालयबाट बनाइएको कार्ययोजना अनुरुप कार्यक्रम सञ्चालनको अनुगमन एवं सहजीकरणको व्यवस्था स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्नुपर्न

विषयसूची

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः फार्मेसी भवन निर्माण (११३.१७.३.)/ ३१११२ 3

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः मोटरसाईकल/स्कुटर (११.३.२.१)/ ३११२१ 3

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः पोष्टमार्टम भवन मर्मत तथा निर्माण (११.१.२.३३)/ ३१११२ 4

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Online UPS with battery (११.३.७.१७)/३११२२ 5

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः जेनेरेटर खरिद (११.३.७.२)/३११२२ 6

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः लन्ड्री मेसिन ड्रायर सहित खरिद (११.३.९.१३१)/ ३११२२ 7

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः एम्बुलेन्स खरिद (११.३.५.१)/३११२१ 9

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः स्वास्थ्य सेवामा डिजिटलाईजेसन (EHR/EMR) का लागि आवश्यक मेसिनरी तथा औजार खरिद (११.३.७.१८)/३११२२ 10

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः lab information system software (११.६.३.१२)/ ३११३४ 11

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः DR- X ray panel खरिद (११.३.९.१६६)/३११२२ 12

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Autoclave machine (vertical) खरिद तथा जडान (११.३.९.१६५)/ ३११२२ . 13

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः हाडजोर्नी सम्बन्धी विशेषज्ञ सेवाका लागी औजार उपकरण खरिद (११.३.९.१६३)/ ३११२२ 15

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Electrolyte analyzer खरिद (११.३.९.१४८)/३११२२ 16

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः ABG machine खरिद (११.३.९.१७२)/ ३११२२ 18

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Stabilizer with wiring (११.३.९.१६१)/ ३११२२ 20

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः USG machine with echo probe (११.३.९.१७१)/ ३११२२ 21

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः GA machine खरिद तथा जडान (११.३.९.२३)/ ३११२२ 23

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Orthopedic fracture table (C-arm Compatible with traction attachment) (११.३.९.१६४)/ ३११२२ 25

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद (११.३.९.१६२)/ ३११२२ 26

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः CT Scan machine खरिद (११.३.९.१७३)/ ३११२२ 28

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः तरल फोहोरमैला व्यस्थापन (११.३.९.१८२)/ ३११२२ 29

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः विशेषज्ञ चिकित्सक प्रोत्साहन भत्ता (१.२.५.३)/ २११३५ 31

अस्पताल सेवा सुदृढीकरण तथा विस्तार कार्यक्रम ३७००२१०३ अस्पताल

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: निजी सरकारी साझेदारीमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा (मानसिक स्वास्थ्य सहित) विस्तार (२.७.२२.१७८५)/ २२५२२ 38

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: Birth defect screening गरे बापत नर्सिङ कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता (१.२.५.७)/२११३५ 40

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: निःसन्तान उपचार सेवा विस्तार तथा संचालनका लागि आवश्यक औषधी एवं सामग्री खरिद (७.२.११.१२)/ २७२१३ 43

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: maternity waiting home संचालन खर्च (२.४.१५.३)/ २२३१९ 44

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: प्रसुति जटिलताका लागि रिफरल सेवा (२.७.२२.४)/ २२५२२ 45

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: आङ्ग खस्ने समस्या भएका महिलाहरुको निःशुल्क शल्यक्रिया कार्यक्रम (२.७.२२.११)/ २२५२२ 46

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: गर्भवति तथा सुत्केरि महिलाहरुको निःशुल्क निदानात्मक सेवा र लक्षित वर्गका बालबालिकाहरुको निःशुल्क उपचार सेवा (२.७.२२.१७८३)/ २२५२२ 47

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: निःशुल्क औषधी तथा अन्य औषधी खरिद (७.२.९.१)/ २७२१३ 49

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: सक्रमण रोकथाम तथा सरसफाई सामाग्री खरिद (७.२.११.१)/२७२१३ 50

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: अस्पतालमा NICU व्यवस्थापन (२.७.२२.१७८२)/२२५२२ 51

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: Continuous Nursing Education(CNE) कार्यक्रम संचालन (२.५.११.४७)/ २२५२२ 53

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: CME संचालन (२.७.२२.१५६६)/२२५२२ 54

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: फार्मेसी सेवा विस्तार (२.७.२२.१६११)/२२५२२ 55

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: अस्पताल सेवा सुधार तथा विस्तार (२.७.२२.१६१७)/२२५२२ 56

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: social audit (२.७.६.४)/२२५२२ 58

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: clinical audit (२.७.६.५)/२२५२२ 59

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: प्रदेशस्तरीय स्वास्थ्य संस्था तथा सरकारी अस्पतालहरुको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (२.७.२२.३५)/२२५२२ 60

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री तथा आकास्मिक औषधी व्यवस्थापन (७.२.११.१३)/२७२१३ 62

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि विशेषज्ञ चिकित्सक करार (२.५.१०.५२)/२२४१९ 64

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि चिकित्सक करार (२.५.१०.५३)/ २२४१९ 65

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पतालमा NCD clinic संचालनका लागि जनशक्ति करार (२.५.१०.५४)/२२४१९ 66

अस्पताल सेवा सुदृढीकरण तथा विस्तार कार्यक्रम ३७००२१०३ अस्पताल

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि स्टाफ नर्स करार (२.५.१०.५५)/ २२४१९ 68

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि सरसफाईकर्मी करार (२.५.१०.५६)/ २२४१९ 69

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पतालमा NCD clinic संचालन (२.७.२२.१७९२)/२२५२२ 70

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: जलन उपचारका लागी Burn ward व्यवस्थापन (२.७.२२.१७८१)/ २२५२२ 72

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: सामाजिक सेवा इकाइ (२.७.२२.१८२०)/२२५२२ 74

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: अस्पतालमा डायलाइसिस सेवा संचालन तथा विस्तार कार्यक्रम (२.७.२२.१७९१)/२२५२२ 75

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: होमियोप्याथि औषधि खरिद (७.२.९.६)/२७२१३ 76

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: अस्पतालहरुमा शैक्षिक कार्यक्रम तयारीका लागी व्यवस्थापन (२.७.२२.१७८४)/२२५२२ 77

अनुसुची १ : आधारभुत स्वास्थ्य सेवाका औषधी तथा औषधीजन्य सामगीहरुको वर्गीकरण 79

अनुसूची: २ 87

अनुसूची- ३ 88

गर्भाबस्था तथा प्रसूतिमा महिलाहरुलाई उपलब्ध गराइएका जाँचहरुको अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारम 88

अनुसूची-४ 88

गर्भाबस्था तथा प्रसूतिमा महिलाहरुलाई उपलब्ध गराइएका जाँचहरुको मासीक रुपमा संस्थामा टास गर्नुपर्ने फारम 88

अनुसूची-५ 88

१० वर्षमुनिका बालबालिकालाई उपलब्ध गराइएका स्वास्थ्य सेवाहरुको अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारम 88

अनुसूची-६ 89

१० वर्षमुनिका बालबालिकालाई उपलब्ध गराइएका स्वास्थ्य सेवाहरुको अभिलेख तथा टाँस गर्नु पर्ने फारम 89

अनुसूची-७ 90

निजी सरकारी साझेदारीमा विशेषज्ञ सेवा विस्तार (सेवा सम्झौता फारम) 90

अनुसूची-८ 92

निःसन्तान दम्पतीहरुलाई परामर्श सेवा 92

अनुसूची-९ 101

Birth Defects पहिचानका लागि प्रयोग गरिने प्रश्नावली 101

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः फार्मेसी भवन निर्माण (११३.१७.३.)/ ३१११२	
परिचय	अस्पतालमा गुणस्तरीय, सुरक्षित तथा व्यवस्थित फार्मेसी सेवा प्रदान गर्न आवश्यक पूर्वाधारको विकास गर्ने उद्देश्यले फार्मेसी भवन निर्माण गरिनेछ। भवन निर्माणबाट औषधिको सुरक्षित भण्डारण, वितरण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक भौतिक पुर्वाधार सुनिश्चित हुनेछ।
उद्देश्य	अस्पतालको फार्मेसी सेवा विस्तार भई सहज र सर्वसुलभ रुपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	• औषधीको सुरक्षित भण्डारण र वितरणमा सुधार हुनेछ। •सेवाग्राहीलाई छिटो, सहज र गुणस्तरीय फार्मेसी सेवा उपलब्ध हुनेछ। • अस्पतालको औषधी व्यवस्थापन प्रणाली थप प्रभावकारी हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) बजेट बिनियोजन भएका स्वास्थ्य संस्थाको फार्मेसी सेवाको वर्तमान अवस्था तथा विद्यमान भवनको प्राविधिक मूल्याङ्कन गर्ने। २) भवनको नक्सा, Design, Drawing, Cost Estimate तथा Specification तयार गर्ने एवं सम्बन्धित प्राविधिक निकायबाट Design तथा लागत अनुमान स्वीकृत गराउने। ३) फार्मेसी भवन निर्माणको स्वीकृत लागत अनुमानका आधारमा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम खरिद विधि छनौट गरी निर्माण कार्य गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न भएपश्चात् स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयलाइ प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल ताप्लेजुङ

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः मोटरसाईकल/स्कुटर (११.३.२.१)/ ३११२१	
परिचय	अस्पतालबाट प्रवाह हुने स्वास्थ्य सेवाको पहुँच, अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा प्रशासनिक कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक मोटरसाईकल/स्कुटर खरिद गरिनेछ। यसले स्वास्थ्यकर्मी तथा सम्बन्धित कर्मचारीलाई फिल्ड भ्रमण, कार्यक्रम अनुगमन, समन्वय तथा आकस्मिक सेवामा सहज आवागमनको सुविधा प्रदान गर्नेछ।

उद्देश्य	अस्पतालको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक सवारी साधन उपलब्ध गराउने। स्वास्थ्य कार्यक्रमको अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा फिल्ड भ्रमणलाई सहज बनाउने।
अपेक्षित उपलब्धि	अस्पतालबाट हुने अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुनेछ। स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजता र कार्यक्षमता वृद्धि हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको आधारमा मोटरसाईकल/स्कुटर खरिद गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७, तथा नेपाल सरकार/सम्बन्धित तहबाट जारी सार्वजनिक खर्च मापदण्ड र अन्य प्रचलित कानुनी व्यवस्था बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद सम्पन्न भएपछि सवारीसाधनको दर्ता, बीमा, कर भुक्तानी तथा सम्पत्ति अभिलेखीकरण गर्नुपर्नेछ। ४) सवारीसाधन आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित शाखा वा कर्मचारीलाई जिम्मेवारीसहित उपलब्ध गराई सरकारी कार्यमा मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ। ५) सवारीसाधनको प्रयोग, इन्धन, मर्मतसम्भार तथा लगबुक व्यवस्थापन प्रचलित सरकारी मापदण्ड तथा अस्पतालको आन्तरिक व्यवस्थापन प्रणालीअनुसार गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरिद प्रक्रिया सम्पन्न भए पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणाली (PAMS v2) मा प्रविष्टि गरी स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल ताप्लेजुङ र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः पोष्टमार्टम भवन मर्मत तथा निर्माण (११.१.२.३३)/ ३१११२	
परिचय	पोष्टमार्टम सेवालाई सुरक्षित, व्यवस्थित तथा मापदण्ड अनुकूल सञ्चालन गर्न आवश्यक पोष्टमार्टम भवनको मर्मत तथा निर्माण कार्य गरिनेछ। यसबाट फरेन्सिक तथा अस्पतालका सहयोगी सेवाको गुणस्तर र प्रभावकारितामा सुधार हुनेछ।
उद्देश्य	गुणस्तरीय, वैज्ञानिक र प्रभावकारी रुपमा क्लिनिकलका साथै सहयोगी सेवालाई थप व्यवस्थित विकसित र विस्तारित गर्दै जाने।

अपेक्षित उपलब्धि	नेपाल सरकारको प्रचलित मापदण्ड अनुसार पोष्टमार्टम भवनको मर्मत तथा निर्माण सम्पन्न हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले निर्माण कार्य अस्पतालको प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख, स्टोरशाखा र अन्य शाखाका कर्मचारीहरू समेतको उपस्थितिको बैठक तथा छलफलबाट मूख्य निर्माण कार्य र अन्य मर्मत, सम्भार (फ्लोरिङ, टायलिङ, प्लास्टर मर्मत, छत मर्मत/ सुरक्षा, ढल निकास, ट्वाइलेट बाथरुम तथा अत्यावश्यक पूर्वाधारका साथै आवश्यक सामग्री मर्मत, रंग रोगन आदि), पोष्टमार्टम भवन निर्माण लगायत आवश्यक गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) निर्माण हुने सबै पूर्वाधार स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड २०७७ मा व्यवस्था भए बमोजिम अनिवार्य रुपमा हुनुपर्नेछ। ३) सरकारी कार्यालयको कार्यालय सुरक्षाको दृष्टिकोणबाट न्यूनतम मापदण्ड अनुसार बजेटको परिधिभित्र रही भवन निर्माण गर्नुपर्नेछ। यसरी निर्माण गर्दा बजेट बचत हुने भएमा बुँदा नम्बर १ मा तयार गरिएको विवरण अनुसार प्राथमिकता निर्धारण गरी तयार गरिएको ल.ई. अनुसार मर्मतको कार्य समेत गराउन सकिनेछ। ४) बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, साथै "सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड र मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिका" को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न भएपश्चात् स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयलाइ प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल तेह्रथुम

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: Online UPS with battery (११.३.७.१७)/३११२२	
परिचय	अस्पतालमा विद्युत आपूर्तिमा हुने अवरोधका कारण स्वास्थ्य सेवा प्रभावित हुन नदिन तथा संवेदनशील उपकरणहरूको सुरक्षित सञ्चालन सुनिश्चित गर्न आवश्यक क्षमताको Online UPS with Battery खरिद तथा जडान गरिनेछ।
उद्देश्य	• संवेदनशील स्वास्थ्य उपकरण तथा सूचना प्रणालीका लागि निरन्तर विद्युत आपूर्ति सुनिश्चित गर्ने।

	• विद्युत अवरोधका कारण सेवा प्रवाहमा हुने अवरोध तथा उपकरणको क्षति न्यूनीकरण गर्ने। अस्पताल सेवाको गुणस्तर, सुरक्षा र विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	• आवश्यक क्षमताको Online UPS with Battery जडान भई सञ्चालनमा आउनेछ। • विद्युत अवरोधका समयमा पनि आवश्यक स्वास्थ्य सेवा निरन्तर सञ्चालन हुनेछ। • स्वास्थ्य उपकरण तथा सूचना प्रणालीको सुरक्षा र कार्यक्षमतामा सुधार हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटबमोजिम खरिद तथा जडान कार्य सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ एवं सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आवश्यक प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक खरिद प्रक्रियाबाट कम्तिमा २०KVA को UPS तथा Battery खरिद गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीको वारेन्टी पिरियड कम्तिमा ३ वर्ष हुनुपर्नेछ। ४) UPS तथा Battery खरिद गर्दा सम्बन्धित प्राविधिकबाट जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ। ५) उपकरणको सञ्चालन तथा मर्मतसम्भार सम्बन्धी अभिलेख राखी नियमित निरीक्षण गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरिद तथा जडान सम्पन्न पश्चात् कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल धनकुटा . कटारी अस्पताल उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः जेनेरेटर खरिद (११.३.७.२)/३११२२	
परिचय	अस्पतालमा विद्युत आपूर्ति अवरुद्ध हुँदा पनि अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा, शल्यक्रिया, प्रयोगशाला, सघन उपचार कक्ष तथा अन्य संवेदनशील सेवाहरू निरन्तर सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमताको जेनेरेटर खरिद गरिनेछ।
उद्देश्य	• विद्युत अवरोधका समयमा अस्पतालको अत्यावश्यक सेवा निरन्तर सञ्चालन सुनिश्चित गर्ने। • स्वास्थ्य उपकरण तथा सूचना प्रणालीको सुरक्षित सञ्चालनमा सहयोग पुर्‍याउने। • अस्पताल सेवाको गुणस्तर, सुरक्षा तथा विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्ने।

अपेक्षित उपलब्धि	• आवश्यक क्षमताको जेनेरेटर खरिद तथा सञ्चालनमा आउनेछ। • विद्युत अवरोधका समयमा पनि अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा निर्बाध सञ्चालन हुनेछ। • अस्पतालको सेवा प्रवाह तथा आपतकालीन तयारीमा सुधार हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम वार्षिक खरिद योजना मा यस कार्यक्रमलाई समेटी नियमबमोजिम जेनेरेटर खरिद गर्नुपर्नेछ। २) सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ एवं सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आवश्यक प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तथा लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक खरिद प्रक्रियाबाट कम्तिमा १२० KVA को जेनेरेटर खरिद गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद पश्चात् जेनेरेटरको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning), सञ्चालन तथा सम्बन्धित कर्मचारीलाई आवश्यक अभिमुखीकरण गर्नुपर्नेछ। ४) उपकरणको नियमित सञ्चालन, मर्मतसम्भार तथा अभिलेखीकरण सम्बन्धित शाखाले गर्नुपर्नेछ। ५) उपकरण खरिद गर्दा वारेन्टी पिरियड कम्तिमा ३ वर्ष हुनुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरिद तथा जडान सम्पन्न पश्चात् कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल उदयपुर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः लन्ड्री मेसिन ड्रायर सहित खरिद (११.३.९.१३१)/ ३११२२

परिचय	अस्पतालमा प्रयोग हुने कपडा, बेडसिट, गाउन, पर्दा तथा अन्य लन्ड्री सामग्रीको प्रभावकारी सरसफाइ, संक्रमण नियन्त्रण र व्यवस्थित व्यवस्थापनका लागि लन्ड्री मेसिन ड्रायर सहितको उपकरण खरिद गरिनेछ।
उद्देश्य	• अस्पतालका लन्ड्री सेवालाई व्यवस्थित, सुरक्षित र प्रभावकारी बनाउने। • अस्पतालजन्य संक्रमण नियन्त्रणमा सहयोग पुऱ्याउने। • कपडा तथा अन्य सामग्रीको गुणस्तरीय धुलाई र सुकाउने व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने।

अपेक्षित उपलब्धि	• लन्ड्री मेसिन ड्रायर सहितको उपकरण खरिद तथा सञ्चालनमा आउनेछ। • अस्पतालका कपडा तथा सामग्रीको सरसफाइ र व्यवस्थापनमा सुधार हुनेछ। • संक्रमण नियन्त्रण तथा सेवा गुणस्तरमा सकारात्मक प्रभाव पर्नेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटबमोजिम लन्ड्री मेसिन ड्रायर सहितको उपकरण खरिद गर्नुपर्नेछ। २) सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ एवं सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम आवश्यक प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक खरिद प्रक्रियाबाट अस्पतालको आवश्यकता एवं बजेटको परिधिभित्र रही कम्तिमा १५ किलो भन्दा बढी क्षमताको Industrial मेशिन खरिद गर्नुपर्नेछ। ३) स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय, कोशी प्रदेशद्वारा स्वीकृत तथा प्रचलनमा रहेको टेक्निकल स्पेसिफिकेसन बैंकलाई प्राथमिकताका साथ आधार मान्नुपर्नेछ। ४) खरिद पश्चात् उपकरणको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ५) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नुपर्नेछ। ६) उपकरणको नियमित प्रयोग, मर्मतसम्भार तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित शाखाबाट गर्नुपर्नेछ। ७) उपकरणको वारेन्टि पिरियड कम्तिमा ३ वर्षको हुनुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरिद तथा जडान सम्पन्न पश्चात् कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	कटारी अस्पताल उदयपुर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः एम्बुलेन्स खरिद (११.३.५.१)/३११२१

परिचय	जिल्ला तहमा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन तथा राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०८२ बमोजिम नियमन समेत गर्न जिल्ला एम्बुलेन्स समितिहरूको नियमित बैठक बसी समीक्षा एवं थप व्यवस्थापन गर्न यो शीर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।
उद्देश्य	राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०८२ बमोजिम न्यूनतम एम्बुलेन्सको आपूर्ति आवश्यकता पूरा गर्न तथा एम्बुलेन्स सेवा लाई थप प्रभावकारी बनाउन ख वर्गको एम्बुलेन्स खरिद गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्सहरूको गुणस्तर नियमन तथा सेवा सञ्चालन प्रक्रियामा आवश्यक सहजीकरण हुनेछ र आवश्यकता अनुसार Medically equipped ख वर्ग एम्बुलेन्स खरिद भई बिरामीहरुको आकस्मिक स्वास्थ्य अवस्थामा द्रुत गतिमा उद्धार तथा प्रेषण हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजन भएका जिल्ला अस्पतालहरुले राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०८२ बमोजिम "ख" वर्ग को एम्बुलेन्स खरिद गरी सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०८२ मा रहेको व्यवस्था बमोजिम गठित जिल्ला एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको नियमित बैठकमा समितिले प्रचलित निर्देशिकामा भएको व्यवस्था बमोजिमका कार्य गरी निर्णयहरुको अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्नेछ। ३) एम्बुलेन्स खरिद गर्दा गाडी खरिदका लागि अटोमोबाइल र मेकानिकल ईन्जिनियर र एम्बुलेनन्स भित्रका बायोमेडिकल औजार उपकरणका लागि बायोमेडिकल इन्जिनियर सहितको टिमबाट Specification तयार गर्नुपर्नेछ साथै एम्बुलेन्सको स्पेसिफिकेसन अनुसार प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ र राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका २०८२ ले तोकेको मापदण्ड बमोजिम व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। ४) खरिद पश्चात् एम्बुलेन्स स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको जाँच सम्बन्धित इञ्जिनियरबाट गराउनुपर्नेछ।सो पश्चात् सञ्चालन गरी सेवा निरन्तरताको सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणाली (PAMS) मा प्रविष्टि गरी उक्त एम्बुलेन्सबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्नुका साथै कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले आएको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल तेह्रथुम. जिल्ला अस्पताल ओखलढुङ्गा.जिल्ला अस्पताल सोलुखुम्बु।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: स्वास्थ्य सेवामा डिजिटलाईजेसन (EHR/EMR) का लागि आवश्यक मेसिनरी तथा औजार खरिद (११.३.७.१८)/३११२२

परिचय	अस्पतालको स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन Electronic Health Record (EHR) / Electronic Medical Record (EMR) प्रणाली सञ्चालनका लागि आवश्यक कम्प्युटर, नेटवर्किङ उपकरण तथा अन्य मेसिनरी/औजार खरिद गरिनेछ।
उद्देश्य	• स्वास्थ्य सेवाको अभिलेख व्यवस्थापनलाई डिजिटल तथा व्यवस्थित बनाउने। • बिरामीको स्वास्थ्य विवरण सुरक्षित, सहज र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्ने। • सेवा प्रवाह, प्रतिवेदन तथा निर्णय प्रक्रियालाई प्रविधिमा आधारित बनाउने।
अपेक्षित उपलब्धि	• EHR/EMR प्रणाली सञ्चालनका लागि आवश्यक उपकरण उपलब्ध हुनेछ। • बिरामीको स्वास्थ्य अभिलेख डिजिटल माध्यमबाट व्यवस्थित हुनेछ। • स्वास्थ्य सेवा प्रवाह, तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा प्रतिवेदन प्रणालीमा सुधार हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम Electronic Health Record (EHR) / Electronic Medical Record (EMR) प्रणाली जडान गरी संचालनका लागि आवश्यक All in One डेस्क टप ,Bar code/QR printer,Printer आदि आवश्यकतानुसार खरिद गर्न सकिनेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ एवं सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट सामग्री खरिद गर्नुपर्नेछ। ३) कटारी अस्पताल र शैलजा आचार्य कोशी प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्रका लागि टेलिमेडिसिन सेवा शूरु गर्न आवश्यक पर्ने डेस्टप कम्प्युटर, वेब क्याम्प, Uninterrupted पावर ब्याकअप आदि समेत यसै बजेटबाट व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। ४) खरिद भएका उपकरणको जडान, परीक्षण, प्रणालीसँग एकीकरण तथा सञ्चालन भएको सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ। ५) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण तथा प्रणाली प्रयोग सम्बन्धी आवश्यक अभिमुखीकरण/तालिम प्रदान गर्नुपर्नेछ। ६) उपकरणको नियमित सञ्चालन, मर्मतसम्भार तथा सम्पत्ति अभिलेख व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।

प्रतिवेदन	बिनियोजित बजेटबाट खरिद भएका सामग्रीहरुको विवरण अनिवार्य PAMSV2 मा दाखिला गर्नुपर्नेछ। खरिद तथा जडान सम्पन्न पश्चात् कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै,प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भणडारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर,कटारी अस्पताल र शैलजा अचार्य कोशी प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: lab information system software (११.६.३.१२)/ ३११३४	
परिचय	अस्पतालको प्रयोगशाला सेवालाई डिजिटल, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन Lab Information System (LIS) Software खरिद तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। यस प्रणालीबाट प्रयोगशाला परीक्षणको अभिलेख, रिपोर्टिङ, तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्नेछ।
उद्देश्य	१) प्रयोगशाला सेवाको अभिलेख तथा व्यवस्थापन प्रणालीलाई डिजिटल बनाउने। २) परीक्षण प्रक्रिया, रिपोर्टिङ तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने। ३) बिरामीलाई छिटो, भरपर्दो र गुणस्तरीय प्रयोगशाला सेवा उपलब्ध गराउने।
अपेक्षित उपलब्धि	१) Lab Information System Software सञ्चालनमा आउनेछ। २) प्रयोगशाला परीक्षण, रिपोर्ट तथा अभिलेख व्यवस्थापनमा सुधार हुनेछ। ३) सेवा प्रवाह छिटो, व्यवस्थित र विश्वसनीय हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटबमोजिम Lab Information System Software खरिद तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, तथा प्रचलित सूचना प्रविधि सम्बन्धी मापदण्डबमोजिम खरिद तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद कार्य पश्चात सफ्टवेयरको स्थापना, परीक्षण, आवश्यक प्रणालीसँग एकीकरण तथा प्रयोगमा ल्याउने कार्य गर्नुपर्नेछ। ४) सम्बन्धित प्रयोगशाला तथा प्राविधिक कर्मचारीलाई सफ्टवेयर प्रयोगसम्बन्धी आवश्यक तालिम/अभिमुखीकरण सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ। ५) सफ्टवेयरको नियमित सञ्चालन, मर्मत, प्राविधिक सहयोग तथा डेटा सुरक्षाको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।
अभिलेख/प्रतिवेदन	बिनियोजित बजेटबाट खरिद भएका सामग्रीहरुको विवरण अनिवार्य PAMSV2 मा दाखिला गर्नुपर्नेछ। खरिद तथा जडान सम्पन्न पश्चात् कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।

सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, संखुवासभा, तेह्रथुम, भोजपुर, खोटाङ, सोलुखुम्बु, धनकुटा, उदयपुर, सुनसरी, प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर, कटारी अस्पताल र शैलाजा अचार्य कोशी प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्र।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः DR- X ray panel खरिद (११.३.९.१६६)/३११२२	
परिचय	अस्पतालमा डिजिटल रेडियोग्राफी (Digital Radiography–DR) सेवाको गुणस्तर, छिटो तथा प्रभावकारी रूपमा एक्स-रे सेवा उपलब्ध गराउन DR–X-ray Panel खरिद गरिनेछ। यस उपकरणले उच्च गुणस्तरका डिजिटल तस्बिर उत्पादन गर्ने, सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउने तथा बिरामीको उपचार प्रक्रियालाई थप प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुऱ्याउनेछ।
उद्देश्य	१) अस्पतालमा गुणस्तरीय, सुरक्षित र समयमै डिजिटल एक्स-रे सेवा उपलब्ध गराउनु। २) रेडियोलोजी सेवाको दक्षता, उत्पादकत्व र सेवा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालमा DR–X-ray Panel खरिद, जडान तथा सञ्चालनमा आउने। २) डिजिटल एक्स-रे सेवाको गुणस्तर र विश्वसनीयतामा सुधार हुने। ३) अस्पतालमा रेडियोलोजी सेवाको निरन्तरता सुनिश्चित हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटबमोजिम DR–X-ray Panel खरिद, जडान तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, तथा स्वास्थ्य उपकरण खरिदसम्बन्धी प्रचलित मापदण्ड एवं निर्देशिकाबमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट USFDA वा ISO/CE प्रमाणित उपकरण सुनिश्चित हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। ४) अस्पतालको रेडियोलोजी सेवाको आवश्यकता तथा विद्यमान DR प्रणालीसँग अनुकूल हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक खरिद प्रक्रियामार्फत DR–X-ray Panel खरिद गर्नुपर्नेछ। ५) प्रस्तावित DR X-ray Panel विद्यमान X-ray machine सँग पूर्ण रूपमा compatible हुनुपर्नेछ र आवश्यक interface, software, calibration तथा integration सहित सञ्चालनयोग्य अवस्थामा आपुर्तीकर्ताले उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

	६) सम्बन्धित रेडियोग्राफर, रेडियोलोजी विभागका प्राविधिक तथा अन्य सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन, सामान्य मर्मतसम्भार तथा सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक तालिम/अभिमुखीकरण प्रदान गर्नुपर्नेछ। ७) DR–X-ray Panel को नियमित सञ्चालन, मर्मतसम्भार, वारेन्टी/पोष्ट—वारेन्टी सम्बन्धित प्राविधिकको सहयोग तथा आवश्यक गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् DR–X-ray Panel को विवरण अनलाइन सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) DR–X-ray Panel खरिद, जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् उपकरणबाट रेडियोलोजी सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	शैलाजा अचार्य कोशी प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Autoclave machine (vertical) खरिद तथा जडान (११.३.९.१६५)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालमा प्रयोग हुने शल्यक्रिया उपकरण, ड्रेसिङ सामग्री, प्रसूति सेवा, प्रयोगशाला तथा अन्य पुनःप्रयोग गर्न मिल्ने उपकरण एवं सामग्रीलाई सुरक्षित रूपमा जीवाणुमुक्त (Sterilization) गर्न Vertical Autoclave Machine खरिद गरिनेछ। यस उपकरणले संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण (Infection Prevention and Control–IPC) लाई प्रभावकारी बनाउँदै सुरक्षित, गुणस्तरीय तथा मापदण्डअनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सहयोग पुऱ्याउनेछ।
उद्देश्य	१) अस्पतालमा प्रयोग हुने उपकरण तथा सामग्रीको प्रभावकारी जीवाणुमुक्तीकरण सुनिश्चित गर्नु। २) संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण (IPC) प्रणालीलाई सुदृढ बनाउनु। ३) अस्पतालमा सुरक्षित, गुणस्तरीय तथा मापदण्डअनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई सुदृढ गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालजन्य संक्रमण (Hospital Acquired Infection) को जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्ने।

	२) अस्पतालमा Infection Prevention and Control (IPC) प्रणाली तथा सेवा गुणस्तरमा सुधार हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटबमोजिम Vertical Autoclave Machine खरिद, जडान तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ एवं स्वास्थ्य उपकरण खरिद सम्बन्धी प्रचलित मापदण्ड एवं निर्देशिका बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट USFDA तथा ISO/CE प्रमाणित उपकरण सुनिश्चित हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ र प्रतिस्पर्धात्मक खरिद प्रक्रियामार्फत Fully automated कम्तिमा १०० लिटर क्षमताको Vertical Autoclave Machine खरिद गर्नुपर्नेछ। ४) खरिद भएको मेशिनको कम्तिमा २ वर्षको वारेन्टि र २ वर्षको Service Contract हुनुपर्नेछ। ५) खरिद गरिएको Vertical Autoclave Machine को आपूर्ति, जडान (Installation), परीक्षण (Testing), सञ्चालन (Commissioning) तथा आवश्यक सुरक्षा परीक्षण सम्पन्न गरी नियमित सेवामा ल्याउनुपर्नेछ। ६) सम्बन्धित नर्सिङ, शल्यक्रिया कक्ष (Operation Theatre), केन्द्रीय Sterile Supply Unit (CSSD) तथा अन्य सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन, Sterilization प्रक्रिया, सामान्य मर्मतसम्भार तथा सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक तालिम/अभिमुखीकरण प्रदान गर्नुपर्नेछ। ७) Vertical Autoclave Machine को नियमित सञ्चालन, मर्मतसम्भार, क्यालिब्रेसन (जहाँ आवश्यक हुन्छ), वारेन्टी/पोष्ट—वारेन्टी प्राविधिक सहयोग तथा आवश्यक गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् Vertical Autoclave Machine को विवरण अनलाइन सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMSv2) मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) Vertical Autoclave Machine खरिद, जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् उपकरण नियमित रूपमा सञ्चालनमा रहेको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	शैलाजा अचार्य कोशी प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय रोग केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः हाडजोर्नी सम्बन्धी विशेषज्ञ सेवाका लागी औजार उपकरण खरिद (११.३.९.१६३)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालमा हाडजोर्नी (Orthopedic) सम्बन्धी विशेषज्ञ सेवा प्रभावकारी, सुरक्षित तथा गुणस्तरीय रूपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक शल्यक्रिया तथा उपचारसम्बन्धी औजार उपकरण खरिद गरिनेछ। यसबाट हाडजोर्नीसम्बन्धी शल्यक्रिया तथा उपचार सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि हुने, सेवा प्रवाहमा सहजता आउने तथा बिरामीलाई समयमै विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउन सहयोग पुग्नेछ।
उद्देश्य	१) अस्पतालमा हाडजोर्नी सम्बन्धी विशेषज्ञ सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु। २) आवश्यक शल्यक्रिया तथा उपचारका लागि आधुनिक एवं मापदण्डअनुसारका औजार उपकरण उपलब्ध गराउनु। ३) सुरक्षित, प्रभावकारी तथा समयमै हाडजोर्नी सम्बन्धी उपचार सेवा सुनिश्चित गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालमा हाडजोर्नी सम्बन्धी विशेषज्ञ सेवाका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद, आपूर्ति तथा सञ्चालनमा आउने। २) हाडजोर्नीसम्बन्धी शल्यक्रिया तथा उपचार सेवाको क्षमता र गुणस्तरमा सुधार हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया **(Dr Poojan सँग सोधेर के खरिद गर्ने Specify गर्ने)**	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालको अर्थोपेडिक सर्जरी सेवा सुदृढ गर्नका लागि आवश्यक पर्ने औजार उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरु खरिद गर्नुपर्नेछ। २) अस्पतालका सम्बन्धित विज्ञ, अपरेशन कक्षका कर्मचारीहरु एवं प्रशाशन समेतको बैठक बसि खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीको सुची तयार गरी मन्त्रालयबाट स्विकृति लिइ खरिद प्रकृया अगाडी बढाउनुपर्नेछ। ३) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट गुणस्तर सुनिश्चित हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। ४) खरिद गरेको सामग्रीको Warranty Period कम्तीमा २ वर्षको हुनेगरी र सो पश्चात् Maintenance Contract कम्तीमा ३ वर्षको हुनेगरीको कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ५) खरिद सम्झौतामा Warranty Period अवधिको मर्मत सम्भार आपूर्तिकर्ताबाट नै गर्नको लागि सुनिश्चित गर्ने।

	६) स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयएवं स्वास्थ्य मन्त्रालय कोशी प्रदेशको टेक्निकल स्पेसिफिकेसन ब्याङ्कलाई पनि आधार मान्न सकिनेछ। ७) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियर र सम्बन्धित विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ। ८) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिक बाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिक सम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। ९) बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् औजार उपकरणको विवरण अनलाइन सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) औजार उपकरण खरिद, आपूर्ति तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् विशेषज्ञ हाडजोर्नी सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Electrolyte analyzer खरिद (११.३.९.१४८)/३११२२	
परिचय	अस्पतालमा बिरामीको सोडियम (Na^+), पोटासियम (K^+), क्लोराइड (Cl^-) लगायतका इलेक्ट्रोलाइटहरूको छिटो, शुद्ध तथा विश्वसनीय परीक्षण सेवा उपलब्ध गराउन Electrolyte Analyzer खरिद गरिनेछ। यस उपकरणले आकस्मिक, सघन उपचार (ICU), शल्यक्रिया, मिर्गौला, बालरोग तथा अन्य विशेषज्ञ सेवामा आवश्यक प्रयोगशाला परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउँदै समयमै उपचार निर्णय लिन सहयोग पुऱ्याउनेछ।
उद्देश्य	१) अस्पतालमा गुणस्तरीय, छिटो तथा विश्वसनीय इलेक्ट्रोलाइट परीक्षण सेवा उपलब्ध गराउनु। २) प्रयोगशाला सेवाको दक्षता, शुद्धता तथा सेवा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु।

	३) बिरामीको समयमै निदान तथा उपचार व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउनु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालमा Electrolyte Analyzer खरिद, जडान तथा सञ्चालनमा आउने। २) इलेक्ट्रोलाइट परीक्षण सेवा छिटो, शुद्ध तथा नियमित रूपमा सञ्चालन हुने। ३) आकस्मिक तथा विशेषज्ञ उपचार सेवाको गुणस्तरमा सुधार हुने। ४) प्रयोगशाला सेवाको क्षमता तथा विश्वसनीयता अभिवृद्धि हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले अस्पतालको वार्षिक खरिद योजनामा Electrolyte Analyzer खरिद समावेश गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ एवं स्वास्थ्य उपकरण खरिदसम्बन्धी प्रचलित मापदण्ड एवं निर्देशिका बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) अस्पतालको प्रयोगशाला सेवाको आवश्यकता, अपेक्षित परीक्षण क्षमता तथा प्राविधिक मापदण्डका आधारमा बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक खरिद प्रक्रियामार्फत Electrolyte Analyzer खरिद गर्नुपर्नेछ। ४) Electrolyte Analyzer खरिद गर्दा Reagent को उपलब्धता र shelf life, Electrode को life span, Calibration solution, cleaning solution, tubing, sample cups र प्रति test लाग्ने reagent/consumable cost समेत मूल्यांकन गर्नुपर्नेछ। ५) खरिद गरिएको Electrolyte Analyzer को आपूर्ति, जडान (Installation), परीक्षण (Testing), सञ्चालन (Commissioning) तथा आवश्यक क्यालिब्रेसन (Calibration) सम्पन्न गरी नियमित सेवामा ल्याउनुपर्नेछ। ६) सम्बन्धित प्रयोगशाला प्राविधिक तथा अन्य सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन, गुणस्तर नियन्त्रण (Quality Control), सामान्य मर्मतसम्भार तथा सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक तालिम/अभिमुखीकरण प्रदान गर्नुपर्नेछ। ७) प्रयोगशाला सम्बन्धी औजार तथा उपकरण र केमिकल खरिद तथा जडान गर्दा स्पेसिफिकेसनमा ५ वर्षको लागि Routine test Parameter को Cost per test पनि माग्नुपर्नेछ र मूल्याङ्कनमा आर्थिक व्ययभार कम हुनेगरी समावेश गर्नुपर्नेछ। ८) Electrolyte Analyzer को नियमित सञ्चालन, गुणस्तर नियन्त्रण (Internal/External Quality Control), मर्मतसम्भार, वारेन्टी/पोष्ट—वारेन्टी प्राविधिक सहयोग तथा आवश्यक उपभोग्य सामग्री (Reagents, Electrodes आदि) को उपलब्धता सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ।

प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् Electrolyte Analyzer को विवरण PAMSV2 मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) Electrolyte Analyzer खरिद, जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् प्रयोगशाला सेवा नियमित सञ्चालनमा रहेको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल ताप्लेजुङ, तेह्रथुम, ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः ABG machine खरिद (११.३.९.१७२)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालमा सघन उपचार (ICU), आकस्मिक सेवा, शल्यक्रिया तथा श्वासप्रश्वाससम्बन्धी जटिल अवस्थाका बिरामीहरूको रक्तमा रहेका अक्सिजन (PaO_2), कार्बन डाइअक्साइड ($PaCO_2$), pH तथा अन्य रक्त ग्यास र एसिड -बेस अवस्थाको छिटो, शुद्ध तथा विश्वसनीय परीक्षण सेवा उपलब्ध गराउन ABG (Arterial Blood Gas) Machine खरिद गरिनेछ। यस उपकरणले बिरामीको अवस्था शीघ्र मूल्याङ्कन गर्न तथा समयमै उपचार निर्णय लिन सहयोग पुर्‍याउँदै सघन तथा आकस्मिक उपचार सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नेछ।
उद्देश्य	१) अस्पतालमा छिटो, शुद्ध तथा विश्वसनीय ABG परीक्षण सेवा उपलब्ध गराउनु। २) सघन उपचार, आकस्मिक तथा शल्यक्रिया सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु। ३) बिरामीको समयमै निदान, उपचार निर्णय तथा उपचार व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्‍याउनु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालमा ABG Machine खरिद, जडान तथा सञ्चालनमा आउने। २) रक्त ग्यास तथा एसिड-बेस परीक्षण सेवा नियमित, छिटो तथा विश्वसनीय रूपमा सञ्चालन हुने। ३) ICU, आकस्मिक तथा शल्यक्रिया सेवाको गुणस्तर र प्रभावकारितामा सुधार हुने। ४) अस्पतालको प्रयोगशाला तथा सघन उपचार सेवाको क्षमता अभिवृद्धि हुने।

सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम ABG Machine खरिद, जडान तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, स्वास्थ्य उपकरण खरिद सम्बन्धी प्रचलित मापदण्ड एवं निर्देशिका बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट USFDA तथा ISO/CE प्रमाणित उपकरण सुनिश्चित हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। ४) खरिद गरिएको ABG Machine को आपूर्ति, जडान (Installation), परीक्षण (Testing), सञ्चालन (Commissioning), आवश्यक क्यालिब्रेसन (Calibration) तथा गुणस्तर परीक्षण सम्पन्न गरी नियमित सेवामा ल्याउनुपर्नेछ। ५) सम्बन्धित चिकित्सक, एनेस्थेसिया, ICU, आकस्मिक सेवा, प्रयोगशाला तथा अन्य सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन, गुणस्तर नियन्त्रण (Quality Control), सामान्य मर्मतसम्भार तथा सुरक्षा सम्बन्धी आवश्यक तालिम/अभिमुखीकरण प्रदान गर्नुपर्नेछ। ६) प्रयोगशाला सम्बन्धी औजार तथा उपकरण र केमिकल खरिद तथा जडान गर्दा आवश्यक्ता अनुसार स्पेसिफिकेसनमा ५ वर्षको लागि Routine test Parameter को Cost per test पनि माग्नुपर्नेछ र मूल्याङ्कनमा आर्थिक व्ययभार कम हुनेगरी समावेश गर्नुपर्नेछ। ७) ABG Machine को नियमित सञ्चालन, गुणस्तर नियन्त्रण (Internal/External Quality Control), मर्मतसम्भार, वारेन्टी/पोष्ट वारेन्टी प्राविधिक सहयोग तथा आवश्यक उपभोग्य सामग्री (Cartridge/Reagent आदि) को उपलब्धता सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् ABG Machine को विवरण PAMSV2 मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) ABG Machine खरिद, जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् उपकरणबाट सेवा प्रवाह नियमित भएको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल तेह्रथुम

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Stabilizer with wiring (११.३.९.१६१)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालमा सञ्चालनमा रहेका संवेदनशील स्वास्थ्य उपकरणहरूलाई विद्युत् भोल्टेजको उतारचढावबाट सुरक्षित राखी निरन्तर, सुरक्षित तथा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमताको **Stabilizer with Wiring** खरिद तथा जडान गरिनेछ। यसले विद्युत् आपूर्तिको गुणस्तर सुधार गर्नुका साथै स्वास्थ्य उपकरणको सुरक्षा, कार्यसम्पादन तथा आयु वृद्धि गर्न सहयोग पुर्‍याउनेछ।
उद्देश्य	१) अस्पतालमा सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य उपकरणहरूलाई विद्युत् भोल्टेजको उतारचढावबाट सुरक्षित राख्नु। २) संवेदनशील स्वास्थ्य उपकरणहरूको निरन्तर तथा सुरक्षित सञ्चालन सुनिश्चित गर्नु। ३) विद्युत् आपूर्तिको स्थायित्वमार्फत अस्पताल सेवाको गुणस्तर र विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालमा आवश्यक क्षमताको Stabilizer with Wiring खरिद, जडान तथा सञ्चालनमा आउने। २) संवेदनशील स्वास्थ्य उपकरणहरू सुरक्षित तथा स्थिर विद्युत् आपूर्तिमा सञ्चालन हुने। ३) विद्युत् भोल्टेजको उतारचढावबाट उपकरणमा हुने क्षति तथा सेवा अवरोध न्यूनीकरण हुने। ४) अस्पतालमा स्वास्थ्य उपकरणहरूको कार्यसम्पादन, विश्वसनीयता तथा सेवा निरन्तरतामा सुधार हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले अस्पताल सेवा सुधार तथा विस्तार अन्तर्गत Stabilizer खरिद, जडान एवं वायरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, विद्युतीय पूर्वाधारसम्बन्धी प्रचलित मापदण्ड एवं निर्देशिकाबमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट गुणस्तर सुनिश्चित हुने गरी कम्तिमा 400 KVA को stabilizer खरिदका लागि प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। ४) खरिद गरिएको Stabilizerको (Installation), परीक्षण (Testing), सञ्चालन (Commissioning) तथा सुरक्षा परीक्षण सम्पन्न गरी सम्बन्धित स्वास्थ्य उपकरण नियमित सञ्चालनमा ल्याउनुपर्नेछ।

	५) सम्बन्धित बायोमेडिकल, विद्युतीय तथा प्राविधिक कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन, सुरक्षा तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी आवश्यक अभिमुखीकरण प्रदान गर्नुपर्नेछ। ६) Stabilizer खरिद गर्दा ३ वर्ष वारेन्टि र २ वर्ष service contract समेत सुनिश्चित हुनुपर्नेछ साथै यसका पार्टपुर्जाहरुको दररेट समेत लिनुपर्नेछ। ७) Stabilizer जडान एवं संचालन गर्न आवश्यक वाइरिङ्ग समेत यसै बजेटबाट गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् Stabilizer with Wiring को विवरण अनलाइन सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) Stabilizer जडान तथा सञ्चालन एवं वाइरिङ्गका कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्बन्धित स्वास्थ्य उपकरण सुरक्षित रूपमा सञ्चालनमा रहेको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल इलाम

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: USG machine with echo probe (११.३.९.१७१)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालहरूमा गुणस्तरीय तथा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा विस्तार गर्ने उद्देश्यले USG (Ultrasonography) मेसिन खरिद, जडान तथा सञ्चालन गरिनेछ। अल्ट्रासोनोग्राफी सेवा मातृ तथा नवजात स्वास्थ्य, आकस्मिक सेवा, आन्तरिक रोग, शल्यक्रिया, स्त्री तथा प्रसूति रोग लगायत विभिन्न स्वास्थ्य सेवामा महत्वपूर्ण निदानात्मक उपकरणको रूपमा प्रयोग हुने भएकाले यस कार्यक्रममार्फत जिल्ला अस्पतालहरूको निदान क्षमता अभिवृद्धि गरी सर्वसाधारण नागरिकलाई आफ्नै जिल्लामा सहज, सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
उद्देश्य	जिल्ला अस्पतालहरूमा गुणस्तरीय अल्ट्रासोनोग्राफी सेवा विस्तार गरी समयमै रोग निदान तथा उपचारमा सहयोग पुऱ्याउनु
अपेक्षित उपलब्धि	१) लक्षित जिल्ला अस्पतालहरूमा USG मेसिन स्थापना तथा नियमित सञ्चालन हुने। २) मातृ तथा नवजात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा सुधार आउने। ३) रोगहरूको समयमै पहिचान तथा उपचार व्यवस्थापनमा सहजता हुने। ४) अन्य अस्पताल वा निजी संस्थामा रेफरल हुने बिरामीहरूको संख्या घट्ने। ५) अस्पतालमा आउने सेवाग्राहीको सन्तुष्टि वृद्धि हुने।

	६) जिल्ला अस्पतालहरूको निदानात्मक सेवा क्षमता सुदृढ हुने। ७) स्वास्थ्य सेवा उपयोग दर तथा संस्थागत प्रसूति सेवामा सकारात्मक प्रभाव पर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम USG machine with at least 4 probe including Echo probe उपकरण खरिद गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, तथा प्रचलित सरकारी मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट USFDA तथा ISO/CE प्रमाणित उपकरण सुनिश्चित हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। ४) Warranty Period कम्तीमा २ वर्षको हुनेगरी र सो पश्चात् Maintenance Contract कम्तीमा ३ वर्षको हुनेगरीको कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ५) खरिद सम्झौतामा Warranty Period अवधिको मर्मत सम्भार आपूर्तिकर्ताबाट नै गर्नको लागि सुनिश्चित गर्नुपर्दछ। ६) स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा उपलब्ध भएसम्म नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय, कोशी प्रदेशद्वारा स्वीकृत तथा प्रचलनमा रहेको टेक्निकल स्पेसिफिकेसन बैंकलाई प्राथमिकताका साथ आधार मान्नुपर्नेछ। उक्त स्पेसिफिकेसन बैंकमा समावेश भएका मापदण्ड, गुणस्तर तथा प्राविधिक विवरणहरूलाई अनुसरण गरी स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। स्पेसिफिकेसन बैंकमा समावेश नभएका सामग्री, उपकरण वा सेवाको हकमा प्रचलित कानुन, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त मापदण्ड एवं सम्बन्धित विषयका विज्ञहरूको सिफारिसका आधारमा स्पेसिफिकेसन तयार गर्न सकिनेछ। ७) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियर र सम्बन्धित विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ। ८) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिक बाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिक सम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। ९) मेसिन खरिद पश्चात् उपकरणको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। १०) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नुपर्नेछ।

	११) उपकरणको नियमित प्रयोग, मर्मतसम्भार तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित शाखाबाट गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् विवरण अनलाइन सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली PAMSV2 मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) USG Machine जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् सम्बन्धित स्वास्थ्य उपकरण सुरक्षित रूपमा सञ्चालनमा रहेको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल ईलाम।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः GA machine खरिद तथा जडान (११.३.९.२३)/ ३११२२

परिचय	जिल्ला अस्पतालहरूमा सुरक्षित तथा गुणस्तरीय शल्यक्रिया सेवा विस्तार गर्ने उद्देश्यले GA (General Anesthesia) Machine खरिद, जडान तथा सञ्चालन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ। शल्यक्रिया सेवाको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि आधुनिक एनेस्थेसिया उपकरण अपरिहार्य हुने भएकाले जिल्ला अस्पतालहरूको सेवा क्षमता अभिवृद्धि गर्न तथा प्रदेशभित्र नै विशेषज्ञस्तरको शल्यक्रिया सेवा उपलब्ध गराउन यो कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
उद्देश्य	सुरक्षित, गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी एनेस्थेसिया सेवा उपलब्ध गराई शल्यक्रिया सेवाको पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) लक्षित जिल्ला अस्पतालहरूमा GA Machine खरिद तथा जडान सम्पन्न भई सुरक्षित एनेस्थेसिया सेवा नियमित रूपमा सञ्चालन हुने। २) शल्यक्रिया सेवाको गुणस्तरमा सुधार हुने। जिल्ला अस्पतालबाट हुने बिरामी रेफरलको दरमा कमी आउने। ३) मातृ स्वास्थ्य, ट्रमा तथा अन्य शल्यक्रिया सम्बन्धी सेवाको पहुँच विस्तार हुने।

सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम GA machine उपकरण खरिद गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७, तथा प्रचलित सरकारी मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका बायोमेडिकल ईन्जिनियर सहित सम्बन्धित विषय विज्ञ को टिमबाट ISO, USFDA तथा CE approved मेसिनको specification तयार गर्नु पर्नेछ। ४) Warranty Period कम्तीमा २ वर्षको हुनेगरी र सो पश्चात् Maintenance Contract कम्तीमा ३ वर्षको हुनेगरीको कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ५) खरिद सम्झौतामा Warranty Period अवधिको मर्मत सम्भार आपूर्तिकर्ताबाट नै गर्नको लागि सुनिश्चित गर्नुपर्दछ। ६) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियर र सम्बन्धित विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ। ७) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिकबाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिक सम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। ८) मेसिन खरिद पश्चात् उपकरणको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ९) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नुपर्नेछ। १०) उपकरणको नियमित प्रयोग, मर्मतसम्भार तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित शाखाबाट गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् विवरण PAMSv2 मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) GA machine जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् सम्बन्धित स्वास्थ्य उपकरण सुरक्षित रूपमा सञ्चालनमा रहेको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर र जिल्ला अस्पताल धनकुटा।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: Orthopedic fracture table (C-arm Compatible with traction attachment) (११.३.९.१६४)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालहरूमा ट्रमा तथा हाडजोर्नी (Orthopedic) सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न Orthopedic Fracture Table (C-Arm Compatible with Traction Attachment) खरिद, जडान तथा सञ्चालन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
उद्देश्य	जिल्ला अस्पतालहरूमा आधुनिक Orthopedic Fracture Table उपलब्ध गराई सुरक्षित, गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी ट्रमा तथा हाडजोर्नी शल्यक्रिया सेवा विस्तार गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) लक्षित जिल्ला अस्पतालहरूमा Orthopedic Fracture Table table (C-arm Compatible with traction attachment) खरिद तथा जडान भई C-Arm Guided Orthopedic Surgery सेवा नियमित रूपमा सञ्चालन हुने। २) ट्रमा तथा हाडजोर्नी शल्यक्रियाको संख्या वृद्धि हुनका साथै दुर्घटनाजन्य Fracture को समयमै उपचार सुनिश्चित हुने। ३) बिरामीको अस्पताल बसाइ अवधि तथा उपचार ढिलाइ कम हुने। ४) अन्यत्र रेफरल हुने Orthopedic बिरामीहरूको संख्या घट्ने। ५) जिल्ला अस्पतालमा ट्रमा व्यवस्थापन क्षमता अभिवृद्धि हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले Orthopedic fracture table (C-arm Compatible with traction attachment) खरिद योजना बनाउदा अस्पतालको प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख, स्टोरशाखा र सम्बन्धित शाखाका प्रमुख एवम् अन्य प्राविधिक, अन्य शाखाका कर्मचारीहरू समेतको उपस्थितिको बैठक तथा छलफलबाट खरिद तथा जडान कार्य र अन्य मर्मत, सम्भार लगायत आवश्यक गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) बुदा नम्बर बमोजिमको विवररण अनुसार स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बमोजिम Orthopedic fracture table (C-arm Compatible with traction attachment) उपकरण खरिद गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७, तथा प्रचलित सरकारी मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ४) स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका बायोमेडिकल ईन्जिनियर सहित सम्बन्धित विषय विज्ञ को टिमबाट गुणस्तर सुनिश्चित हुनेगरी मेसिनको specification तयार गर्नु पर्नेछ।

	५) Warranty Period कम्तीमा २ वर्षको हुनेगरी र सो पश्चात् Maintenance Contract कम्तीमा ३ वर्षको हुनेगरीको कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ६) खरिद सम्झौतामा Warranty Period अवधिको मर्मत सम्भार आपूर्तिकर्ताबाट नै गर्नको लागि सुनिश्चित गर्नुपर्दछ। ७) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियर र सम्बन्धित विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ। ८) खरिद पश्चात् उपकरणको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ९) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नुपर्नेछ। १०) उपकरणको नियमित प्रयोग, मर्मतसम्भार तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित शाखाबाट गर्नुपर्नेछ। ११) आवश्यकता अनुसार अनुगमन, बैठक भत्ता र सो सँग सम्बन्धित अन्य खर्च यसै शीर्षकबाट व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	१)खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् विवरण PAMSV2 मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २)Orthopedic fracture table (C-arm Compatible with traction attachment) जडान तथा सञ्चालन सम्पन्न पश्चात् सम्बन्धित स्वास्थ्य उपकरण सुरक्षित रूपमा सञ्चालनमा रहेको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्राप्त प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल धनकुटा।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद (११.३.९.१६२)/ ३११२२

परिचय	अस्पतालहरूलाई रणनीतिक (Strategic) स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा विकास गरी गुणस्तरीय, प्रभावकारी, सुरक्षित तथा पहुँचयोग्य स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न आवश्यक औजार उपकरण खरिद, जडान तथा सञ्चालन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
उद्देश्य	रणनितिक अस्पतालबाट उपलब्ध सेवालाई थप गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाई हाल उपलब्ध हुन नसकेका सेवालाई उपलब्ध गराउने।

अपेक्षित उपलब्धि	अस्पतालबाट उपलब्ध सेवालाई थप गुणस्तरीय र प्रभावकारी रुपमा प्रवाह हुनेछ र उपलब्ध हुन नसकेका सेवालाई गुणस्तरीय तवरबाट उपलब्ध गराइनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले स्वास्थ्य तथा चिकित्सा सेवा सँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेसिन औजार(प्रयोगशालाका सामग्री बाहेक) व्यवस्थापनका लागि अस्पतालको प्रमूख, आर्थिक प्रसाशन शाखा प्रमूख, स्टोरशाखा र अन्य शाखाका कर्मचारीहरू समेतको बैठक र छलफल बाट गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) बुदा नम्बर १ को विवरण अनुसार आवश्यक्ता र औचित्यताका आधारमा रणनितिक अस्पतालमा सेवा संचालन एवम् विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद गर्दा मन्त्रालयको सहमति लिइ गर्नुपर्नेछ। ३) स्वास्थ्य तथा चिकित्सा सेवा सँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेसिन औजार खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ४) स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका बायोमेडिकल ईन्जिनियर सहित सम्बन्धित विषय विज्ञ को टिमबाट गुणस्तर सुनिश्चित हुनेगरी मेसिनको specification तयार गर्नु पर्नेछ। ५) Warranty Period कम्तीमा २ वर्षको हुनेगरी र सो पश्चात् Maintenance Contract कम्तीमा ३ वर्षको हुनेगरीको कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ६) खरिद सम्झौतामा Warranty Period अवधिको मर्मत सम्भार आपूर्तिकर्ताबाट नै गर्नको लागि सुनिश्चित गर्नुपर्दछ। ७) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियर र सम्बन्धित विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ। ८) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिक बाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिक सम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। ९) खरिद पश्चात् उपकरणको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। १०) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नुपर्नेछ। ११) उपकरणको नियमित प्रयोग, मर्मतसम्भार तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित शाखाबाट गर्नुपर्नेछ। १२) आवश्यकता अनुसार बैठक भत्ता र सोसँग सम्बन्धित अन्य खर्च यसै शीर्षकबाट व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् PAMS V2 मा प्रविष्ट गर्नुपर्नेछ। २) औजार उपकरण खरिद, मर्मत तथा सुदृढीकरण प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।

सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर, संखुवासभा, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर र जिल्ला अस्पताल उदयपुर।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः CT Scan machine खरिद (११.३.९.१७३)/ ३११२२	
परिचय	गुणस्तरीय, वैज्ञानिक र प्रभावकारी रुपमा डायग्नोस्टिक सेवा विस्तार गर्न।
उद्देश्य	गुणस्तरीय, वैज्ञानिक र प्रभावकारी रुपमा डायग्नोस्टिक सेवा विस्तार गर्न सिटिस्क्यान मेसिन खरिद गर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले CT Scan machine खरिद योजना बनाउदा अस्पतालको प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख, स्टोरशाखा र सम्बन्धित शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विषय विज्ञ एवम् अन्य शाखाका कर्मचारीहरू समेतको उपस्थितिको बैठक तथा छलफलबाट खरिद तथा जडान कार्य, जडान गरिने स्थान साथै अन्य मर्मत, सम्भार लगायत आवश्यक गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) बुदा नम्बर १ को विवरण अनुसार आवश्यक्ता र औचित्यताका आधारमा अस्पतालमा सेवा संचालन एवम् विस्तारका लागि कम्तिमा 32 slice क्षमताको CT Scan उपकरण खरिद तथा जडान गरी संचालनमा ल्याउनु पर्नेछ। मेशिन खरिद गर्न विनियोजित रकम अपुग भएमा अस्पताल बिकास समिति बाट थप गरि खरिद गर्न सकिनेछ। ३) CT Scan मेसिन खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ एवं प्रचलित सरकारी मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ४) मेसिन खरिद गर्दा प्रदेश मातहतका बायोमेडिकल इञ्जिनियर वा सम्बन्धित विषय विशेषज्ञबाट USFDA तथा ISO/CE प्रमाणित उपकरण सुनिश्चित हुने गरी प्राविधिक स्पेसिफिकेसन तयार गर्नुपर्नेछ। स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा उपलब्ध भएसम्म नेपाल/प्रदेश सरकारको स्पेसिफिकेसन बैंकमा भएकालाई आधार मान्नुपर्नेछ। ५) Warranty Period कम्तीमा २ वर्षको हुनेगरी र सो पश्चात् Maintenance Contract कम्तीमा ३ वर्षको हुनेगरीको कार्यशर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ६) खरिद सम्झौतामा Warranty Period अवधिको मर्मत सम्भार आपूर्तिकर्ताबाट नै गर्नको लागि सुनिश्चित गर्नुपर्दछ। ७) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियर र सम्बन्धित विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ।

	८) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिकबाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिक सम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। ९) खरिद पश्चात् उपकरणको जडान, परीक्षण (Testing and Commissioning) तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। १०) सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपकरण सञ्चालन तथा सामान्य मर्मतसम्भार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्नुपर्नेछ। ११) उपकरणको नियमित प्रयोग, मर्मतसम्भार तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धित शाखाबाट गर्नुपर्नेछ। १२) आवश्यकता अनुसार अनुगमन, बैठक भत्ता र सो सँग सम्बन्धित अन्य खर्च यसै शीर्षकबाट व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणाली PAMS V2 मा प्रविष्ट गर्नुपर्नेछ २) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो औजार उपकरणबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल संखुवासभा

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः तरल फोहोरमैला व्यस्थापन (११.३.९.१८२)/ ३११२२	
परिचय	अस्पतालहरूमा उत्पन्न हुने Sewage को सुरक्षित, व्यवस्थित तथा वातावरणमैत्री व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्न तरल फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना तथा सञ्चालन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
उद्देश्य	अस्पतालहरूमा उत्पन्न हुने तरल फोहोरको सुरक्षित, वैज्ञानिक तथा वातावरणमैत्री व्यवस्थापन सुनिश्चित गरी जनस्वास्थ्य तथा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालहरूमा तरल फोहोर व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना हुने। २) जलस्रोत, ढल तथा वातावरणीय प्रदूषणमा कमी आउने। ३) संक्रमण नियन्त्रण तथा अस्पतालजन्य रोग जोखिम न्यूनीकरण हुने। ४) अस्पतालहरूले स्वास्थ्य सेवा फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय मापदण्डको पालना गर्ने। ५) अस्पताल परिसरको सरसफाइ तथा वातावरणीय अवस्था सुधार हुने। ६) अस्पतालजन्य फोहोरमैला व्यवस्थापन भई Potential Hospital Borne Infection /Outbreak कम हुने र स्वच्छ र स्वास्थ्य वातावरणमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सहज हुने।

सञ्चालन प्रक्रिया	क. अस्पतालले फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागी योजना निर्माण गर्दा दैनिक तरल फोहोर उत्पादन परिमाण, फोहोरको स्रोत तथा प्रकार,विद्यमान निकास प्रणाली, अस्पताल परिसरको भौगोलिक अवस्था, वातावरणीय प्रभाव तथा जोखिम मुल्यांकन पश्चात गर्नुपर्नेछ। ख. अस्पतालबाट निर्माण भएको योजना स्वास्थ्य मन्त्रालयसँग सहमति लिइ मात्र कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ। १) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७, तथा प्रचलित सरकारी मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) तरल फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक निर्माण कार्यको आवश्यक लगत अनुमान तथा प्रक्रिया अपनाई गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद प्रक्रियाका लागि आवश्यक्ता अनुसार सम्बन्धित विषय विज्ञ, सम्बन्धित प्राविधिक, ईन्जिनियर बाट specification तयार गर्नु पर्नेछ। ४) यस बजेटबाट आवश्यक्ता अनुसार सङ्क्रमण न्यूनीकरणका लागि आवश्यक केमिकल्स, PPE लगायतका अन्य आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गर्न सकिने छ। ५) अस्पतालबाट उत्सर्जन हुने तरल फोहोरमैला (Wastewater) को सुरक्षित, प्रभावकारी तथा वातावरणमैत्री व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्न प्रत्येक अस्पतालले आफ्नो सेवा प्रवाह, शय्या क्षमता, बिरामी चाप, उपलब्ध स्रोतसाधन तथा प्राविधिक आवश्यकताका आधारमा उपयुक्त **Sewage Treatment Plant (STP)** तथा आवश्यक अन्य उपचार प्रणालीहरूको स्थापना तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। यसरी स्थापना गरिने प्रणालीले प्रचलित राष्ट्रिय मापदण्ड, वातावरणीय नियम तथा सम्बन्धित प्राविधिक निर्देशिकामा उल्लेखित मापदण्डहरू पूरा गरेको हुनुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) निर्माण वा खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणाली (PAMS V2 वा प्रचलित सूचना प्रणाली /PAMS) मा प्रविष्ट गर्नुपर्नेछ। २) उपचार गरिएको तरल वस्तुको गुणस्तरको नियमित परीक्षण गरी राष्ट्रिय वातावरणीय मापदण्डअनुसार परीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद, निर्माण तथा मर्मत प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।

सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, जिल्ला अस्पताल संखुवासभा, उदयपुर, सुनसरी, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः विशेषज्ञ चिकित्सक प्रोत्साहन भत्ता (१.२.५.३)/ २११३५	
परिचय	कोशी प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ चिकित्सकीय सेवा विस्तारका लागि विशेषज्ञ चिकित्सकहरुलाई प्रोत्साहन भत्ता मार्फत प्रोत्साहन गरी गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने।
उद्देश्य	कोशी प्रदेशका पहाडी हिमाली लगायतका दुर्गम जिल्ला अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ चिकित्सकीय सेवा विस्तार गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	कोशी प्रदेशका पहाडी हिमाली लगायतका दुर्गम जिल्ला अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ चिकित्सकीय सेवा विस्तार हुनका साथै नागरिकहरुले समयमा नै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	प्रदेश सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयको स्वीकृत प्रचलित "विशेषज्ञ चिकित्सक प्रोत्साहन भत्ता सम्बन्धी कार्यविधि" बमोजिम हुनेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	अस्पतालहरु सबै

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः विशेषज्ञ चिकित्सक, मेडिकल अधिकृत, होमियोपेथिक चिकित्सक तथा सहायक,फिजियोथेरापिष्ट तथा सहायक, बायोमेडिकल इन्जिनियर, मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिट, BMET, कम्प्यूटर सहायक तथा स्वास्थ्यकर्मी करार (२.५.१०.१७), (२.५.१०.४२), (२.५.१०.९), (२.५.१०.५८), (२.५.१०.१३), (२.५.१०.२७), (२.५.१०.१), (२.५.१०.२५), (२.५.१०.२६), (८.३.१.२), (२.५.१०.२)/ २२४१९	
परिचय	हालको स्वीकृत दरबन्दी अनुसार रिक्त रहेका पद तथा जनशक्तिको कमी भएको कारण गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा कमी हुने वा सेवा अबरुद्ध हुने भएको हुनाले त्यस्ता जिल्लाहरुमा विशेषज्ञ चिकित्सक लगायतका स्वास्थ्यकर्मीहरु करारमा नियुक्ति गरी सेवा प्रभावकारी बनाउन यो शीर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।
उद्देश्य	**अस्पतालको सेवा सुदृढिकरण तथा बिस्तार गर्ने।**
अपेक्षित उपलब्धि	पर्याप्त जनशक्ति व्यवस्थापनले अस्पतालहरूबाट प्रदान गरिने गुणस्तरीय सेवामा निरन्तरता दिन सकिनेछ।

सञ्चालन प्रक्रिया

१. प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि र प्रचलित नियम अन्तर्गत रहेर प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुमा जनशक्ति करार सेवामा लिनुपर्नेछ तथा गत आ.व. मा नियुक्त भई कार्यरत रहेकालाई कार्यसम्पादनको आधारमा निरन्तरता दिन सकिनेछ।

२. अस्पतालको सेवा सुदृढीकरण तथा विस्तार गर्ने प्रयोजनका लागि तपसिल बमोजिम जनशक्ति करार सेवामा बजेटको परिधिभित्र रही आवश्यक्तानुसार लिई सेवा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।

३. स्वास्थ्यकर्मी करार शिर्षकमा बिनियोजित बजेटबाट तोकिएको तहका अस्पताल संचालनको लागी अति आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीहरु (अ.हे.ब,अ.न.मी., हे.अ.,स्टाफ नर्स, एनास्थेसिया एसिस्टेन्ट लगायतका) करार गर्न सकिनेछ।

१. भद्रपुर अस्पताल, भद्रपुर

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	होमियोप्याथि चिकित्सक	आठौं	
३.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
४.	बायोमेडिकल इन्जिनियर	सातौं	
५.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
६.	होमियोप्याथि सहायक	पाँचौ	
७.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

२. मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर, मोरङ्ग, उर्लाबारी

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	होमियोप्याथि चिकित्सक	आठौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
४.	BMET	पाँचौ	
५.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
६.	होमियोप्याथि सहायक	चौथो	

७.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

३. जिल्ला अस्पताल सुनसरी, इनरुवा

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
५.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो /पाँचौ	

४. जिल्ला अस्पताल उदयपुर, उदयपुर

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
२.	BMET	पाँचौ	
३.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

५. जिल्ला अस्पताल इलाम, इलाम

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	

५.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

६. जिल्ला अस्पताल पाँचथर, फिदिम

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	आठौं	
२.	BMET	पाँचौ	
३.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

७. जिल्ला अस्पताल ताप्लेजुङ्ग, फुङलिङ

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
२.	BMET	पाँचौ	
३.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

८. जिल्ला अस्पताल संखुवासभा, खाँदवारी

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	BMET	पाँचौ	
२.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
२.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

९. जिल्ला अस्पताल तेह्रथुम, तेह्रथुम

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	

२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

१०. जिल्ला अस्पताल भोजपुर, भोजपुर

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

११. जिल्ला अस्पताल खोटाङ्ग, खोटाङ्ग

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

१२. जिल्ला अस्पताल ओखलढुङ्गा, ओखलढुङ्गा

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	

४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

१३. जिल्ला अस्पताल धनकुटा, धनकुटा

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
५.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
६.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

१४. जिल्ला अस्पताल सोलुखुम्बु, फाप्लु

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	कम्प्युटर सहायक	पाँचौ	
५.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

१५. कटारी अस्पताल, उदयपुर

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	BMET	पाँचौ	

३.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	सातौं	
४.	फिजियोथेरापीष्ट	सातौं	
५.	फिजियोथेरापी सहायक	पाँचौ	
६.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

१६. शैलजा आचार्य कोशी प्रदेशिक अस्पताल तथ हृदय केन्द्र, विराटनगर

क्र.सं	पद	तह	कैफियत
१.	विशेषज्ञ चिकित्सक	नवौं	
२.	मेडिकल अधिकृत	आठौं	
३.	BMET	पाँचौ	
४.	स्वास्थ्यकर्मि करार	चौथो/पाँचौ	

यस अन्तर्गतका शीर्षकहरूमा विनियोजित बजेटहरूबाट तोकिएका कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीलाई तलब भत्ता दिन मिल्नेछैन।

सेवा करारमा भएका कर्मचारीको कार्यसम्पादनको नियमित मूल्याङ्कन र अनुगमन गर्नुपर्नेछ।

प्रतिवेदन	करार कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	अस्पतालहरु
प्रतिवेदन	करार प्रक्रिया बाट नियुक्त भएका कर्मचारीको विवरण, कार्य प्रगतिको जानकारी स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: निजी सरकारी साझेदारीमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा (मानसिक स्वास्थ्य सहित) विस्तार (२.७.२२.१७८५)/ २२५२२

उद्देश्य	प्रदेश अस्पताल/जिल्ला अस्पतालमा उपलब्ध नभएका/ हुन नसकेका विशेषज्ञ सेवाहरु निजी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक अस्पतालहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा उक्त सेवाहरु उपलब्ध गराई प्रदेश मातहतका सबै अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ सेवाहरु सुनिश्चित गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	निजी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक अस्पतालहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा प्रदेश मातहतका सबै अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ सेवाहरु सुनिश्चित गरी गुणस्तरीय र प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका जिल्ला अस्पतालले अस्पतालको प्रमूख, चिकित्सक, नर्सिङ, अन्य प्राविधिक जनशक्ति, अन्य शाखाका कर्मचारी साथै अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी एवं सदस्य हरू समेतको बैठक बसी अस्पतालमा उपलब्ध विशेषज्ञ सेवाहरुको उपलब्धता, प्रभावकारिता र गुणस्तरका विषयमा छलफल गरी अस्पतालमा अति आवश्यक रहेका तर उपलब्ध हुन नसकेका विशेषज्ञ सेवाहरुका विवरण तयार गरि प्राथमिकिकरण गर्नुपर्नेछ। यसरी विवरण तयार गर्दा मानसिक स्वास्थ्य सेवालाई अनिवार्य उपलब्ध गराउने गरि योजना गर्नुपर्नेछ। २) विवरण तयार गर्दा विगतका वर्षहरुको बहिरङ्ग सेवा र अन्तरङ्ग सेवा लिने बिरामीको प्रकृति र दर साथै प्रेषण दर र कारण जस्ता विषयहरुलाई आधार मानी तयार गर्नुपर्नेछ। ३) तयार गरिएको विवरणबाट पूर्वाधार, आर्थिक स्रोत, जनशक्ति, औजार उपकरण, औषधी, सेवाग्राही आदि जस्ता विषयहरु सुनिश्चित गरी सरकारी, निजी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक अस्पतालहरुसँग समन्वय गरी अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गरी सम्झौता अनुरुपको विशेषज्ञ सेवा प्रवाह गर्नुपर्नेछ। ४) यसरी सेवा प्रदान गर्दा स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहहरुसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्नुपर्नेछ।

	५) सम्झौता भएका अस्पताहरुसँगको साझेदारीमा वर्षको कम्तीमा छ पटक विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। <u>मानसिक स्वास्थ्य सेवाको हकमा</u> ६) मानसिक स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध नभएका अस्पतालहरुले यस बजेटबाट अनिवार्य रुपमा मानसिक स्वास्थ्य सेवाको ओपिडी संचालन गर्नुपर्नेछ र मानसिक स्वास्थ्य ओपिडि कम्तिमा पनि मासिक रुपमा अनिवार्य उपलब्ध गराउनुपर्नेछ। ७) मानसिक स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनका लागि आवश्यक पर्ने नि:शुल्क औषधीहरु प्रदेश स्वास्थ्य आपुर्ती व्यवस्थापन केन्द्रसँग समन्वय गरि उपलब्ध गराउनुपर्नेछ। ८) प्रदेश अस्पतालमा यस बजेटबाट नियमित संचालन भएको सेवाको जानकारी स्वास्थ्य कार्यालयमार्फत सबै स्थानिय तहमा गराउनुपर्नेछ। ९) मानसिक स्वास्थ्य सेवाको हकमा प्रत्येक अस्पतालले मानसिक स्वास्थ्य ओपिडि मा रहने एकजना पारामेडिक फोकल व्यक्ति तोक्नुपर्नेछ र उक्त व्यक्तिको सम्पर्क नं स्थानिय तहका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपलब्ध गराइ प्रेषण संयन्त्र प्रभावकारी बनाउनुपर्नेछ। १०)प्रचलित ऐन, कानुन र बजेटको परिधिभित्र रही आवश्यकता अनुसार चिकित्सक, प्राविधिक एवं सहयोगीहरुलाई खाजा ,खाना तथा भ्रमण खर्च यसै शीर्षकबाट गर्न सकिनेछ। यसका अतिरिक्त बिशेषज्ञ चिकित्सकलाई अस्पताल व्यवस्थापन समितिले Incentive समेत प्रदान गर्न सक्नेछ। ११) आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित अन्य खर्च यसै शीर्षकबाट व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	अस्पतालहरुले यस शीर्षकमा विनियोजित रकमबाट सेवा पाएका सेवाग्राहीहरुले पाएको सेवाको विवरण त्रैमासिक रुपमा स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालय समक्ष अनिवार्य पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल ताप्लेजुङ, पाँचथर, ईलाम, संखुवासभा, तेह्रथुम, भोजपुर, खोटाङ, ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु, धनकुटा, उदयपुर, सुनसरी र कटारी अस्पताल।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Birth defect screening गरे बापत नर्सिङ कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता (१.२.५.७)/२११३५	
परिचय	शिशुमा हुन सक्ने जन्मजात विकृति (Birth Defect) को समयमै पहिचान, अभिलेखीकरण, परामर्श तथा आवश्यक उपचार व्यवस्थापनलाई सुदृढ बनाउन जिल्ला अस्पतालहरूमा नवजात शिशुको Birth Defect Screening गर्ने नर्सिङ कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
उद्देश्य	अस्पतालहरूमा नवजात शिशुको जन्मजात विकृति (Birth Defect) को प्रारम्भिक पहिचान तथा अभिलेखीकरणलाई प्रोत्साहन गरी नवजात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) नवजात शिशुमा जन्मजात विकृतिको नियमित Screening सुनिश्चित गर्नु। २) जन्मजात विकृतिको समयमै पहिचान तथा व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउनु साथै Screening कार्यमा संलग्न नर्सिङ कर्मचारीलाई उत्प्रेरित गर्नु। ३) Birth Defect सम्बन्धी तथ्याङ्क तथा अभिलेख प्रणाली सुदृढ हुनका साथै आवश्यक उपचार तथा रेफरल सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्नु। ४) जन्मजात विकृतिबाट हुने जटिलता, अपाङ्गता तथा बाल मृत्युदर न्यूनीकरणमा योगदान पुऱ्याउनु।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) कोशी प्रदेश मातहतका अस्पतालमा जन्म भएका शिशुको हकमा जन्मेको २४ घण्टाभित्रै सम्बन्धित अस्पतालमा कुनै प्रकारको जन्मदोष भए नभएको जाँच गर्ने। २) नर्सिङ्ग कर्मचारीले शिशु जन्मदोष परिक्षण गर्दा Birth Defects पहिचानका लागि **प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट स्विकृत चेकलिष्ट (अनुसुचि ९)** प्रयोग गरी निम्नअनुसारका **मुख्य अवस्थाहरूको** जांच गर्नु पर्नेछ। क. जन्मजात ठुलो टाउको हुनु (हाइड्रोसेफालस), ख. अनेन्सेफाली (Anencephaly), ग. एनसेफ्यालोसिल (Encephalocele), घ. जन्मजात ओठ/तालु फाटेको (Cleft Lip& Cleft Palate), ङ. टर्टिकोलिस (Congenital Torticollis), च. ग्यास्टोसियासिस (Gastroschisis),

	छ. ओम्फ्यालोसील (Omphalocele), ज. स्पाइना बाइफिडा Spina Bifida), झ. क्लब फुट Club Foot, ञ. Hypospadias (पुरुष बच्चा मात्र), ट. नखोलिएको मलद्वार Imperforate anus), ठ. डाउन सिन्ड्रोम (Down Syndrome), ड. जन्मजात बाल मस्तिष्क पक्षाघात (Congenital Cerebral Palsy) ढ. अन्य देखिने जन्मजात दोषहरु ३) शिशुको जाँच गरे बापत जाँच गर्ने नर्सिङ कर्मचारीलाई प्रति शिशु 100 रूपैयाँका दरले प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराईनेछ। ४) अस्पतालमा सेवा लिन आउने प्रतेक शिशुको अनिवार्य रुपमा जन्मदोष भए नभएको जाँच गर्नु पर्नेछ। ५) जाँचका क्रममा कुनै प्रकारको जन्मदोष देखिएमा सम्बन्धित अस्पतालमा उपलब्ध भएको उपचार सेवा यथासिग्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। अस्पतालमा सेवा उपलब्ध नभएको अवस्थामा नेपाल सरकारको प्रचलित प्रेषण निर्देशिका वा कार्यविधि बमोजिम प्रेषण गर्ने अस्पतालमा सेवा सुनिश्चित भएको यकिन गरी प्रेषण गर्नु पर्नेछ। ६) जाँचका क्रममा कुनै प्रकारको जन्मदोष देखिएमा वा प्रेषण गर्नु पर्ने अवस्थामा शिशुको आमा र परिवारलाई शिशु र आमाको स्वास्थ्य अवस्था, उपचार, हेरचाह आदिका विषयमा उचित सल्लाह एवम् परामर्श अनिवार्य रुपमा प्रदान गर्नुपर्नेछ। ७) जन्मदोष देखिएका शिशुहरुको विवरण तुरून्त सम्बन्धित स्थानीय तहलाई जानकारी गराई अपाङ्गता रोकथाम पुनःस्थापना कार्यक्रम मार्फत व्यवस्थापनका लागि समन्व गर्नुपर्नेछ। ८) एउटै नवजात शिशुको Screening को लागि एक पटक मात्र प्रोत्साहन उपलब्ध हुनेछ।

	९) नर्सिङ कर्मचारीले देहायका अभिलेख अद्यावधिक राखी अस्पतालको बालरोग विशेषज्ञ, मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट वा तोकिएको फोकल व्यक्ति समक्ष मासिक रुपमा प्रमाणीकरण गर्नुपर्नेछ। क. Birth Defect Screening Register ख. नवजात Screening Checklist ग. Delivery Register सँग मिलान गरिएको विवरण घ. Birth Defect Case Reporting Form नोटः आर्थिक रुपले अति विपन्न परिवारका तत्काल जन्मिएका नवजात शिशुलाई जटिल स्वास्थ्य समस्या देखा परी नवजात शिशु सघन उपचार कक्ष (NICU) मा भर्ना गरी उपचार गर्नु पर्ने भएमा सो को रेफरका लागि प्रसुति जटिलताका लागि रिफरल सेवा कार्यक्रमबाट खर्च गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	नेपाल सरकाररको जन्मदोष पहिचान फाराम र रेकार्ड रजिष्ट्ररमा शिशुको अवस्थाका बारेमा नियमित अभिलेख राखी सो को प्रतिवेदन (HMIS/DHIS) मासिक रुपमा गर्नुपर्नेछ। अस्पतालले सम्बन्धित जिल्लाका स्वास्थ्य कार्यालयमा सो को त्रैमासिक रुपमा प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्नेछ।
सहभागी/लक्षित समूह	जन्म देखि अस्पतालबाट डिस्चार्ज नभएका शिशुहरु।
समन्वय/व्यवस्थापन	कार्यालय प्रमुख, मेट्रोन, नर्सिङ प्रमुख
कार्यान्वयनको जिम्मेवारी	अस्पतालले तोकिएका नर्सिङ्ग कर्मचारी
प्रगति सूचक	१) जन्मदोष परिक्षण गरिएका शिशुको संख्या, २) जन्मदोष पहिचान भएका शिशुको संख्या, ३) जन्मदोष पहिचान उपचार प्राप्त गर्ने शिशुको संख्या। ४) समयमै रेफरल गरिएका नवजात शिशुको संख्या। ५) कुल जीवित जन्ममध्ये Screening कभरेज प्रतिशत। ६) प्रोत्साहन प्राप्त नर्सिङ कर्मचारीको संख्या।
सञ्चालन गर्ने निकाय	सबै अस्पतालहरु

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: निःसन्तान उपचार सेवा विस्तार तथा संचालनका लागि आवश्यक औषधी एवं सामग्री खरिद (७.२.११.१२)/ २७२१३	
उद्देश्य	जिल्लामै निःसन्तान दम्पतीहरुको उपचार सहज बनाउन उक्त सेवा विस्तार तथा तथा सञ्चालन लागि आवश्यक औषधी र औषधीजन्य सामग्री खरिद गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	आधुनिक चिकित्सा प्रविधि साथै औषधीको प्रयोगबाट सेवाग्राही दम्पतीहरुले आवश्यक उपचार र सन्तान सन्तुष्टि प्राप्त गर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यो बजेट तथा कार्यक्रम भएका अस्पतालहरुले स्त्रीरोग विशेषज्ञ भएमा मात्र निःसन्तान उपचार सेवा सुचारु हुने भएकोले सर्वप्रथम स्त्रीरोग विशेषज्ञको सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ। २) अस्पतालमा स्त्रीरोग विशेषज्ञ उपलब्ध नभएमा निजी अस्पताल तथा साझेदार निकायबाट विशेषज्ञ सेवा विस्तार कार्यक्रम अन्तर्गत स्त्रीरोग विशेषज्ञको सेवा सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ। ३) स्त्रीरोग विशेषज्ञको संयोजकत्वमा र निःशुल्क निःसन्तान उपचार सेवा सुचारु र निरन्तरताका लागि आवश्यक केमिकल्स, रिएजेन्ट, औषधी, उपकरणको सूची तयार गरी सो व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित विज्ञको टिमबाट WHO Good Manufacturing Practices (GMP)certified सामग्री व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। ४) आवश्यक सामान तथा औषधी व्यवस्थापन गरी निःशुल्क निःसन्तान उपचार सेवा सुचारु गरी निरन्तरताको सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ। ५) निःशुल्क निःसन्तान उपचार तथा परामर्श सेवा अनुसुचि ८ बमोजिम प्रदान गर्नुपर्नेछ। सम्बन्धित विशेषज्ञले आवश्यक्ता अनुसार अनुसुचि ८ बाहेका अन्य उपचार तथा परामर्श सेवा प्रदान गर्न बाधा पुग्ने छैन। ६) सेवाको बारेमा आम नागरिक सम्म पुर्याउनका लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरी निःशुल्क सेवाको बारेमा जानकारी दिनुपर्नेछ।

	७) अस्पतालमा स्त्रीरोग विशेषज्ञ उपलब्ध नभएमा स्त्रीरोग विशेषज्ञको सल्लाहमा अस्पताल प्रमूखको संयोजकत्वमा माथि उल्लेखित कार्य गर्न सकिनेछ। ८) आवश्यकताका आधारमा अस्पतालले यसै बजेटबाट lUl समेतको निःशुल्क सेवा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) खरिद, प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर, इलाम, ,भोजपुर, खोटाङ्ग, धनकुटा, उदयपुर, सुनसरी, कटारी अस्पताल, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर, शैलाजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः maternity waiting home संचालन खर्च (२.४.१५.३)/ २२३१९	
उद्देश्य	मातृ तथा नवशिशु मृत्युका कारणको तीन ढिलाईहरु कम गरी मातृ तथा शिशु रुग्णता दर साथै मृत्यु दर कम गर्ने र गर्भवती, प्रसव र सुत्केरी अवस्थामा जटिलता पहिचानको लागि र निगरानीमा राख्नुपर्ने गर्भवती र सुत्केरी आमा तथा नवजातशिशुका लागि आवास सेवा उपलब्ध गराउने।
अपेक्षित उपलब्धि	गर्भवती र सुत्केरी आमा तथा नवजातशिशुका लागि आवास सेवा उपलब्ध गराई हुनसक्ने जटिलताहरूको समयमै पहिचान गरी गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूले समयमै उपचार सेवा प्राप्त गर्ने र मातृ तथा शिशु रुग्णता दर र मृत्यु दर कम हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	बजेट विनियोजन भएका अस्पतालहरुले नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वस्छता मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभागद्वारा जारी गरिएको "हिमाली तथा पहाडी जिल्लाहरूमा गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूका लागि आवास गृहसेवा सञ्चालन निर्देशिका, २०७८" बमोजिम कार्यसञ्चालन गर्नुपर्नेछ। • यस शिर्षकमा विनियोजित बजेटबाट maternity waiting homeमा आवश्यक पर्ने सामग्री तथा खाद्धान्न आदि खरिद गरी व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।

प्रतिवेदन	अस्पतालहरुले यस शीर्षकमा विनियोजित रकमबाट सेवा पाएका महिलाहरूको विवरण मासिक रुपमा कार्यालयको बेबसाइटमा अपलोड गरी चौमासिक रुपमा स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालय समक्ष अनिवार्य पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर, ईलाम, खोटाङ र कटारी अस्पताल।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः प्रसुति जटिलताका लागि रिफरल सेवा (२.७.२२.४)/ २२५२२	
उद्देश्य	मातृ तथा नवजात शिशु मृत्युदर न्यूनीकरण गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	प्रसूति जटिलता भएका महिला तथा जटिल स्वास्थ्य समस्या भएका नवजात शिशुहरुको समयमै प्रेषण भई प्रभावकारी उपचार सेवाबाट मातृ तथा नवजात शिशु मृत्युदर न्यूनीकरण हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस शीर्षकको बजेट कार्यान्वयनका लागि सर्वप्रथम एम्बुलेन्स तथा सवारी साधनको दर रेट निर्धारण गर्नु पर्नेछ। २) यसका लागि अस्पतालले यातायात व्यवसायी, एम्बुलेन्स संचालक, चालक, सम्बन्धित स्थानीय तहका प्रतिनिधि आदिसँग छलफल गरी नजिकको रिफरल अस्पतालहरूको दुरीका आधारमा दर रेट निर्धारणको निर्णय गराउनु पर्नेछ। ३) रिफर गर्दा सम्बन्धित अस्पतालमा व्यवस्थापन हुन नसक्ने र तत्काल उपचार आवश्यक भएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई आकस्मिक रूपमा रिफर गर्न सकिनेछ। ४) यसरी रिफर भएमा प्रत्येक बिरामीको रिफरलको कारण र बिरामीको अवस्था खुल्ने कागजात जस्तै Partograph को प्रतिलिपी र रिफरल स्लीपको प्रतिलिपी संलग्न गरी अस्पतालमा निवेदन दिए पश्चात् प्रेषण खर्च बापतको रकम एम्बुलेन्स, सवारी साधनलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ। ५) रिफर गर्नु परेमा ड्युटीमा रहेको स्टाफले अस्पताल प्रमूख र प्रसूति विभाग प्रमूखसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।

	६) नोटः आर्थिक रुपले अति विपन्न परिवारका तत्काल जन्मिएका नवजात शिशुलाई जटिल स्वास्थ्य समस्या देखा परी नवजात शिशु सघन उपचार कक्ष (NICU) मा भर्ना गरी उपचार गर्नु पर्ने भएमा सो को समेत रेफरका लागि यसै कार्यक्रमबाट खर्च गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	अस्पतालहरुले यस शीर्षकमा विनियोजित रकमबाट प्रेषण सेवा पाएका बिरामीहरुको विवरण अस्पतालको सूचना पाटीमा मासिक रुपमा अद्यावधिक गरी सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ र सो को प्रतिवेदन त्रैमासिक रुपमा स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालय समक्ष अनिवार्य पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै, कटारी अस्पताल, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः आङ्ग खस्ने समस्या भएका महिलाहरुको निःशुल्क शल्यक्रिया कार्यक्रम (२.७.२२.११)/ २२५२२

परिचय	आङ्ग खस्ने समस्या (POP)बाट पिडित महिलाहरूको पाठेघर लगायतका अंगहरुको स्वास्थ्यमा थप जटिलता आउन नदिन निःशुल्क शल्यक्रिया र उपचारको व्यवस्था मिलाउने।
उद्देश्य	आङ्ग खस्ने समस्या (POP)बाट पिडित महिलाहरूलाई निःशुल्क र सहज रूपमा शल्यक्रिया सेवा प्राप्त भई प्रजनन स्वास्थ्य साथै जीवनको गुणस्तर (QALY) वृद्धि हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) आङ्ग खस्ने समस्याको शल्यक्रिया व्यवस्थापन गर्न अस्पतालमा एक जना स्वास्थ्यकर्मी सम्पर्क व्यक्ति तोकी जिम्मेवारी दिनुपर्नेछ। २) अस्पतालले स्वास्थ्य निर्देशनालय, स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहसँग समन्वय गरी सम्भावित आङ्ग खस्ने समस्या भएका महिलाहरूको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। ३) शल्यक्रियाको मिति तय गरी सम्बन्धित स्थानीय तहलाई पत्राचार गर्ने र आम सञ्चारका माध्यमबाट सूचना प्रशारण गर्नुपर्नेछ। ४) अस्पतालहरूले यस कार्यक्रम सँग सम्बन्धित प्रचलित निर्देशिकाबमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ।

	५) उपचार तथा शल्यक्रिया सेवा सम्बन्धित अस्पतालमा उपलब्ध नभएको हकमा निःशुल्क उपचार तथा शल्यक्रियाका लागि अन्य अस्पतालहरुसँग सम्झौता गरेर पनि गर्न सकिनेछ। ६) शल्यक्रिया सेवा बापत सम्झौता गरेका अस्पताललाई प्रतिकेस रु.७००० ।००(रू, सात हजार मात्र) को दरले सोधभर्ना रकम उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।प्रति केस छुट्याइएको रकमबाट नै बिरामीलाई शल्यक्रिया गर्दा र सो पश्चात् लाग्ने आवश्यक औषधी तथा अन्य सामग्री साथै व्यवस्थापन जस्तै औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री, लठ्याउने औषधी (एनास्थेसिया), एन्टीबायोटिक, एन्टीसेप्टिक, सुचर सामग्री, कटनगज, ब्लेड, गाउन आदि कटनगज ब्लेड, गाउन आदि परीक्षण (प्रयोगशाला तथा रेडियोलोजिकल जाँच), र अपरेशन कार्यका लागि प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न हुने कर्मचारीका लागि प्रोत्साहन खर्च समेत यसै रकमबाट व्यवस्था गर्नुपर्नेछ। ७) शल्यक्रिया गरेका बिरामीलाई कुनै जटिलता भएमा समेत यही बाँडफाँडको परिधिभित्र रही व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।साथै अस्पतालले महिलालाई यो सेवा उपलब्ध गराउँदा सेवासँग सम्बन्धित कुनै पनि रकम लिन पाइनेछैन।
प्रतिवेदन	१) शल्यक्रिया गरिएका सेवाग्राहीहरूको विवरण HMIS को प्रजनन रूग्णता रजिष्टर र DHIS-2 मा प्रविष्ट गर्नुपर्नेछ। २) सेवाग्राहीहरूको विवरण अस्पतालहरूले त्रैमासिक रूपमा स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा अनिवार्य रूपमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै, प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भण्डारी अस्पताल, कटारी अस्पताल, शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः गर्भवति तथा सुत्केरि महिलाहरुको निःशुल्क निदानात्मक सेवा र लक्षित वर्गका बालबालिकाहरुको निःशुल्क उपचार सेवा (२.७.२२.१७८३)/ २२५२२

उद्देश्य	सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम र नेपाल सरकारको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तर र प्रभावकारी बनाउन गर्भवती सुत्केरी सेवामा अस्पतालहरुबाट निदानात्मक सेवा (प्रयोगशाला र

	भिडियो एक्सरे) र १० वर्ष मुनिका लक्षित वर्गका बालबालिकाहरुको निःशुल्क उपचार सेवा दिने।
अपेक्षित उपलब्धि	लक्षित वर्गलाई निःशुल्क उपचार सेवा दिई समतामुलक स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धतामा वृद्धि भई स्वास्थ्यमा विश्वव्यापी पहुँच गर्ने लक्ष्यमा सहजीकरण हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) बजेट विनियोजन भएका सबै अस्पतालहरुले आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत पर्ने नियमित गर्भवती तथा सुत्केरी जाँचको क्रममा गराउनुपर्ने प्रयोगशाला र भिडियो एक्स रे सेवा गर्भवति जाँचमा आएका महिलाहरुलाई निर्देशिका बमोजिमका प्रयोगशाला तथा भिडियो एक्स रे सेवा नि;शुल्क उपलब्ध गराएबापत अनुसूची-२ बमोजिमको रकम शोधभर्ना बापत प्राप्त हुनेछ भने यसै बजेटबाट गरीब, अतिगरीब, अपाङ्ग, असहाय, सिमान्तकृत, बन्चितिकरणमा परेका समुदाय आदिका बालबालिकाहरुलाई समेत भर्ना गरी उपचार गराउनुपरेमा प्रयोगशाला सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।यसरी निःशुल्क सेवा उपलब्ध गराएबापत प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाको दररेट बमवजिम नै रकम अस्पतालले शोधभर्ना प्राप्त गर्नेछ। २) यो सेवा उपलब्ध गराउँदा गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थाका कारण आकस्मिक जाँच गर्नुपर्ने भएमा सो जाँच समेत निःशुल्क गर्नुपर्नेछ। ३) यो सेवा उपलब्ध गराउँदा नेपाल सरकारको अन्य सेवासँग दोहोरोपना नहुने गरी निःशुल्क गर्नुपर्नेछ।सामाजिक सेवा इकाइ निर्देशिका २०७८, (परिमार्जित २०७९) को परिच्छेद-३ मा उल्लेख भएबमोजिम लक्षित वर्ग (गरीब, अतिगरीब, आपङ्ग, असाहय, सिमान्तकृत, बन्चितिकरणमा परेका समुदाय आदि) मा पर्ने १० वर्षमुनिका बालबालिकाहरुलाई उचित छनौट प्रक्रिया मिलाई उक्त परिच्छेदमा उल्लेख भए अनुसारको उपयुक्त निःशुल्क उपचार सेवा दिनुपर्नेछ।यसरी अस्पतालमा भर्ना भै उपचार गराउ ४) प्रत्येक महिना बजेट बिनियोजन भएका सबै अस्पतालहरुले अनुसूची ३ र ५ बमोजिम फारम भरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ। ५) प्रत्येक महिना अनुसूची ४ र ६ बमोजिम फारम भरी सेवाग्राहीले देख्ने स्थानमा स्वास्थ्य संस्थामा अनिवार्य टाँस गर्नुपर्नेछ।

प्रतिवेदन	सबै अस्पतालबाट मासिक रुपमा आएका अनुसूची ३ र ५ लाई स्वास्थ्य निर्देशनालयले एकीकृत गरी चौमासिक रुपमा स्वास्थ्य मन्त्रालयमा अनिवार्य प्रतिवेदन पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	सबै अस्पताल

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः निःशुल्क औषधी तथा अन्य औषधी खरिद (७.२.९.१)/ २७२१३	
परिचय	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चितताका लागि अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री खरिद गर्ने।
उद्देश्य	अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीको समयमै आपूर्ति भई स्वास्थ्य संस्थाबाट सेवाको उपलब्धता तथा पहुँचमा सहजीकरण गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीको समयमै आपूर्ति भई स्वास्थ्य संस्थाबाट सेवाको उपलब्धता तथा पहुँचमा सहजीकरण हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले नेपाल सरकारले तोकेका आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक निःशुल्क औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीहरू चालु आ.व. का लागि गरिएको पूर्व-प्रक्षेपणका (Quanttification and Forecasting) आधारमा खरिद गर्नुपर्नेछ। Quanttification and Forecasting का लागि प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रसँग समन्वय गर्नुपर्नेछ। २) अस्पतालहरुले यस शीर्षकमा विनियोजित बजेटबाट प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट ढुवानी हुन समय लाग्ने तर तत्काल आवश्यक पर्ने निःशुल्क सूचीमा रहेका औषधीहरु प्राथमिकीकरण गरी खरिद गर्नुपर्नेछ। प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रसँग समन्वय गरी प्रक्रिया अघि बढाउनुपर्नेछ। ३) प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रसँगको समन्वयमा औषधी खरिदमा दोहोरोपन नहुने गरी माग र आवश्यकताका आधारमा योजना बनाई खरिद गर्नुपर्नेछ। ४) औषधी खरिद गर्दा नेपाल सरकारले तोकेको निःशुल्क सूचीमा रहेका औषधी खरिद गर्नुपर्नेछ।

	५) स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा औषधीको अनिवार्य रुपमा कम्तीमा सेल्फ लाइफ दुई तिहाई समय भएको हुनपर्नेछ। ६) औषधी खरिद गर्दा विनियोजन भएको बजेटलाई एकमुष्ट E-bidding गरी मात्र खरिद गर्नुपर्नेछ, विनियोजित बजेटलाई टुक्र्याएर खरिद गर्न पाइनेछैन। र खरिद प्रक्रिया पहिलो त्रैमासिकबाट सुरु गरी दोश्रो त्रैमासिकसम्म सम्पन्न गरिसक्नुपर्नेछ। ७) औषधी खरिद गर्दा DDA दर्ता भएका प्रतिस्पर्धी हुने गरी WHO-GMP Certified कम्पनीबाट उत्पादित औषधी खरिद गर्नुपर्नेछ। ८) खरिद गरिने औषधीहरुको ब्याच नं, निर्मित मिति र म्याद समाप्ति मिति हुनुपर्ने र कम्तीमा १ वर्ष म्याद समाप्ति मिति बाँकी रहेको हुनपर्नेछ। ९) औषधीको बट्टा।प्याकेजिङ बाहिर अनिवार्य रुपमा स्पष्ट देखिने गरी "नेपाल सरकारद्वारा निःशूल्क वितरणका लागि" भनी उल्लेख गरिएको हुनुपर्नेछ। १०) प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ मा व्यवस्था भएबमोजिम अनुसूची १ अनुसारको निःशूल्क औषधी खरिद कार्य गर्नुपर्नेछ। ११) खरिद पश्चात् औषधीको Post Delivery inspection सम्बन्धित जनशक्तिबाट गराउनु पर्नेछ र आवश्यकतानुसार औषधीको गुणस्तर जाँच गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरीद प्रक्रिया सम्पन्न भए पश्चात् सोको विस्तृत प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै, प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भण्डारी अस्पताल, कटारी अस्पताल,शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: सक्रमण रोकथाम तथा सरसफाई सामाग्री खरिद (७.२.११.१)/२७२१३	
परिचय	अस्पतालमा फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा संक्रमण रोकथामका लागि चाहिने औषधी, र अन्य सामग्रीहरूको खरिद गर्ने।

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

उद्देश्य	अस्पतालमा फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा संक्रमण रोकथामका लागि चाहिने औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीहरूको खरिद गरी अस्पतालहरूमा स्वास्थ्य संस्थाजन्य संक्रमण दर न्यूनीकरण गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	अस्पतालहरूमा स्वास्थ्य संस्थाजन्य संक्रमण दर न्यूनीकरण हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस शीर्षकबाट देहाय बमोजिमका कार्यहरु सञ्चालन गर्नका निम्ति खर्च गर्न सकिनेछ: क. स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि कभर भएको (Swing lead) बाल्टी, प्रचलित मापदण्ड अनुसारको कलर कोड अनुसारका बाल्टीहरु प्रत्येक वार्ड तथा ओ.पी.डी. का लागि, सिरिन्ज कटर, सेफ्टी बाकस, तथा फोहोर सङ्कलन तथा वर्गीकरणमा संलग्न कर्मचारीहरुका लागि व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण (Personal protective Equipment) जस्तै बुट, प्लाष्टिक गाउन, चश्मा तथा पन्जा आदि खरिद तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। ख. सङ्क्रमण न्यूनीकरणका लागि आवश्यक केमिकल्स, हारपिक लगायतका सघन उपचार कक्ष, शल्यकृया कक्ष निर्मलिकरण गर्न आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। ग. फोहोरमैला उत्पन्न भएको स्थल देखि व्यवस्थापन गर्ने स्थलसम्म लैजानका निम्ति चक्का भएको ट्रली, Bedside Bucket (for waste collection) आदि खरिद गर्न सकिनेछ। घ. फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि स्वीकृत प्रचलित निर्देशिका र सो सम्बन्धी मापदण्डमा उल्लेख भए अनुरुप अन्य व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरीद प्रक्रिया सम्पन्न भए पश्चात् सोको विस्तृत जानकारी स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै, प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भण्डारी अस्पताल, कटारी अस्पताल,शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: अस्पतालमा NICU व्यवस्थापन (२.७.२२.१७८२)/२२५२२	
परिचय	अस्पतालमा नवजात शिशुको विशेषज्ञ सघन उपचार सेवा (NICU) सुचारु, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय रूपमा सञ्चालन गर्न "NICU सेवा सुचारु एवं व्यवस्थापन कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ।

उद्देश्य	अस्पतालमा गुणस्तरीय, सुरक्षित तथा प्रभावकारी NICU सेवा सञ्चालन गरी नवजात शिशुको रुग्णता तथा मृत्युदर न्यूनीकरण गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) जटिल स्वास्थ्य अवस्था भएका नवजात शिशुहरूको उपचार पहुँचमा वृद्धि हुने। २) नवजात मृत्युदर तथा नवजात जटिलतामा कमी आउनका साथै समयपूर्व जन्मिएका तथा कम तौलका शिशुहरूको बाँच्ने दरमा सुधार हुने। ३) अस्पतालबाट हुने नवजात शिशुको रेफरल दरमा कमी आउने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले अस्पतालमा NICU सेवा सुधार तथा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरु व्यवस्थापनका लागि अस्पतालको प्रमूख, सम्बन्धित विशेषज्ञ , नर्सिङ प्रमुख, NICU नर्सिङ ईन्चार्ज, आर्थिक प्रसाशन शाखा प्रमूख, स्टोरशाखा र अन्य शाखाका कर्मचारीहरू समेतको बैठक र छलफलबाट गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) बुदा नम्बर १ बमोजिम तयार गरिएको विवरण अनुसार आवश्यक्ता र औचित्यताका आधारमा गर्नु पर्ने कार्ययको प्राथमिकिकरण गरी आवश्यक औजार उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरु व्यवस्थापनका गर्नका लागि तयार भएको कार्यान्वयन योजना मन्त्रालयबाट स्विकृत गराई मात्र खरिद प्रकृया शुरु गर्नुपर्नेछ। ३) खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, तथा प्रचलित सरकारी मापदण्डबमोजिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ४) अस्पतालमा स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम निम्नानुसारको NICU कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	खरीद प्रक्रिया सम्पन्न भए पश्चात् सोको विस्तृत जानकारी स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः Continuous Nursing Education(CNE) कार्यक्रम संचालन (२.५.११.४७)/ २२५२२	
उद्देश्य	नर्सिङ तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि Continue Nursing Education (CNE) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	नर्सिङ कर्मचारीहरु बीचमा ज्ञान सीपको आदान प्रदान भई अस्पताल तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरुबाट प्रवाह हुने सेवाहरुमा थप सुधार भएको हुनेछ भने दर्तावाल नर्सहरुको इजाजतपत्र नविकरणमा सहयोग हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) बिनियोजित बजेटबाट अस्पतालमा मासिक रुपमा CNME/CPD कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ। २) कार्यक्रम संचालन गर्दा नेपाल नर्सिङ्ग काउन्सिलले mandatory Variable भनि तोकेका क्षेत्रहरु (Communication,Counseling ,Infection prevention,Aerosol/oxygen therapy,Basic life support,Ethical and legal aspects of nursing ,Helping baby breathe,Helping mothers survive,Blood transfusion ,Body mechanics,Patient lifting and moving)आदिलाई प्राथमिकतामा राखि संचालन गर्नुपर्नेछ भने कार्यक्रममा सहजिकरण सर्टिफाइड प्रशिक्षकले नै गर्नुपर्नेछ। प्राथमिकता क्षेत्र बाहेक पनि अस्पतालको सेवा प्रवाहमा आवश्यक ठानिएका र Gap देखिएका ज्ञान तथा सीपका क्षेत्रमा CNME/CPD संचालन गर्नुपर्नेछ। ३) नर्सिङ्ग काउन्सिलले तोकेका क्षेत्रहरुमा तालिम वा अनसाइट कोचिङ्ग संचालन गर्नुपर्नेमा मिडसन/नेपाल नर्सिङ्ग संघ एवं साझेदार संघसंस्थाहरुसँग समेत प्राविधिक सहयोग लिन सकिनेछ। ४) अस्पताल नर्सिङ्ग इन्चार्जले मातहतका नर्सहरुको लाइसेन्स नविकरणका लागी आवश्यक दक्षता नपुग्ने देखिएमा स्वास्थ्य तालिम केन्द्रसँग समन्वय गरी कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित तालिममा सहभागी गराउनुपर्नेछ। ५) CNME/CPD कार्यक्रम संचालन गर्दा अनिवार्य रुपमा माइन्युट रजिस्टर राख्नुपर्नेछ जसमा सहभागीको उपस्थिति विवरणका अतिरिक्त सहजकर्ताको विवरण समेत उल्लेख हुनुपर्नेछ। हरेक पटकको सहभागी तथा प्रशिक्षकको विवरण प्रमाणित गरि राख्नुपर्नेछ। ६) CNE कार्यक्रम संचालन गर्दा नजिकै रहेका नीजि/सामुदायीक/सहकारी अस्पतालका नर्सिङ्ग इन्चार्जलाई समेत सहभागी गराउन सकिनेछ। ७) कार्यक्रम संचालन गर्दा चिया खाजा खर्च एवं बाह्य प्रशिक्षकको सहजीकरण बापतको रकम यसै शिर्षकबाट व्यहोर्न सकिनेछ।

प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात अर्धवार्षिक प्रतिवेदन नियमित रुपमा स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सन्दर्भ सामाग्री	National Guideline on Continuing Nursing and Midwifery Education/Continuing Professional Development (CNME/CPD) For Nurses and Midwifes
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै, कटारी अस्पताल, शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः CME संचालन (२.७.२२.१५६६)/२२५२२	
उद्देश्य	चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि Continue Medical Education (CME) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	चिकित्सकहरु बीचमा ज्ञान सीपको आदान प्रदान भई प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पताल तथा जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरुबाट प्रवाह हुने सेवाहरुमा थप सुधार भएको हुनेछ तथा सेवाग्राहीहरुले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेछन्।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) मासिक कक्षा सञ्चालनका लागि समय तालिका तयार गर्ने र कक्षा सञ्चालनका लागि चिकित्सकहरुलाई संलग्न गराउने भूमिका अस्पताल प्रमुखले निर्वाह गर्नुपर्नेछ। २) दैनिक बिरामी केस अनुसार विषय केन्द्रित गरी निश्चित बार एवं समय तोकी सबै चिकित्सकहरु तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई सहभागी गराउनुपर्नेछ। ३) विषय विज्ञलाई सहभागी गराई समेत CME सञ्चालन गर्न सकिनेछ र कक्षा सहजीकरण गर्ने व्यक्तिलाई बजेटको परिधि भित्र रही सहजीकरण बापतको भत्ता दिन सकिनेछ। ४) विनियोजन भएको रकम प्रचलित आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेछ। ५) CME सञ्चालनका लागि एउटा छुट्टै अभिलेख / निर्णय पुस्तिका राखी त्यसमा सञ्चालन गरिएको मिति, समय, संयोजक/प्रमुखको नाम, सहभागीहरुको नाम, थर, पद, संस्था सहितको विवरण, कार्यक्रममा उठेका तथा छलफल भएका मुख्य विषयबस्तुहरु क्रमबद्ध रुपमा उल्लेख गरी संयोजक/प्रमुखबाट प्रमाणित गराई दुरुस्त राखुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	यसको प्रतिवेदन नियमित रुपमा स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सन्दर्भ सामाग्री	निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड आदि तथा अन्य प्रचलित ऐन नियम।

सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै,कटारी अस्पताल, शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र,मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः फार्मेसी सेवा विस्तार (२.७.२२.१६११)/२२५२२	
उद्देश्य	अस्पतालको आफ्नै फार्मेसी सेवा विस्तार भई सहज र सर्वसुलभ रुपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	नागरिकले सहज र सर्वसुलभ तवरबाट गुणस्तरीय औषधी प्राप्त गर्ने जसले अस्पतालको चिकित्सकीय सेवाको गुणस्तरमा सकारात्मक प्रभाव पर्नका साथै नागरिकहरुको स्वास्थ्यमा अपेक्षित सुधार आउने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) फार्मेसी सेवा विस्तार गर्दा अस्पताल परिसरमा फार्मेसी सेवाका लागि पूर्व निर्मित संरचनालाई प्राथमिकतामा राखेर फार्मेसी सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले फार्मेसी सेवा विस्तारका लागि आवश्यक निर्माण एवं मर्मत कार्यका बारेमा अस्पताल व्यवस्थापन समिति, अस्पतालको प्रमूख, आर्थिक प्रशासन शाखा स्टोर शाखा र अन्य शाखाका कर्मचारी हरू समेतको बैठक र छलफलबाट मूख्य निर्माण कार्य र अन्य मर्मत, सम्भार (स्टोर, फ्लोरिङ, टायलिङ, प्लास्टर मर्मत, छत मर्मत/ सुरक्षा, ढल निकास, टोइलेट बाथरुम तथा अत्यावश्यक पूर्वाधारका साथै सामग्री मर्मत, रंग रोगन आदि) गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। ३) सो अनुसार निर्माण तथा मर्मतको कार्य गर्नु पर्ने भएमा लगत अनुमान र Design गर्न भवन तथा सहरी विकास (नजिकको जिल्ला, प्रदेश कार्यालय/ डिभिजन) कार्यालयमा समन्वय गरी तयार गर्नुपर्नेछ। ४) पूर्वाधार स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड २०७७ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनुपर्नेछ।

	५) अस्पताल फार्मेसी सञ्चालन तथा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरण, सफ्टव्येर, क्प्युटर,ब्याकअप,औषधी लगायतका अत्यावस्यक समाग्री खरिद गरी फार्मेसी सेवा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। ६) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिक बाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिकसम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। ७) बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) निर्माण सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) खरिद, निर्माण तथा मर्मत प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदय केन्द्र।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः अस्पताल सेवा सुधार तथा विस्तार (२.७.२२.१६१७)/२२५२२	
उद्देश्य	१) सर्वसुलभ, गुणस्तरीय, सुरक्षित र उत्तरदायी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्नु। २) स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार गर्नु। ३) दक्ष जनशक्ति, उपकरण र पूर्वाधार सुदृढ गरेर अस्पतालको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ सेवा (orthopedic, gynecology, pediatric, psychiatry, etc.) सुनिश्चित भई सर्वसुलभ, गुणस्तरीय, सुरक्षित रुपमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित हुने।

सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका जिल्ला अस्पतालले अस्पताल सेवा सुधार तथा विस्तारका लागि आवश्यक पूर्वाधार, औजार उपकरण , स्वास्थ्य जनशक्ति तथा अन्य सामग्रीहरु व्यवस्थापनका लागि अस्पतालको प्रमूख,आर्थिक प्रसाशन शाखा प्रमूख, स्टोरशाखा र अन्य शाखाका कर्मचारीहरू समेतको बैठक र छलफलबाट गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) अस्पताल सेवा सुधार तथा विस्तारका लागि आवश्यक कार्यको आवश्यक लगत अनुमान तथा प्रचलित कानुन अनुरुपको कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गर्नुपर्नेछ। ३) सो कार्ययोजना सम्बन्धित अस्पतालको अस्पताल व्यवस्थापन समितिबाट निर्णय गराई स्वास्थ्य मन्त्रालयसँग सहमति लिइ मात्र कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ। ४) सो अनुसार निर्माण तथा मर्मतको कार्य गर्नुपर्ने भएमा लगत अनुमान र Design गर्न भवन तथा सहरी विकास (नजिकको जिल्ला, प्रदेश कार्यालय/ डिभिजन) कार्यालयमा समन्वय गरी तयार गर्ने। ५) स्वास्थ्य सेवाको पूर्वाधार निर्माण गर्दा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड २०७७ बमोजिम हुने गरी गर्नुपर्नेछ। ६) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका जिल्ला अस्पतालले अस्पताल व्यवस्थापन समितिको स्वीकृत कार्ययोजना अनुरुप स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवा विस्तार तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक स्वास्थ्य जनशक्ति व्यवस्थापन,औजार उपकरण आदि खरिद तथा जडान, पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत गरी सेवा प्रवाह गर्न सकिनेछ। ७) औजार उपकरण खरिद गर्दा कोशी प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका बायोमेडिकल ईन्जिनियर बाट specification तयार गर्दा ISO प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ। ८) आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा Maintenance Contract को कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ।

	९) बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) निर्माण सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) खरिद, निर्माण तथा मर्मत प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	सबै अस्पताल

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः social audit (२.७.६.४)/२२५२२	
उद्देश्य	१) अस्पताल सेवाको गुणस्तरको मूल्याङ्कन गर्ने। २) सेवा प्रयोगकर्ताहरू (Patients) को प्रतिक्रिया सङ्कलन गर्ने। ३) पारदर्शिता, जवाफदेहिता र जनउत्तरदायिता प्रवर्द्धन गर्ने ४) सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गरी कार्य योजना बनाउने।
अपेक्षित उपलब्धि	अस्पतालको स्वास्थ्य सेवामा पारदर्शिता, जवाफदेहिता, सेवा गुणस्तर, र जनताको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	• बजेट बिनियोजन भएका अस्पतालहरुले प्राथमिकतामा परेका स्वास्थ्य सेवाहरु (आमा सुरक्षा कार्यक्रम,नि;शुल्क उपचार सेवा,नि;शुल्क औषधी वितरण, नसर्ने रोगहरु ,नवजात शिशु तथा बाल स्वास्थ्य व्यवस्थापन) ,संस्था र व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित बिषयहरु(व्यवस्थापन समितिमा प्रतिनिधित्वको अवस्था,बैठकका निर्णयहरु,निशुल्क सेवाको लागी सरकारले उपलब्ध गराएको रकमको उपयोग,स्वास्थ्य संस्था खुल्ने अवधी,गुनासो सुन्ने परिपाटी) एवं सेवाको गुणस्तर(मानव स्रोत,स्वास्थ्यकर्मीको व्यवहार,निर्मलिकरण र सरसफाइ)लगायतका बिषयहरुमा सामाजिक परीक्षण कार्यसंचालन निर्देशिका,२०७०(संसोधन,२०७३) बमोजिम सामाजिक परिक्षण गर्नुपर्नेछ। • अस्पतालबाट तोकिएका सामाजिक परीक्षणका फोकल व्यक्तिले कार्यक्रमको जिम्मेवारी लिनुपर्ने

	• सामाजिक परीक्षणका लागि बिद्यमान सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको अधिनमा रही कार्यविधि बमोजिम नै सामाजिक परीक्षक संस्था छनौट एवं सम्झौता गर्ने • सामाजिक परीक्षक संस्थाले तयारी ,सुचना संकलन तथा विश्लेषणका कार्य सम्पन्न गरेपश्चात अस्पतालका स्वास्थ्यकर्मीसँग प्रारम्भिक नतिजा छलफल गरी मस्यौदा तयार गर्ने। • आमभेलाको आयोजना गरी नतिजा र कार्ययोजनाको प्रस्तुती र परिमार्जन गर्ने र अन्तिम प्रतिवेदन दिइसकेपछि मात्र समझौता बमोजिमको रकम भुक्तानी दिनुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	सामाजिक परीक्षण पश्चात विस्तृत प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालय र मन्त्रालयमा अनिवार्य रुपमा पेस गर्नु पर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	अस्पतालहरु सबै

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः clinical audit (२.७.६.५)/२२५२२	
परिचय	क्लिनिकल अडिट भनेको स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा प्रयोग भइरहेका प्रक्रिया, अभ्यास र नीतिहरूको मूल्याङ्कन गर्ने एक प्रणाली हो जसले सेवाहरू कति हदसम्म निर्धारित मापदण्ड अनुसार प्रवाह भइरहेको छ भनेर मूल्याङ्कन गर्छ। यसले सेवाको गुणस्तर सुधार गर्न आवश्यक सुधारात्मक कार्यको पहिचान र कार्यान्वयनमा मद्दत पुर्‍याउँछ।
उद्देश्य	अस्पतालहरूमा सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार ल्याउन, स्वास्थ्य सेवा मापदण्डको पालना सुनिश्चित गर्न, बिरामीहरूको सन्तुष्टि तथा सुरक्षामा अभिवृद्धि गर्न र क्लिनिकल निर्णय प्रक्रियालाई प्रमाणमा आधारित बनाउन सहयोग गर्नु हो।
लक्षित समुह	प्रदेश मातहतका जिल्ला, प्रादेशिक, निजी अस्पतालहरू सबै, अस्पताल व्यवस्थापन टिम, अस्पतालका विभिन्न, विभाग तथा निकायहरू
अपेक्षित उपलब्धि	क्लिनिकल अडिटमार्फत सेवाको कमजोरी पहिचान भई सुधारात्मक कार्यान्वयन हुने, जसले अस्पतालहरूमा सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार ल्याउने, बिरामी सेवा केन्द्रित प्रणालीको विकास र दिगो सुधारको थालनी गर्ने तथा अडिट रिपोर्टको आधारमा नीति निर्माणमा सहयोग पुर्‍याउनेछ।

सञ्चालन प्रक्रिया	१) "क्लिनिकल अडिट" व्यवस्थापन गर्न अस्पतालमा एक जना स्वास्थ्यकर्मी सम्पर्क व्यक्ति तोकी जिम्मेवारी दिनुपर्नेछ। २) नेपाल सरकार, स्वास्थ्य सेवा विभाग, उपचारात्मक सेवा महाशाखाको क्लिनिकल अडिट सञ्चालन कार्यविधि निर्देशिका २०७७ बमोजिमको व्यवस्था र विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही अस्पताल स्वयंले "क्लिनिकल अडिट कार्य सञ्चालन गर्नुपर्नेछ जसमा हरेक महिना स्व-मूल्याङ्कन, हरेक त्रैमासिकमा समकक्षीद्वारा मूल्याङ्कन र ६/६ महिनाको अन्तरालमा वर्षमा दुई पटक बाह्य मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ। ३) बाह्य मूल्याङ्कनका लागि आवश्यकता अनुसार संघ र प्रदेश बाट प्राविधिक सहयोग लिई क्लिनिकल अडिट सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। ४) आवश्यकता अनुसार बैठक भत्ता र सोसँग सम्बन्धित अन्य खर्च यसै शीर्षकबाट व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	क्लिनिकल अडिट पश्चात् विस्तृत प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालय र मन्त्रालयमा अनिवार्य रुपमा पेस गर्नु पर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	सबै अस्पताल

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः प्रदेशस्तरीय स्वास्थ्य संस्था तथा सरकारी अस्पतालहरुको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (२.७.२२.३५)/२२५२२	
उद्देश्य	गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि न्यूनतम सेवा मापदण्डको समीक्षा गर्ने र सुधारका लागि कार्ययोजना बनाउने।
अपेक्षित उपलब्धि	अस्पतालहरुबाट प्रदान गरिने सेवाहरुको गुणस्तर अभिवृद्धि हुनेछ।

सञ्चालन प्रक्रिया	१) नेपाल सरकार द्वारा स्वीकृत विभिन्न तहका अस्पतालहरुको न्यूनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standards) अनुसार अस्पतालमा तोकिए बमोजिम समिति गठन गर्नुपर्नेछ। २) उक्त समितिको बैठक प्रत्येक त्रैमासिकको पहिलो महिनामा बसी अस्पतालको सकारात्मक तथा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुको आन्तरिक मूल्याङ्कन र हालसम्मको कार्यान्वयनको अवस्था बारे लेखाजोखा गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ। ३) आन्तरीक मूल्याङ्कनका आधारमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु पहिचान गरी कार्ययोजना बनाई लागु गर्नुपर्नेछ। कार्ययोजनामा समयसीमा र जिम्मेवार व्यक्ति अनिवार्य तोक्नुपर्नेछ। उक्त बैठक सञ्चालन वापत प्रति व्यक्ति रू. २०० मा नबढ्ने गरी यसै शीर्षकबाट खर्च गर्न सकिनेछ। ४) प्रत्येक वर्ष स्वास्थ्य निर्देशनालयको समन्वयमा न्यूनतम सेवा मापदण्डको संयुक्त लेखाजोखा तथा मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ र सोको लागि सम्बन्धित श्रोतव्यक्ति कर्मचारीलाई परिचालन गर्न दैनिक भ्रमण भत्ता वापतको रकम यस शीर्षकबाट भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। ५) यस शीर्षकमा विनियोजित बाँकी रहेको रकमबाट अस्पतालहरुले कार्ययोजनामा उल्लेखित सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुको लागि खर्च गर्न सकिनेछ। जस्तैः CPD/CME, QI Committee आदि। ६) यस शीर्षकमा विनियोजित बजेटबाट कर्मचारी राख्न पाइने छैन।
प्रतिवेदन	अस्पतालहरुले प्रत्येक पटक गरेको मूल्याङ्कन र कार्ययोजनाको विस्तृत विवरण स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले प्रदेश भरीको अस्पतालहरूको एकमुष्ट विवरण त्रैमासिक रूपमा स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल सबै, प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भण्डारी अस्पताल, कटारी अस्पताल, शैलजा आचार्य अस्पताल तथा हृदयरोग केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री तथा आकास्मिक औषधी व्यवस्थापन (७.२.११.१३)/२७२१३	
परिचय	अस्पतालहरूमा रणनीतिक रूपमा आवश्यक विशेषज्ञ तथा निदानात्मक सेवाहरू विस्तार गरी गुणस्तरीय, प्रभावकारी तथा समयमै स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्य राखिएको छ। विशेषज्ञ सेवा विस्तारसँगै आकस्मिक तथा जीवनरक्षक सेवाको माग समेत वृद्धि हुने भएकाले अस्पतालहरूमा आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री, उपकरणका उपभोग्य वस्तु तथा आकस्मिक औषधिको नियमित उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु अत्यावश्यक हुन्छ।
उद्देश्य	रणनीतिक अस्पतालहरूमा गुणस्तरीय तथा निरन्तर स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री तथा आकस्मिक औषधिको उपलब्धता र व्यवस्थापन सुदृढ गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) रणनीतिक अस्पतालहरूमा आवश्यक उपकरण तथा औषधीजन्य सामग्रीको नियमित उपलब्धता सुनिश्चित हुनेछ। २) Bun Ward ,ICU, HDU, OT, Emergency, NICU, Dialysis, Trauma लगायतका आवश्यक सेवाहरू थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुनेछन्। ३) अस्पतालको सेवा गुणस्तर, बिरामी सन्तुष्टि तथा उपचार परिणाममा सुधार आउनेछ। ४) प्रदेशभित्र नै विशेषज्ञ सेवा प्राप्त गर्ने बिरामीको संख्या वृद्धि हुनका साथै अस्पतालहरूको आकस्मिक प्रतिकार्य क्षमता (Emergency Preparedness and Response Capacity) सुदृढ हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका जिल्ला अस्पतालले अस्पतालको प्रमूख, रणनीतिक तवरबाट थप भएको सेवा संग सम्बन्धित विशेषज्ञ चिकित्सक, प्राविधिक, चिकित्सक, नर्सिङ, अन्य प्राविधिक जनशक्ति, अन्य शाखाका कर्मचारी साथै अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी एवं सदस्य हरू समेतको बैठक बसी रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि आवश्यक उपकरणतथा आकास्मिक औषधी व्यवस्थापन, आवश्यक पूर्वाधार, औजार उपकरण , स्वास्थ्य जनशक्ति तथा अन्य सामग्रीहरु लगायतका बिषयमा विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) रणनैतिक अस्पतालहरुमा तोकिएका सेवा बिस्तार गर्न आवश्यक पर्ने औजार/उपकरण तथा औषधीजन्य सामग्रीको विवरण सहित खरिदको कार्ययोजना बनाइ सम्बन्धित अस्पतालको

	अस्पताल व्यवस्थापन समितिबाट निर्णय गराइ स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट सहमति लिइ मात्र कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ। ३) प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ मा व्यवस्था भएबमोजिम खरिद कार्य गर्नुपर्नेछ। ४) निर्माण तथा मर्मतको कार्य गर्नुपर्ने भएमा लगत अनुमान र Design गरी प्रचलित नियमबमोजिम गर्ने। ५) औजार उपकरण खरिद गर्दा कोशी प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका बायोमेडिकल ईन्जिनियर बाट specification तयार गर्दा गुणस्तर सुनिश्चित भएको हुनु पर्नेछ। ६) आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा Maintenance Contractको कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ७) स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा उपलब्ध भएसम्म नेपाल /प्रदेश सरकारद्धारा स्वीकृत तथा प्रचलनमा रहेको टेक्निकल स्पेसिफिकेसन बैंकलाई आधार मान्नुपर्नेछ। स्पेसिफिकेसन बैंकमा समावेश नभएका सामग्री, उपकरण वा सेवाको हकमा प्रचलित कानुन, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त मापदण्ड एवं सम्बन्धित विषयका विज्ञहरूको सिफारिसका आधारमा स्पेसिफिकेसन तयार गर्न सकिनेछ। ८) खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियरबाट गराउनु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) निर्माण सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) खरिद, निर्माण तथा मर्मत प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर.संखुवासभा. उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि विशेषज्ञ चिकित्सक करार (२.५.१०.५२)/२२४१९

परिचय	रणनितिक अस्पतालहरुमा हालको स्वीकृत दरबन्दी अनुसार रिक्त रहेका पद तथा जनशक्तिको कमी भएको कारण गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा कमी हुने वा सेवा अबरुद्ध हुने भएको हुनाले त्यस्ता जिल्लाहरुमा विशेषज्ञ चिकित्सकहरु करारमा नियुक्ति गरी सेवा प्रभावकारी बनाउन यो शीर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।
उद्देश्य	स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको विशेषज्ञ चिकित्सक पदमा पदपूर्ति गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	विशेषज्ञ चिकित्सक करार भई कार्यालयको सेवा प्रवाह विशिष्टिकृत स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी रुपमा उपलब्ध हुने साथै जनसमुदायमा विशिष्टिकृत स्वास्थ्य सेवाको सर्वब्यापि पहुँचमा सहजीकरण हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि, २०७९ बमोजिम प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट करार नियुक्ति भई आएका विशेषज्ञ चिकित्सकलाई करार सम्झौता अनुसार तोकिएको अवधिको तलव भत्ता प्रदान गर्नुपर्नेछ। २) अघिल्ला आ.व. मा प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ बमोजिम प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट करार नियुक्ति भई आएका विशेषज्ञ चिकित्सक कार्यरत रहेको र करार म्याद थप आवश्यक भएमा र निज कर्मचारीको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक भएमा करार निरन्तरताका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयमा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फारम सहित सिफारिस गरी पठाउने र स्वास्थ्य मन्त्रालयले आवश्यक अध्ययन गरी पुन करार निरन्तरता गर्न सक्नेछ। ३) सो करार निरन्तरता गरेका विशेषज्ञ चिकित्सकलाई समेत सम्बन्धित अस्पतालले यसै शीर्षकबाट तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। ४) करार नियुक्त भएका कर्मचारी लाई सम्झौता अनुसार कार्य लगाउने, अनुगमन गर्ने र कार्य सन्तोषजनक नभएमा सो को जानकारी स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ। ५) तर अन्य प्रकृतिका करारलाई करार म्याद थप गरी वा नियुक्त गरी यस शीर्षकबाट तलब भत्ताको व्यवस्था गर्न पाईनेछैन। ६) स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको विशेषज्ञ चिकित्सक पदमा पदपूर्ति गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	करार कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।

सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर.संखुवासभा. उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि चिकित्सक करार (२.५.१०.५३)/ २२४१९	
परिचय	रणनितिक अस्पतालहरुमा हालको स्वीकृत दरबन्दी अनुसार रिक्त रहेका पद तथा जनशक्तिको कमी भएको कारण गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा कमी हुने वा सेवा अबरुद्ध हुने भएको हुनाले त्यस्ता जिल्लाहरुमा विशेषज्ञ चिकित्सकहरु करारमा नियुक्ति गरी सेवा प्रभावकारी बनाउन यो शीर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।
उद्देश्य	स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको विशेषज्ञ चिकित्सक पदमा पदपूर्ति गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	चिकित्सक करार भई कार्यालयको सेवा प्रवाह प्रभावकारी रुपमा उपलब्ध हुने साथै जनसमुदायमा स्वास्थ्य सेवाको सर्वब्यापि पहुँचमा सहजीकरण हुने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ बमोजिम प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट करार नियुक्ति भई आएका चिकित्सकलाई करार सम्झौता अनुसार तोकिएको अवधिको तलव भत्ता प्रदान गर्नुपर्नेछ। २) अघिल्ला आ.व. मा प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ बमोजिम प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय वा स्वास्थ्य निर्देसनालयबाट करार नियुक्ति भई आएका चिकित्सक कार्यरत रहेको र करार म्याद थप आवश्यक भएमा र निज कर्मचारीको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक भएमा करार निरन्तरताका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयमा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फारम सहित सिफारिस गरी पठाउने र स्वास्थ्य मन्त्रालयले आवश्यक अध्ययन गरी पुन करार निरन्तरता गर्न सक्नेछ। ३) सो करार निरन्तरता गरेका चिकित्सकलाई समेत सम्बन्धित अस्पतालले यसै शीर्षकबाट तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। ४) करार नियुक्त भएका कर्मचारी लाई सम्झौता अनुसार कार्य लगाउने, अनुगमन गर्ने र कार्य सन्तोषजनक नभएमा सो को जानकारी स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।

	५) तर अन्य प्रकृतिका करारलाई करार म्याद थप गरी वा नियुक्त गरी यस शीर्षकबाट तलब भत्ताको व्यवस्था गर्न पाईनेछैन। ६) स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको चिकित्सक पदमा पदपूर्ति गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	करार कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर.संखुवासभा. उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः रणनितिक अस्पतालमा NCD clinic संचालनका लागि जनशक्ति करार (२.५.१०.५४)/२२४१९	
परिचय	कोशी प्रदेश सरकारको वार्षिक स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अन्तर्गत रणनीतिक अस्पतालहरूमा नसर्ने रोग (Non-Communicable Diseases: NCDs) को रोकथाम, प्रारम्भिक पहिचान, उपचार, परामर्श तथा नियमित अनुगमन सेवाहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न NCD Clinic स्थापना तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक जनशक्ति करार व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
उद्देश्य	रणनीतिक अस्पतालहरूमा गुणस्तरीय NCD Clinic सञ्चालनका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन गरी नसर्ने रोग सम्बन्धी सेवाको पहुँच तथा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) आवश्यक जनशक्ति उपलब्ध भई सेवा निरन्तरता सुनिश्चित हुने। २) NCD Screening Coverage मा वृद्धि हुनका साथै उच्च रक्तचाप, मधुमेहका तथा अन्य नसर्ने रोग लगायतका नयाँ बिरामीहरूको पहिचान दर बढ्ने। ३) Risk Factors हरुको समयमा नै पहिचान भई Early Diagnosis and Treatment मा सहयोग पुग्ने। ४) नियमित फलोअप तथा औषधि अनुपालन दरमा सुधार हुने। ५) NCD सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा तथा परामर्श सेवा सुदृढ हुने। ६) नसर्ने रोग सम्बन्धी HMIS तथा अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित हुने। २) नसर्ने रोगबाट हुने जटिलता तथा अस्पताल भर्ना दरमा कमी आउन सहयोग पुग्ने।

सञ्चालन प्रक्रिया	१) विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ (प्रचलित) बमोजिम कम्तिमा जनस्वास्थ्य विषयमा स्नातक गरी सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको जनशक्तिलाई करार नियुक्ति गर्नु पर्नेछ।(जनस्वास्थ्य विषयमा स्नातकोत्तर गरेको तथा सम्बन्धित क्षेत्रमा अनुभव भएको लाई प्राथमिकता दिने) २)प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ (प्रचलित) बमोजिम करार नियुक्ति भई आएका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई सम्बन्धित अस्पतालले करार सम्झौता अनुसार तोकिएको अवधिको तलव भत्ता प्रदान गर्नुपर्नेछ। ३)सो कार्यविधि अनुसार यस अघि नै प्रदेश सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालय अन्तर्गत सेवा करारमा नियुक्ति भई कार्य सन्तोषजनक भएको पाइएमा सम्बन्धित निकायले सेवा करार निरन्तरता गर्न सक्नेछ। ४)सेवा करार निरन्तरता भएका कर्मचारीलाई कार्यविधि र सम्झौता अनुसारको सेवा सुविधा यसै बजेट बाट भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। ५)करार नियुक्त भई आएका कर्मचारी लाई सम्झौता अनुसार कार्य लगाउने, अनुगमन गर्ने र कार्य सन्तोषजनक नभएमा सो को जानकारी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ। ६)स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका सबै कार्यालयले सम्पूर्ण करारको विवरण अनिवार्य स्वास्थ्य निर्देशनालय र मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।स्वास्थ्य निर्देशनालयले निम्ति करारको एकीकृत प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ। ७)तर अन्य प्रकृतिका करारलाई करार म्याद थप गरी वा नियुक्त गरी यस शीर्षकबाट तलब भत्ताको व्यवस्था गर्न पाईनेछैन। ८। टुल बनाएर राख्ने
प्रतिवेदन	करार कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर, संखुवासभा, उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि स्टाफ नर्स करार (२.५.१०.५५)/ २२४१९

परिचय	रणनीतिक अस्पतालहरूमा हालको स्वीकृत दरबन्दी अनुसार रिक्त रहेका स्टाफ नर्स पद तथा नर्सिङ जनशक्तिको कमीका कारण गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा असर पर्ने तथा सेवा अवरुद्ध हुन सक्ने अवस्था रहेको हुँदा त्यस्ता अस्पतालहरूमा करार सेवामार्फत स्टाफ नर्स नियुक्त गरी नर्सिङ सेवा प्रभावकारी, नियमित तथा गुणस्तरीय बनाउन यस शीर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।
उद्देश्य	स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको स्टाफ नर्स पदमा पदपूर्ति गरी अस्पतालमा आवश्यक नर्सिङ सेवा नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	स्टाफ नर्स करार भई अस्पतालमा नर्सिङ सेवा प्रभावकारी, नियमित तथा गुणस्तरीय रूपमा उपलब्ध हुनेछ। बिरामीले समयमै आवश्यक नर्सिङ सेवा प्राप्त गर्नेछन् तथा अस्पतालको सेवा प्रवाह र स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा सुधार हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ बमोजिम अस्पतालबाट करार नियुक्ति गरी स्टाफ नर्सलाई करार सम्झौता अनुसार तोकिएको अवधिको तलव भत्ता प्रदान गर्नुपर्नेछ। २) अघिल्ला आ.व. मा प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि,२०७९ बमोजिम करार नियुक्ति भई आएका स्टाफ नर्स कार्यरत रहेको र करार म्याद थप आवश्यक भएमा र निज कर्मचारीको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक भएमा करार निरन्तरताका गरी पुन करार निरन्तरता गर्न सक्नेछ। ३) सो करार निरन्तरता गरेका स्टाफ नर्सलाई समेत सम्बन्धित अस्पतालले यसै शीर्षकबाट तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। ४) करार नियुक्त भएका कर्मचारी लाई सम्झौता अनुसार कार्य लगाउने, अनुगमन गर्ने र कार्य सन्तोषजनक नभएमा सो को जानकारी स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ। ५) तर अन्य प्रकृतिका करारलाई करार म्याद थप गरी वा नियुक्त गरी यस शीर्षकबाट तलब भत्ताको व्यवस्था गर्न पाईनेछैन। ६) स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको चिकित्सक पदमा पदपूर्ति गर्नेछ।
प्रतिवेदन	करार कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।

सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर.संखुवासभा. उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षक: रणनितिक अस्पताल संचालनका लागि सरसफाईकर्मी करार (२.५.१०.५६)/ २२४१९	
परिचय	रणनीतिक अस्पतालको स्वच्छ, सुरक्षित तथा संक्रमणमुक्त वातावरण कायम राखी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न करार सेवामार्फत सरसफाइकर्मी नियुक्त गर्ने उद्देश्यले यस शीर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।
उद्देश्य	स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार रिक्त रहेको सरसफाइकर्मी पदमा करार मार्फत पदपूर्ति गरी अस्पतालको सरसफाइ तथा संक्रमण रोकथाम सम्बन्धी सेवा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	सरसफाइकर्मी करार भई अस्पतालको सरसफाइ, स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन तथा संक्रमण रोकथामका कार्यहरू नियमित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुनेछन्। अस्पतालको सेवा वातावरणमा सुधार भई सुरक्षित तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा सहयोग पुग्नेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि, २०७९ बमोजिम करार नियुक्ति गरी सरसफाइकर्मीलाई करार सम्झौताअनुसार तोकिएको अवधिको तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा करार नियुक्ति भई कार्यरत रहेका सरसफाइकर्मीको करार म्याद थप आवश्यक भएमा तथा कार्यसम्पादन सन्तोषजनक भएमा आवश्यक अध्ययन गरी करार निरन्तरता गर्न सक्नेछ। २) करार निरन्तरता भएका सरसफाइकर्मीलाई समेत सम्बन्धित अस्पतालले यसै शीर्षकबाट तलब तथा भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। ३) करार नियुक्त भएका सरसफाइकर्मीलाई अस्पतालको सरसफाइ, स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन, संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण, सरसफाइसम्बन्धी अन्य तोकिएका कार्यमा परिचालन गर्नुपर्नेछ। नियमित अनुगमन तथा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरी कार्यसम्पादन सन्तोषजनक नभएमा सोको जानकारी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ। ४) अन्य प्रकृतिका करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीलाई करार म्याद थप गरी वा नयाँ नियुक्ति गरी यस शीर्षकबाट तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन पाइनेछैन।

	५) करार नियुक्ति, तलब भुक्तानी तथा सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य प्रचलित कानुन, प्रदेश स्वास्थ्य कर्मचारी करार कार्यविधि तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट जारी निर्देशनबमोजिम गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	करार कार्य सम्पन्न पश्चात् सम्पन्न प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर.संखुवासभा. उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः रणनितिक अस्पतालमा NCD clinic संचालन (२.७.२२.१७९२)/२२५२२	
परिचय	नेपालमा नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्या प्रमुख चुनौतीका रुपमा रहेका छन्। विश्व स्वास्थ्य संगठनको प्रतिबेदन अनुसार नेपालमा कुल मृत्युको करिब ७१ प्रतिशत नसर्ने रोगका कारण हुने गर्दछ। बदलिँदो जीवनशैली, अस्वस्थ खानपान, शारीरिक निष्क्रियता, धूम्रपान, मद्यपान, मानसिक तनाव र अव्यवस्थित शहरीकरणले यी समस्याहरू बढिरहेका छन्। नसर्ने रोगको उपचार र नियन्त्रणका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन भएता पनि अस्पतालहरुमा व्यवहार परिवर्तन परामर्श व्यवस्थित रुपमा हुन सकेको छैन। यस कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्ला अस्पतालमा नसर्ने रोगको जोखिमहरुको समयमै पहिचान, अभिलेखीकरण तथा स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन सम्बन्धी व्यवहार परिबर्तन परामर्श क्लिनिक संचालन गरिनेछ।
उद्देश्य	१) तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट अस्पतालमा आउने नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएका व्यक्तिहरुको डिजिटल प्रोफाइल तयार गरी जोखिम तत्वको पहिचान तथा विश्लेषण गर्ने। २) प्रमुख नसर्ने तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्याको रोकथाम तथा व्यवस्थापनका लागि स्वस्थ जीवनशैली र व्यवहार परिवर्तन सम्बन्धी परामर्श संचालन गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	१) अस्पतालमा आउने नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएका सेवाग्राहीहरूको डिजिटल स्वास्थ्य प्रोफाइल तयार भई जोखिम तत्वहरूको नियमित पहिचान, विश्लेषण तथा अभिलेखीकरण भएको हुनेछ। २) सेवाग्राहीको जोखिम स्तरका आधारमा व्यक्तिगत तथा आवश्यकतामूलक स्वस्थ जीवनशैली र व्यवहार परिवर्तन सम्बन्धी परामर्श सेवा नियमित रूपमा सञ्चालन भएको हुनेछ।

	३) नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्याका प्रमुख जोखिम व्यवहार (जस्तै धूम्रपान, मद्यपान, अस्वस्थ आहार, शारीरिक निष्क्रियता र मानसिक तनाव) न्यूनीकरणतर्फ सेवाग्राहीको ज्ञान, धारणा र व्यवहारमा सकारात्मक परिवर्तन आएको हुनेछ। ४) सेवाग्राहीमा समयमै रोग पहिचान, उपचारमा नियमितता जस्ता सुधार तथा फलोअप सेवाको उपयोग बढेको हुनेछ। ५) आवश्यक सेवाग्राहीलाई विशेषज्ञ वा उच्च तहको स्वास्थ्य संस्थामा समयमै प्रेषण (Referral) गर्ने प्रणाली सुदृढ भएको हुनेछ। ६) जिल्ला अस्पतालमा स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन तथा व्यवहार परिवर्तन परामर्श सेवा संस्थागत भई नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य समस्याको रोकथाम तथा व्यवस्थापनमा प्रभावकारी योगदान पुगेको हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१. यो कार्यक्रम संचालनका लागि स्वास्थ्य निर्देशनालयले जनस्वास्थ्य विषयमा कम्तिमा स्नातक उतिर्ण गरी सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको स्वास्थ्यकर्मीलाई नियमानुसार करारमा भर्ना गरी व्यवहार परिवर्तन परामर्श विशेषज्ञको रुपमा सम्बन्धित अस्पतालमा खटाउने छ। २. यस कार्यक्रम अन्तर्गत बजेट विनियोजन भएका अस्पतालहरूले स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट खटाईएका व्यवहार परिवर्तन परामर्श विशेषज्ञको नेतृत्वमा नसर्ने रोग व्यवहार परिवर्तन परामर्श बहिरंग क्लिनिक सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। ३. सम्बन्धित अस्पतालहरुले निम्न बमोजिमको आवश्यक पूर्वाधार, औजार उपकरणहरु व्यवस्थापन गरी छुटै व्यवहार परामर्श बहिरंग सेवा संचालन गर्नु पर्नेछः- क) क्लिनिक संचालनका लागि छुट्टै कोठा र फर्निचर लगायत आवश्यक पूर्वाधार ख) कम्प्युटर/टयाब ग) बिपी सेट घ) NCD behavior counselling tool (both hard and soft copy) ङ) नसर्ने रोग व्यवहार परिवर्तन परामर्श क्लिनिक निर्देशिकाले तोकेको अन्य उपकरण/तथा परामर्श सामग्री ४. व्यवहार परिबर्तन क्लिनिकको कार्यविबरण, कार्य संचालन प्रकृया र प्रोटोकल स्वास्थ्य मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको नसर्ने रोग व्यवहार परिवर्तन परामर्श क्लिनिक कार्य संचालन निर्देशिका बमोजिम हुनेछ। यस निर्देशिकाको अनुसूचीको रुपमा व्यवहार परिवर्तन परामर्श मोड्युल रहनेछ। ५. स्वास्थ्य मन्त्रालयले प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्रको समन्वयमा र सम्बन्धित बिषय बिज्ञको प्राबिधिक सहयोगमा WHO को PEN मोड्युल तथा नसर्ने रोगका लागि व्यवहार परिबर्तन सम्बन्धी बैज्ञानिक पद्दतिलाई अबलम्बन गर्दै उच्च रक्तचाप, मधुमेह, श्वासप्रश्वास रोग, क्यान्सर, मुटु तथा रक्तनलीसम्बन्धी रोग, मृगौला रोग, मानसिक स्वास्थ्य लगायत नसर्ने रोगको मुख्य जोखिम तत्वको रुपमा रहेको धुम्रपान, मदिरापान, निष्क्रिय

	जीवनशैली, अस्वस्थकर खानपान र जीवनशैली रोकथाम र न्यूनीकरण सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन परामर्श पुस्तिका तयार गर्नेछ। ६. नसर्ने रोगका लागि व्यवहार तथा स्वस्थ जीवनशैली क्लिनिकमा तालिम प्राप्त परामर्शदाताले व्यवहार परिवर्तन परामर्श मोड्युलले निर्दिष्ट गरेको संचार सामग्री, बिधि र प्रकृया अनुसार सेवाग्राहीलाई परामर्श सेवा प्रदान गर्नेछ।
प्रतिवेदन	यस कार्यक्रमका लागि करार गरिएको स्वास्थ्यकर्मीले मासिक रुपमा प्रतिवेदन तयार गरी अस्पताल प्रमुख बाट प्रमाणित गराई स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा अनिवार्य रुपमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल पाँचथर.संखुवासभा. उदयपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः जलन उपचारका लागी Burn ward व्यवस्थापन (२.७.२२.१७८१)/ २२५२२	
परिचय	अस्पतालहरूमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा विस्तार गरी गुणस्तरीय उपचार सेवा सुनिश्चित गर्ने उद्देश्य अनुरूप जलन उपचारका लागि Burn Ward व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यस कार्यक्रममार्फत जलन भएका बिरामीलाई समयमै, सुरक्षित, गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी उपचार सेवा उपलब्ध गराई जटिलता, मृत्यु तथा अपाङ्गता न्यूनीकरण गरिनेछ।
उद्देश्य	जलन भएका बिरामीहरूलाई विशेषज्ञ तथा गुणस्तरीय उपचार सेवा प्रदान गर्न Burn Ward स्थापना, सुदृढीकरण तथा प्रभावकारी सञ्चालन गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) जलन उपचारका लागि आवश्यक पूर्वाधार, उपकरण, औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्रीको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु। २) विशेषज्ञ चिकित्सक, नर्स तथा अन्य स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु। ३) संक्रमण नियन्त्रण तथा बिरामी सुरक्षाका मापदण्डहरू प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नु। ४) जलनका कारण हुने मृत्यु, अपाङ्गता तथा जटिलता न्यूनीकरण गर्नु। ५) प्रदेशभित्र नै विशेषज्ञ जलन उपचार सेवा उपलब्ध गराई वैज्ञानिक र व्यबस्थित बाह्य रिफरल प्रणालीलाई संस्थागत गर्नु।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले अस्पतालको प्रमूख, Burn Care सेवा संग सम्बन्धित विशेषज्ञ चिकित्सक, प्राविधिक, चिकित्सक, नर्सिङ, अन्य प्राविधिक जनशक्ति, अन्य शाखाका कर्मचारी साथै अस्पताल व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी एवं सदस्य हरू समेतको बैठक बसी जलन भएका बिरामीहरूलाई विशेषज्ञ तथा गुणस्तरीय उपचार सेवा

	प्रदान गर्न आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री तथा आकास्मिक औषधी व्यवस्थापन, आवश्यक पूर्वाधार, औजार उपकरण , स्वास्थ्य जनशक्ति तथा अन्य सामग्रीहरु लगायतका बिषयमा विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २) जलन उपचारका लागी Burn ward व्यवस्थापन गर्दा अस्पताल परिसरमा पूर्व निर्मित संरचनालाई प्राथमिकतामा राखेर सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। ३) Burn Ward स्थापना तथा सञ्चालन गर्दा नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा खाद्य सुरक्षा मन्त्रालयको प्रचलित निर्देशिका तथा मापदण्ड अनुरुप हुने गरी गर्नुपर्नेछ। ४) Burn Ward मा Infection Prevention and Control (IPC) मापदण्ड कडाइका साथ लागू गरी Hand hygiene, sterilization तथा biomedical waste management सम्बन्धी मापदण्ड पालना अनिवार्य रुपमा गर्नुपर्नेछ। ५) Burn Ward मा आवश्यक, अत्यावश्यक तथा जीवनरक्षक औषधिहरूको नियमित उपलब्धता सुनिश्चित गर्नुका साथै Burn Ward मा काम गर्ने चिकित्सक एवम् नर्सलाई प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्रसंग समन्वय गरी Burn Management सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्नु पर्नेछ। ६) Burn Ward संचालनका लागि निर्माण तथा मर्मतको कार्य गर्नु पर्ने भएमा लगत अनुमान र Design गर्न भवन तथा सहरी विकास (नजिकको जिल्ला, प्रदेश कार्यालय/ डिभिजन) कार्यालयमा समन्वय गरी तयार गर्ने। ७) पूर्वाधार स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड २०७७ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनुपर्नेछ। ८) Burn Ward सञ्चालन तथा विस्तारका लागि आवश्यक फर्निचर फिक्सचर्स, क्प्युटर, ब्याकअप लगायतका अत्यावस्यक समाग्री उपलब्ध भएसम्म अस्पतालबाटै व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ। ९) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिक बाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिकसम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। १०) बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) Burn Ward स्थापना तथा सञ्चालन प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, जिल्ला अस्पताल उदयपुर, संखुवासभा र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर।

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः सामाजिक सेवा इकाइ (२.७.२२.१८२०)/२२५२२	
उद्देश्य	१) कमजोर, विपन्न, अपांगता भएका, अशक्त र पहुँचविहीन नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवामा पहुँच सुनिश्चित गर्नु। २) सरकारी अस्पतालहरूमा समावेशी, न्यायपूर्ण र सहानुभूतिपूर्ण सेवा प्रवाह सुदृढ गर्नु। ३) अस्पतालमा सेवा उपयोग गर्ने नागरिकलाई आवश्यक सामाजिक/आर्थिक सहायता प्रदान गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	कमजोर, विपन्न, अपांगता भएका, अशक्त र पहुँचविहीन नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवामा पहुँच सुनिश्चित गरी सरकारी अस्पतालहरूमा समावेशी, न्यायपूर्ण र सहानुभूतिपूर्ण सेवा प्रवाह सुदृढ गर्नुका साथै अस्पतालमा सेवा उपयोग गर्ने नागरिकलाई आवश्यक सामाजिक/आर्थिक सहायता प्रदान गर्ने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) सामाजिक सेवा एकाई विस्तार तथा सञ्चालन गर्दा अस्पताल परिसरमा पूर्व निर्मित संरचनालाई प्राथमिकतामा राखेर सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। २) सामाजिक सेवा एकाई स्थापना तथा सञ्चालन गर्दा नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको "सामाजिक सेवा एकाइ (स्थापना तथा सञ्चालन) निर्देशिका २०७८, (परिमार्जन २०७९)" बमोजिम गर्नुपर्नेछ। ३) यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले सामाजिक सेवा एकाई सञ्चालनका लागि आवश्यक निर्माण एवं मर्मत कार्यका बारेमा अस्पताल व्यवस्थापन समिति, अस्पतालको प्रमूख, आर्थिक प्रशासन शाखा, स्टोर शाखा र अन्य शाखाका कर्मचारी हरू समेतको बैठक र छलफलबाट मूख्य निर्माण कार्य र अन्य मर्मत, सम्भार (स्टोर, फ्लोरिङ, टायलिङ, प्लास्टर मर्मत , छत मर्मत/ सुरक्षा, ढल निकास, टोइलेट बाथरुम तथा अत्यावश्यक पूर्वाधारका साथै सामग्री मर्मत , रंग रोगन आदि) गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। ४) सो अनुसार निर्माण तथा मर्मतको कार्य गर्नु पर्ने भएमा लगत अनुमान र Design गर्न भवन तथा सहरी विकास (नजिकको जिल्ला, प्रदेश कार्यालय/ डिभिजन) कार्यालयमा समन्वय गरी तयार गर्ने। ५) पूर्वाधार स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड २०७७ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुनुपर्नेछ। ६) सामाजिक सेवा एकाई सञ्चालन तथा विस्तारका लागि आवश्यक फर्निचर फिक्सचर्स, क्प्युटर,ब्याकअप लगायतका अत्यावस्यक समाग्री खरिद गरी सामाजिक सेवा एकाई सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। ७) यस कार्यको योजना पहिलो त्रैमासिक बाटै सुरु गरी तेश्रो त्रैमासिकसम्ममा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ।

	८) बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) सामाजिक सेवा एकाई स्थापना तथा सञ्चालन प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	शैलजा आचार्य प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः अस्पतालमा डायलाइसिस सेवा संचालन तथा विस्तार कार्यक्रम (२.७.२२.१७९१)/२२५२२	
उद्देश्य	बढ्दो संख्यामा रहेका मृगौला रोगीहरुको डायलायसिस सेवा सञ्चालनका लागि डायलाइसिस सेवा सञ्चालन तथा विस्तार गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धि	डायलाइसिस सेवा सञ्चालन तथा विस्तार भई बिरामीहरुले चुस्त दुरुस्त रुपमा डायलाइसिस सेवा पाउने।
सञ्चालन प्रक्रिया	१)यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले डायलाइसिस सेवा सञ्चालन तथा विस्तारका लागि आवश्यक पूर्वाधार, औजार उपकरण तथा अन्य सामग्रीहरु व्यवस्थापनका लागि अस्पतालको प्रमूख, स्टोरशाखा र अन्य शाखाका कर्मचारी हरू समेतको बैठक र छलफल बाट जनशक्ति, औषधी, औजार उपकरण, साथै अन्य मर्मत, सम्भार (फ्लोरिङ, टायलिङ, प्लास्टर मर्मत/ सुरक्षा, तथा अत्यावश्यक सामग्री मर्मत आदि) गर्नुपर्ने कार्यको विवरण तयार गर्नुपर्नेछ। २)डायलाइसिस सेवा सञ्चालन तथा विस्तारका लागि आवश्यक मर्मत सम्भार कार्यको आवश्यक लगत अनुमान तथा प्रक्रिया अपनाई गर्नुपर्नेछ। ३)डायलाइसिस सेवाको पूर्वाधार निर्माण गर्दा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड २०७७ र नेपाल सरकारको प्रचलित डायलाईसिस सम्बन्धी मापदण्ड बमोजिम हुने गरी गर्नुपर्नेछ।

	४)यस कार्यक्रममा बजेट विनियोजित भएका अस्पतालले डायलाइसिस सेवा विस्तार तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक औषधी, केमिकल्स, आवश्यक औजार उपकरण आदि खरिद तथा जडान गरी सेवा प्रवाह गर्नुपर्नेछ। ५)औजार उपकरण खरिद गर्दा प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहतका बायोमेडिकल ईन्जिनियर बाट specification तयार गर्दा ISO वा USFDA वा CE अथवा उपलब्ध भएमा तीन वटै प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ। ६)आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा Maintenance Contract को कार्यसर्त अनिवार्य स्पेसिफिकेसनमा उल्लेख भएको हुनुपर्छ। ७)स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वस्छता मन्त्रालय एवं स्वास्थ्य मन्त्रालय कोशी प्रदेशको टेक्निकल स्पेसिफिकेसन ब्याङ्कलाई पनि आधार लिन सकिनेछ। ८)खरिद पश्चात् स्पेसिफिकेसन बमोजिम रहेको वा नरहेको सो मेसिनको जाँच बायोमेडिकल इञ्जिनियरबाट गराउनु पर्नेछ। ९)बजेट खर्च तथा कार्य सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को अधीनमा एवं प्रदेश सरकारको खर्च कार्यविधिको अधीनमा रही गर्नुपर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् अनलाइन सूचना प्रणाली (PAMS) मा प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। २) खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् सो कार्यबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुनिश्चित गरी प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा र स्वास्थ्य निर्देशनालयले स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	जिल्ला अस्पताल संखुवासभा, धनकुटा, मदन भण्डारी अस्पताल र शैलजा आचार्य प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्र

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः होमियोप्याथि औषधि खरिद (७.२.९.६)/२७२१३	
उद्देश्य	होमियोप्याथी स्वास्थ्य सेवा उपचार तथा प्रवर्द्धन गर्नका लागि औषधी खरिद गर्ने।

सञ्चालन प्रक्रिया	१. खरिद पूर्व औषधि मौज्दात र आवश्यकताको विवरण सहित खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेछ। २. होमियोप्याथी औषधि खरिद गर्दा जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७७को आधारभूत स्वास्थ्य सेवा (होमियोप्याथी) मा उल्लेख भएका रोगहरुलाई प्राथमिकतामा राखी सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ अनुसार गर्नुपर्नेछ। ३. औषधीहरु खरिद गर्दा GMP Guideline/National GMP Guideline/औषधी उत्पादन कुशल अभ्यास संहिता बमोजिम प्रमाणीकरण गरिएको उद्योगबाट उत्पादित औषधी एवं औषधी व्यवस्था विभागमा दर्ता भई नवीकरण भएको, उत्पादन अनुज्ञा पत्र र बजार विक्री वितरण प्रमाणपत्र अनिवार्य रुपमा पेस भएको हुनुपर्नेछ। ४. खरिद गरिने औषधीहरुको व्याच नं., उत्पादन मिति र म्याद समाप्ति मिति हुनुपर्ने र १ वर्ष अवधि भन्दा बढी म्याद समाप्ति मिति बाँकी रहेको हुनपर्नेछ। ५. औषधीको बट्टा प्याकेजिङ बाहिर अनिवार्य रुपमा स्पष्ट देखिने गरी “प्रदेश सरकारद्वारा निःशूल्क वितरणका लागि” भनी उल्लेख गरिएको हुनुपर्नेछ। ६. गुणस्तर परीक्षण प्रमाण/प्रतिवेदन एवं खरिद भएका सम्पूर्ण औषधीहरुको मौज्दात फारम भरी औषधी दाखिला भएको १ महिना भित्र स्वास्थ्य मन्त्रालयमा अनिवार्य रुपमा पठाउनुपर्नेछ। साथै आर्थिक वर्षको मसान्तमा अध्यावधिक गरिएको औषधीहरुको विवरण स्वास्थ्य निर्देशनालयमा अनिवार्य पठाउनु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	१) औषधी खरिदपश्चात् सोको विस्तृत विवरण र खपत चुस्त रुपमा PAMS V2 वा प्रचलित सूचना प्रणाली मा Entry गर्नुपर्नेछ। २) प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रले औषधी खरिदपश्चात् सोको विवरण र खपत सम्बन्धी विवरण खुलाई स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई पेस गर्नुपर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर र मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर

क्रियाकलाप (कोड)/खर्च शीर्षकः अस्पतालहरुमा शैक्षिक कार्यक्रम तयारीका लागी व्यवस्थापन (२.७.२२.१७८४)/२२५२२	
परिचय	अस्पतालहरूमा नर्सिङ सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि, दक्ष जनशक्ति विकास तथा अस्पताललाई सिकाइ केन्द्र (Learning Site) का रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यले "Nursing शैक्षिक कार्यक्रम तयारीका लागि व्यवस्थापन कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ।

उद्देश्य	नर्सिङ शिक्षण तथा सिकाइका लागि आवश्यक व्यवस्थापकीय, प्राविधिक तथा शैक्षिक पूर्वाधार विकास गरी गुणस्तरीय नर्सिङ शिक्षा तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालनको आधार तयार गर्नु।
अपेक्षित उपलब्धि	१) प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुमा नर्सिङ्ग बिषयको अध्यापनका लागि पुर्व तयारी पुर्ण हुनेछ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१) अस्पतालको नर्सिङ्ग बिभाग प्रमुख यस कार्यक्रमको यस कार्यक्रमको फोकल व्यक्ति हुनेछन। २) कार्यक्रमका फोकल व्यक्तिले नेपाल नर्सिङ्ग काउन्सिल तथा CTEVT एवं मन्त्रालयसँग समन्वय गरी कार्यक्रमको तयारी गर्नुपर्नेछ। ३) नर्सिङ्ग कार्यक्रम संचालन गर्नका लागी आवश्यक संरचना , सामग्री एवं जनशक्ति मापदण्ड अनुरुप भए/नभएको र त्यसका लागी गर्नुपर्ने तयारी र आवश्यक बजेटको विवरण तयार पारी अस्पतालका वार्ड इन्चार्जहरु, व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु, सरोकारवालासँग छलफल गरी संस्थागत तयारीको रोडम्याप निर्माण गर्नुपर्नेछ। ४) सो रोडम्याप प्रदेश मन्त्रालयलाई उपलब्ध गराइ बजेटको सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ। ५) आवश्यकता अनुसार नेपाल नर्सिङ्ग काउन्सिलबाट विज्ञ आमन्त्रण गरि आवश्यक सुझाव तथा सल्लाह लिन सकिनेछ। ६) यस बजेटबाट विज्ञ/ फोकल व्यक्तिको दैनिक तथा भ्रमण खर्च,बैठक तथा कार्यशाला खर्च एवं समन्वयका लागी आवश्यक संचार खर्च व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रमको विस्तृत प्रतिवेदन तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालय र मन्त्रालयमा अनिवार्य रुपमा पेस गर्नु पर्नेछ।
सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर।

अनुसुची १ : आधारभुत स्वास्थ्य सेवाका औषधी तथा औषधीजन्य सामगीहरुको वर्गीकरण

आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका औषधि तथा औषधिजन्य सामाग्रीहरुको खरीद वर्गीकरण

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका औषधिहरु				औषधि उपलब्ध हुनुपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु		खरीद तथा वितरणका लागि जिम्मेवार निकाय		
क्र. सं.	औषधिको नाम	औषधिको बनावट	परिमाण/मात्रा (Strength)	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / स्वास्थ्य चौकि	आधारभूत अस्पताल / प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	स्थानीय सरकार	प्रदेश सरकार	सङ्घीय सरकार
1	Acetylsalicylic acid (aspirin)	Tablet	75mg	√	√	√		
2	Adrenaline (epinephrine)	Injection	1mg in 1ml	√	√		√	
3	Albendazole	Chewable Tablet	400mg	√	√	√		
		Suspension	200mg/5ml	√	√	√		
4	Aluminium hydroxide + Magnesium Hydroxide (antacid)	Tablet	250mg + 250mg	√	√	√		
5	Amitriptyline	Tablet	10mg	√	√		√	
			25mg		√		√	
6	Amlodipine	Tablet	5mg	√	√		√	
7	Amoxicillin	Oral Tablet	500mg	√	√	√		
		Powder for oral suspension	125mg/5ml,100 ml	√	√	√		
		Dispersible Tablets	125mg	√	√	√		
			250mg	√	√	√		
8	Ampicillin	Powder for IV/IM injection	250mg vial	√ (IMIHNCI)	√		√	
			500mg vial		√		√	

शाखा प्रमुख Director Director General

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

9	Artemether + Lumefantrine (AL) (Artemisinin-based Combination Therapy – ACT)	Tablet	20mg+120mg	√	√			√
10	Artesunate	Injection	60 mg ampoules		√			√
11	Atropine	Injection	0.6mg in 1ml ampoule	√	√		√	
12	Azithromycin	Tablets	250mg	√	√	√		
			500mg	√	√	√		
13	BCG vaccine	Inection	0.05ml/dose	√	√			√
14	Benzathine benzylpenicillin	powder for Injection	1,200,000 IU		√		√	
15	Calamine	Lotion	15% w/v,30ml	√	√	√		
16	Calcium gluconate	Injection	1gm per 10ml (100mg/ml of 10 ml)	√(Birthing Centre Only)	√		√	
17	Carbamazepine	Tablets	100mg	√	√		√	
			200mg	√	√		√	
		oral liquid	100mg/5ml	√	√		√	
18	Cefixime	Tablet	200mg		√	√		
19	Ceftriaxone	Powder for Injection	250mg/ vial		√		√	
			500mg/vial		√		√	
			1gm w/vial		√		√	
20	Cetirizine HCL	Tablet	10mg	√	√	√		
		syrup	5mg/5ml	√	√	√		
21	Charcoal, activated	Powder in sachet	10gm	√	√	√		
22	Chlorhexidine (CHX)	Solution	Solution, 0.2% oral 50ml	√	√	√		
		Ointment	4%,5gm	√	√		√	

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

23	Chloroquine (CQ)	Tablet	150mg	√	√			√
24	Ciprofloxacin	Tablets	250mg	√	√	√		
			500mg	√	√	√		
		Eye/Ear Drops	0.3%w/v, 5ml ,	√	√	√		
		Eye ointment	0.3%, 5g	√	√	√		
		Injection	200mg/100ml		√		√	
25	Clotrimazole	skin cream	1%, 25g	√	√	√		
		Vaginal Tablets	100mg	√	√	√		
		Mouth Paint	1%w/v ,15 ml	√	√	√		
26	Clove Oil	Liquid	5ml	√	√	√		
27	Cloxacillin	Capsules	250mg	√	√	√		
			500mg	√	√	√		
		Powder for oral liquid	125mg/5ml in 100ml	√	√	√		
28	Combined Oral Contraceptive (COC)	Tablets	30 pills,21 pills, containing 150mcg levonorgestrel and 30mcg ethinylestradiol and 7 pills containing iron	√	√			√
29	Cotrimoxazole (Sulphamethoxazole and Trimethoprim 5:1)	Tablets	400 mg + 80mg	√	√	√		
			800mg + 160mg	√	√	√		
		syrup	200mg + 40mg/5ml, 50ml	√	√	√		
30	Dapsone,Clofazimine, Rifampicin (MDT Combi Pack)	Tablet	MB adult blister pack, MB child blister pack (a/c to DOTS Program)	√	√			√

शाखा प्रमुख Director Director General

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

31	Dexamethasone	Injection	4mg in 1ml ampoule		√		√	
32	Dextrose (glucose)	Injection/soln	5%,500ml		√		√	
			25% of 50ml Amp	√(Birthing Centre Only)	√		√	
33	Diazepam	Injection	2ml amp (5mg/ml)	√	√		√	
		Tablet	5mg	√	√		√	
34	Diclofenac sodium	Tablet	50mg.	√	√	√		
		Injection	3ml ampoule (25mg/ml)	√	√		√	
35	Doxycycline	capsule	100mg	√	√	√		
36	Ferrous sulphate and folic acid	Tablet	60mg elemental iron plus 400mcg folic acid	√(Birthing Centre Only)	√	√		
37	FIPV vaccine	Injection	0.1ml	√	√			√
38	Fluconazole	Capsule	150mg	√	√	√		
39	Fluoxetine	Capsule	20mg	√	√		√	
40	Folic acid	Tablet	5mg	√	√	√		
41	Furosemide	Tablet	40mg	√	√	√		
42	Gentamicin	Injection	40mg/ml in 2ml	√(IMNCI)	√		√	
43	Gentian Violet	Aqueous solution	1% , 10 ml	√	√	√		
44	Glimepiride	Tablets	1mg	√	√		√	
			2mg	√	√		√	
45	HPV vaccine	Injection	0.5ml /dose	√	√			√

शाखा प्रमुख   Director   Director General

स्वीकृत मिति: २०८३।०४।२५

46	HRZE	Tablet	Combination medication; H-INH, R-Rifampicin, Z-Pyrazinamide, E-Ethambutol A/c to DOTS Program	√	√			√
47	Hydrocortisone	Powder for injection	100mg in vial		√		√	
48	Hyoscine butylbromide	Injection	Inj 20mg/ml		√		√	
49	Ibuprofen	Tablet	10mg	√	√	√		
		Tablets	200mg	√	√	√		
			400mg	√	√	√		
		Syrup	100mg/5ml	√	√	√		
50	Japanese Encephalitis	Injection	0.5ml/dose	√	√			√
51	Levonorgestrel (LNG)	Implant	Implant (2 rods, 75mg each) Tab 0.75mg (2-tablet pack)	√	√			√
52	Lignocaine hydrochloride	Injection	2 % in vial,30 ml	√	√	√		
53	Lignocaine with adrenaline 1:10,000	Injection	2% plus Adrenalin 1:10,000,30 ml		√	√		
54	Losartan	Tablets	25mg	√	√		√	
			50mg	√	√		√	
55	Magnesium sulphate	Injection	500mg/ml in 2ml ampoule	√(Birthing Centre Only)	√		√	
56	Measles-Rubella Vaccine	Injection	0.5ml/dose	√	√			√
57	Medroxyproges-terone (Acetate DMPA)	Injection	150mg/ml in 1 ml vial	√	√			√
58	Metformin	Tablets	500mg.	√	√		√	

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

			1000mg	v	v		v	
59	Methyldopa	Tablet	Tab 250mg		v		v	
60	metoclopramide	Tablet	10mg	v	v	v		
		Solution	5mg/5ml	v	v	v		
		Injection	5mg/ml in 2ml ampoule	v	v		v	
61	Metronidazole	Tablets	200mg	v	v	v		
			400mg	v	v	v		
		Oral liquid	200mg/5ml ,90 ml	v	v	v		
		Injection	500mg/100ml		v		v	
62	Mifepristone + Misoprostol	Tablet	combi pack includes 200mg + 4(200) mcg	v	v		v	
63	Misoprostol	Tablet	200mcg	v(Birthing Centre only)	v		v	
64	Neomycin skin	Ointment	2% w/w 10gm	v	v	v		
65	Nifedipine	Tablet	10mg	v	v		v	
66	Nitrofurantion	Tablet	100mg	v	v	v		
67	Normal Saline (NS)	Solution	0.9% Infusion solution, 500ml	v	v	v		
68	OPV(oral Polio vaccine)	Oral	2 drops /dose	v	v			v
69	Oral Rehydration Salts (ORS)	Powder	WHO formula sachet/ltrs	v	v	v		
70	Oxygen	Inhalation	Medicinal Gas	v	v		v	
71	Oxymetazoline	Nasal drop	0.025%; 10ml,	v	v	v		
			0.05% 10ml	v	v	v		

शाखा प्रमुख Director Director General

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

72	Oxytocin	Injection	10 IU/ml	v(Birthing Centre only)	v		v	
73	Paracetamol	Injection	150mg/ml in 2ml ampoule	v	v		v	
		Tablet	500mg	v	v	v		
		Syrup	125mg/5ml,50ml	v	v	v		
74	PCV vaccine (Pneumococcal Conjugate Vaccine)	Injection	0.5ml	v	v			v
75	Pentavalent vaccine (DPT, Hep B & Hemophilius influenza B	Injection	0.5ml	v	v			v
76	Permethrin	Lotion	1% 100 ml	v	v	v		
		Cream	5% w/v 30g	v	v	v		
77	Pheniramine	Injection	22.75mg/ml 2ml	v	v		√	
78	Phenobarbital	Tablet	30mg		v		v	
		Injection	100mg/ml		v		√	
79	Povidone iodine	Solution	5%w/v 500ml	v	v	v		
80	Pralidoxim sodium	Injection	500mg,20ml	v	v		√	
81	Prednisolone	Tablets	5mg	v	v		v	
			10mg	v	v		v	
			20mg	v	v		v	
82	Primaquine	Tablet	7.5mg	v	v			v
83	Pyridoxine	Tablet	10mg	v	v			v
84	Ranitidine	Tablet	150mg	v	v	v		
		Injection	25mg/ml in 2ml ampoule	v	v		v	
85	Ringer's Lactate (RL)	Solution	500ml	v	v	v		
86	Risperidone	Tablets	1mg	v	v		v	
			2mg	v	v		v	
87	Rotavirus Vaccine	Injection	1.5ml	v	v			v

शाखा प्रमुख Director ...ector General

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

88	Salbutamol	Solution for nebulisation	1mg/ml of 15 ml	v	v	v		
		Oral Liquid	2mg/5ml	v	v	v		
		MDI	100mcg	v	v		v	
89	Silver sulfadiazine	Cream	0.2% w/v 15g	v	v	v		
90	Tetanus diphtheria (Td) boster vaccine	Injection	0.5ml/dose	v	v			v
91	Tetanus Toxoid (TT)	Injection	0.5ml /dose	v	v			v
92	Tetracycline	Eye ointment	1%, 5g	v	v	v		
93	Tinidazole	Tablet	500mg	v	v	v		
94	Sodium Valporate	Tablet	200mg		v		v	
95	Vitamin A	Capsule	200,000 IU	v	v			v
			50,000 IU	v	v			v
96	Vitamin B complex	Tablet	Thiamine10mg, riboflavin 10mg,pyridoxie 3mg,cyanocobalamin 15 mcg. (Therapeutic dose)	v	v	v		
97	Vitamin K1	Injection	1mg/0.5 ml	v	v		v	
98	Zinc sulphate	Dispersible Tablets	10mg	v	v	v		
			20mg	v (IMNCI)	v	v		

शाखा प्रमुख Director Director General

स्वीकृत मिति: २०८३।०४।२५

अनुसूची: २

नि:शुल्क गर्भवती परिक्षणका लागि तोकिएका प्याकेज तथा शुल्क (शोधभर्ना प्रयोजन)

Package	परिक्षण गर्ने समय
A	पहिलो गर्भजाँच (१२ हप्ता सम्मको) पहिलो जाँच १२ हप्तापछि भएमा; जुनसुकै समयमा गर्न सकिने
B1	तेस्रो गर्भजाँच- २० देखि २४ हप्ता
B2	तेस्रो गर्भजाँच- २० देखि २४ हप्ता
C	पहिले गरेको परीक्षणको नतिजा वा लक्षणका आधारमा चिकित्सकले थप परीक्षण गर्न आवश्यक ठानी सिफारिस गरेमा।

प्याकेज A अन्तर्गत पर्ने परीक्षणहरु

परिक्षण	अधिकतम शुल्क (रु)
CBC	२५०
RBS	५०
Creatinine	१००
SGOT/SGPT	२००
TSH	३००
Blood Grouping	५०
Urine R/E	५०
HBsAg/VDRL	३५०
जम्मा	१३५०

प्याकेज B1 अन्तर्गत पर्ने परीक्षणहरु

परीक्षण	अधिकतम शुल्क
CBC	२५०
RBS	५०
Urine R/E	५०
जम्मा	**३५०**

प्याकेज B2 अन्तरगत पर्ने परीक्षणहरु

परीक्षण	अधिकतम शुल्क रु
Obstetric Scan	६००
जम्मा	६००

प्याकेज C अन्तर्गत पर्ने परीक्षणहरु

परिक्षण	अधिकतम शुल्क (रु)
पहिले गरेको परीक्षणको नतिजा वा लक्षणका आधारमा चिकित्सकले थप परीक्षण गर्न आवश्यक ठानी सिफारिस गरेका जाँचहरु	२५००

अनुसूची- ३

गर्भाबस्था तथा प्रसूतिमा महिलाहरुलाई उपलब्ध गराइएका जाँचहरुको अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारम

सि.नं.	सेवाग्राही महिलाको नाम	उमेर	ठेगाना	मोबाइल नम्बर	जाँच गरिएको सेवाको प्रकार	जाँच गर्दा लागेको शुल्क	कैफियत
1.							

अनुसूची-४

गर्भाबस्था तथा प्रसूतिमा महिलाहरुलाई उपलब्ध गराइएका जाँचहरुको मासीक रुपमा संस्थामा टास गर्नुपर्ने फारम

सि.नं.	उमेर	ठेगाना	जाँच गरिएको सेवाको प्रकार	जाँच गर्दा लागेको शुल्क	कैफियत
1.					

अनुसूची-५

१० वर्षमुनिका बालबालिकालाई उपलब्ध गराइएका स्वास्थ्य सेवाहरुको अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारम

सि.नं.	सेवाग्राहीको नाम	उमेर	ठेगाना	मोबाइल नम्बर	प्रदान गरिएको सेवाको प्रकार	प्रदान गर्दा लागेको सेवाको शुल्क	कैफियत
1.							

अनुसूची-६

१० वर्षमुनिका बालबालिकालाई उपलब्ध गराइएका स्वास्थ्य सेवाहरुको अभिलेख तथा टाँस गर्नु पर्ने फारम

सि.नं.	उमेर	लिङ्ग	उमेर	ठेगाना	प्रदान गरिएको सेवाको प्रकार	प्रदान गर्दा लागेको सेवाको शुल्क	कैफियत
1.							

अनुसूची-७

निजी सरकारी साझेदारीमा विशेषज्ञ सेवा विस्तार (सेवा सम्झौता फारम)

सेवा सम्झौता फारम

कोशी प्रदेश सरकार, जिल्ला/प्रदेश अस्पताल (जसलाई यस पछि पहिलो पक्ष भनी सम्बोधन गरिएको छ) र निजी, गैरसरकारी तथा सामुदायीक अस्पताल .... , (जसलाई यस पछि दोस्रो पक्ष भनी सम्बोधन गरिएको छ) का बीच देहायको प्रावधानहरुको अधीनमा रही कोशी प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुमा विशेषज्ञ सेवा लिन आउने सेवाग्राहीहरुलाई विशेषज्ञ स्वास्थ्य उपचार सेवा उपलब्ध गराउन मिति २०८३/——/— गते यो सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरिएको छ।

१.पहिलो पक्षको दायित्व देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

(क) दोस्रो पक्षलाई कार्यक्रमका विषयमा जानकारी गराउने।

(ख) दोस्रो पक्षलाई आवश्यक विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने।

(ग) दर्ता तथा सोधपुछका लागि उचित प्रबन्ध मिलाउने।

(घ) अस्पतालको आफ्नै परिसरमा फार्मेसीको व्यवस्था गरी औषधी उपलब्ध गराउने।

(ङ) प्रदेशमा विशेषज्ञ चिकित्सकिय सेवा सम्बन्धी सूचना स्थानीय भाषामा सम्प्रेषण गर्ने तथा प्रचार प्रसार गर्ने।

(च) सेवाग्राहीको गुनासो सुनवाई गर्ने/गराउने।

२.दोस्रो पक्षको जिम्मेबारी देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

(क) दोस्रो पक्षले कोशी प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुको प्राथमिकतामा परेका विशेषज्ञ चिकित्सकिय

सेवा निः शुल्क रुपमा प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुवाट उपलब्ध गराउने।

(ख) विशेषज्ञ चिकित्सकिय स्वास्थ्य उपचार सेवा अन्तर्गत वहिरङ्ग परामर्श सेवा ,अन्तरङ्ग सेवा , निदानात्मक परीक्षण,फार्मेशी लगायतका अस्पतालमा उपलब्ध अन्य आवश्यक स्वास्थ्य सेवाहरु निः शुल्क रुपमा प्रदेश मातहतका अस्पतालहरुसँग सहकार्य गरी उपलब्ध गराउने।

(ग) सेवाग्राहीलाई शिष्टतापूर्वक व्यवहार गर्ने।

(घ) वर्षको कम्तीमा ४ पटक निःशुल्क रुपमा प्रदेश मातहतको अस्पतालहरु मार्फत विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

३. पहिलो पक्षले देहायको अवस्थामा सुनुवाईको मौका दिई दोस्रो पक्षसँग सम्झौता साझेदारी हुने प्रदेश अस्पतालहरु सँग सहकार्य गरी स्थगन वा रद्ध गर्न सक्नेछ :-

(क) सम्झौता अनुसारको सेवा उपलब्ध नगराएमा।

(ख) अभिलेख अद्यावधिक गरेको नदेखिएमा वा झुठ्ठा प्रतिवेदन पेस गरेमा।

(ग) कार्यक्रम सञ्चालन मा लापरवाही गरेमा वा प्रचलित कानून तथा मापदण्ड विपरित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरेमा।

(घ) अनुगमान र मुल्याङंकनबाट उठाईएका विषयहरु निर्धारित समयावधी भित्र पालना नगरेमा।

४. यो सम्झौता कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा कुनै द्विविधा वा विवादको उत्पन्न भएमा दुवै पक्षको सहमतिमा त्यस्तो द्विविधा वा विवादको समाधान गरिनेछ।

५. यो सम्झौताको अवधि २०८४ असार मसान्त सम्म हुनेछ।

अनुसूची-८

निःसन्तान दम्पतीहरुलाई परामर्श सेवा

निःसन्तानपन (Sub fertile Couples) **भएका दम्पतीका लागि गर्भधारण गर्नु पूर्वको चेकलिस्टः**

यो सामग्री ६-१२ महिनादेखि प्रयास गरिरहेका तर गर्भधारण गर्न नसकेका दम्पतीका लागि हो। यसले उपचार सुरु गर्नु अघि गर्न सकिने सुधार, आशा, मूल्याङ्कन र उपचारका लागि मार्गदर्शन प्रदान गर्न मद्दत गर्दछः

१. दम्पतीलाई कुरा गर्न सहज वातावरण सृजना गर्नुहोस्			
क) दुवै दम्पतीलाई समान रूपमा स्वागत गर्नुहोस्। ख) छलफलको लागि गैर-निर्णयात्मक (non-judgmental) र खुला ठाउँ सिर्जना गर्नुहोस्। ग) निःसन्तानपन श्रीमान श्रीमती दुवैको एक साझा मुद्दा हो तर यो व्यक्तिगत असफलता भने होइन भन्ने कुरामा विशेष जोड दिनुहोस्।			
२. सन्तानको बारेमा दम्पतीको लक्ष्य र अपेक्षाहरूको बारेमा छलफल गर्नुहोस्			
क) चाहिएको बच्चाको संख्या। ख) दुई बच्चाबीचको आइडियल अन्तर/जन्मान्तर। ग) परिवारको आकार (Size) को बारेमा सांस्कृतिक वा धार्मिक विश्वास कस्तो छ। घ) Fertility and reproduction बारेमा उनीहरूको बुझाइ।			
३. व्यक्तिगत र मेडिकल इतिहास			
महिला र पुरुष दुवैको लागि		**महिलाको लागि मात्र**	**पुरुषको लागि मात्र**

क) गर्भधारण गर्ने प्रयास गरेको अवधि ख) यौनसम्पर्कको पटक र समय ग) जीवनशैली बानी (धूम्रपान, मदिरा, तौल) घ) दीर्घकालीन रोगहरु, जस्तैः मधुमेह, थाइराइड आदि ङ) औषधी र विषाक्त पदार्थ (toxin) च) सँगको सम्पर्क (exposure)		क) महिनावारी चक्रको इतिहास (चक्रको समय,अबधी तथा प्रवाह, नियमितता) ख) विगतका बसेका गर्भहरु तथा गर्भपतन ग) पेल्भिक शल्यक्रिया, संक्रमण, वा एन्डोमेट्रियोसिस	क) अण्डकोष सम्बन्धी समस्याहरूको इतिहास जस्तैःचोटपटक, शल्यक्रिया, संक्रमण आदि ख) यौन कार्य जस्तैः कामवासना (Libido) उत्तेजना (Erection), स्खलन (Ejaculation) ग) मम्प्स वा भेरिकोसेलको इतिहास
४. परिवारको आकार र जन्मान्तर (Size and Spacing) **को बारेमा छलफल गर्नुहोस्**			
क) मनपर्ने परिवारको आकार (size) को बारेमा छलफल गर्नुहोस् (जस्तै, २-३ बच्चाहरू)। ख) जन्मान्तरः गर्भावस्था बीच १८-२४ महिना। ग) प्रजनन लचिलोपन (reproductive flexibility) बढाउन प्रारम्भिक योजनामा जोड दिनुहोस्			
५. दुइजना बिचको भावनात्मक सम्बन्ध (Emotional and Relationship) **लाई समर्थन/मजबुत बनाउने**			

स्वीकृत मितिः २०८३।०४।२५

क) निःसन्तानपनको कारण उत्पन्न भावनात्मक तनावलाई मान्य (Validate) गर्नुहोस्।
ख) सहजताका लागि परामर्शदाता र समर्थन समूह (counselors and support groups) सँग जान सक्नुहुन्छ हुन्न यकिन गर्नुहोस।
ग) पारस्परिक समर्थन (Mutual Support) र टिमवोर्कलाई सुदृढ (Reinforce) बनाउनुहोस्।
घ) निःसन्तानपनका कारण परेको भावनात्मक प्रभावलाई बुझ्नुहोस।
ङ) जोडीको परामर्श वा समर्थन समूह (counseling or support groups) को पनि आवश्यकता पर्नसक्छ भन्ने विषय बुझ्नुहोस।
च) खुला र सहयोगी सञ्चार (open and supportive communication) कायम राख्नुहोस्।

६. शारीरिक स्वास्थ्य र जीवनशैलीबारे परामर्श

क) Achieve a healthy BMI (१८.५—२४.९)/ स्वास्थ्य Body Mass Index (१८.५—२४.९) प्राप्त गर्नुहोस्
ख) Exercise regularly (moderate intensity)/ नियमित रूपमा व्यायाम गर्नुहोस् (मध्यम, तीव्रता)
ग) Stop smoking, alcohol, and recreational drugs/ धूम्रपान, मदिरा र मनोरञ्जनात्मक लागूपदार्थहरू बन्द गर्नुहोस्
घ) Reduce caffeine intake/ क्याफिनको सेवन कम गर्नुहोस् जस्तै चिया, कफी आदि।
ङ) Manage stress and mental health/ तनाव र मानसिक स्वास्थ्य व्यवस्थापन गर्नुहोस्

७. प्रजनन को बेसिस (Fertility Basics) मा समीक्षा गर्नुहोस्।

क) प्रजनन विन्डो (Fertile window): ओभुलेशनको अबधी र अघिको ५-६ दिनको समय।
ख) ओभुलेशनको समयः सामान्यतया अर्को महिनावारी हुनु अघिको १४ दिन।
ग) ३०-३२ वर्षको उमेर पछि महिलाको प्रजनन क्षमता विस्तारै घट्दै जान्छ भने ३५ वर्ष पछि उल्लेखनीय रूपमा घट्दै जान्छ।
घ) पुरुषको प्रजनन क्षमता बिस्तारै (declines more gradually) घट्छ।

	८. Fertile Window को बारेमा शिक्षा दिनुहोस	
	क) ओभुलेशन समय ट्र्याक गर्नुहोस् जस्तैः क्यालेन्डर, LH किटहरू, आधारभूत शरीरको तापक्रम (BBT) ख) महिनावारी चक्रको १०-१६ दिन वरिपरि प्रत्येक २-३ दिनमा यौनसम्पर्कको योजना बनाउनुहोस् (यदि २८-दिनको महिनावारी चक्र छ भने)। ग) शुक्रकीटलाई हानि पुऱ्याउने लुब्रिकेन्टहरू प्रयोग नगर्ने।	
	९. Supplements(पूरक)	
	महिला	**पुरुष**
	Folic acid (४००—८०० mcg daily) Iron and Vitamin D if deficient/ यदि आइरन र भिटामिन डी को कमी छ भने दिने।	जिंक, सेलेनियम र एन्टिअक्सिडेन्ट पूरकहरू प्रयोग गर्नुहोस (डाक्टरले सल्लाह दिएमा)।
	१०. जाँच तथा परिक्षण	
	महिला	पुरुष
	क) Hormonal tests (FSH, LH, AMH, TSH, Prolactin) ख) Pelvic ultrasound/ पेल्भिक अल्ट्रासाउन्ड, Tubal patency test (HSG/HyCoSy if needed)	क) Semen analysis/ वीर्य परिक्षण विश्लेषण ख) Scrotal ultrasound (if indicated/यदि आवश्यकता छ भने)
	११. प्रजनन क्षमता र उप-प्रजनन क्षमता (Fertility and Sub-fertility) को मूल्याङ्कन गर्नुहोस्	

	क) प्रयास गरेको १ वर्षभन्दा कम भएमा कम्तीमा १ वर्ष चाँही प्रयास गर्नैपर्छ भनी आश्वस्त पार्नुहोस, सो का लागि शिक्षित बनाउनुहोस र दम्पतीलाई नियमित निगरानीमा राखुहोस। ख) उमेर ३५ वर्षभन्दा बढी र प्रयास गरेको १ वर्षभन्दा बढी भएमा प्रजनन कार्य (fertility workup) सुरु गर्नुहोस्। ग) महिलाः ओभ्युलेसन ट्र्याकिङ, हार्मोनल परीक्षण, Hysterosalpingogram (HSG) गर्न सुझाब दिनुहोस र गरेको सुनिश्चित गर्नुहोस।। घ) पुरुषः वीर्य विश्लेषण (Semen analysis) गर्न सुझाव दिनुहोस र गरेको सुनिश्चित गर्नुहोस।
	****दुबै दम्पतीका लागिः** ** क) **Healthy weight and diet (folate, iron, antioxidants)/** स्वस्थ आहार र तौल(फोलेट, आइरन, एन्टिअक्सिडेन्ट)। ख) व्यायाम र निद्रा। ग) धूम्रपान/मदिरा सेवन बन्द गर्नुहोस्। घ) वातावरणीय विषाक्त तथा प्रदुषणबाट बच्नुहोस्। ङ) आवश्यक खोपहरू लगाउने तथा लगाएको अपडेट गर्नुहोस् जस्तै रुबेला, भेरिसेला, **COVID-19** आदि। ****श्रीमतिको लागिः** ** क) **Folic acid** ४००—८०० **mcg daily/** फोलिक एसिड ४००-८०० **mcg** दैनिक ख) थाइराइडको Function र रगतमा चिनी (Sugar) को मात्रा लागि स्क्रिनिङ्ग जाँच। ग) नियमित स्त्री रोग हेरचाह **(gynecological care)** र यौन संक्रमण (STI) स्क्रिनिङ। ****श्रीमानको लागिः**** क) -Semen health: test if no pregnancy in 6–12 months: ६-१२ महिनासम्म पनि गर्भ नबसेमा वीर्य स्वास्थ्यको जाँच गर्नुहोस्।

ख) Avoid heat exposure to testes (hot tubs, laptops)/ अण्डकोष (हट ट्युव, ल्यापटप) मा तातोको जोखिमबाट बच्नुहोस् ।

१२. कहिले उपचार गर्ने (When to Treat) ?

१. महिलाको उमेर ४० वर्षभन्दा बढी भएमा — तत्काल (Female age >४० — immediate) ।

२. महिलाको उमेर ३५ वर्षभन्दा बढी र ६ महिनाभन्दा बढी प्रयास गरिरहेको भएमा (age >35 and trying >6 months) ।

३. उमेर ३५ वर्षभन्दा कम र १२ महिना भन्दा बढी प्रयास गरिरहेको भएमा (age <३५ and trying >१२ months) ।

४. अनियमित महिनावारी वा महिनावारी नै नभएमा (Irregular or absent periods) ।

५. पेल्भिकको शल्यक्रिया, संक्रमण वा जोखिम तत्वहरुको इतिहास (History of pelvic surgery, infection, or known risk factors) ।

६. जोखिम तत्वहरू (Known risks): Polycystic ovary syndrome (PCOS), endometriosis, अनियमित महिनावारी।

७. गर्भपतन, यौन संक्रमण (STI), वा अण्डकोष (Testicular) समस्याको इतिहास (History) भएमा।

८. वीर्य वा हर्मोन जाँच गर्दा असामान्य (Abnormal) आएमा।

सारांश

निःसन्तानपनका उपचार बिधि तथा तरिकाहरू

१. **जीवनशैली परिवर्तनः**

क) प्रजनन (Fertility) जागरूकताः अण्डाशय (ovulation) को समय र fertile window को बारेमा शिक्षित गर्ने।

ख) अण्डाशयलाई पुनर्स्थापित गर्न तौल व्यवस्थापन गर्ने।

ग) धूम्रपान र मदिरालाइ बन्द/त्याग गर्ने।

घ) तनाव न्यूनीकरण तथा आवश्यक परामर्श।

ङ) फोलिक एसिड र एन्टिअक्सिडेन्टको पूरक।

२. **ओभुलेशन गराउन (Ovulation Induction): यो बिधी ओभुलेशन अनियमित भएका तथा नभएका महिलाहरूको लागि प्रयोग गरिन्छ।**

क) क्लोमिफेन साइट्रेट (Clomiphene citrate (Clomid): मुखबाट लिने जसले ओभुलेशनलाई बढाउछ।

ख) Letrozole (Femara): Aromatase inhibitor, often used in PCOS

ग) Gonadotropins (FSH/LH): Injectable hormones if oral agents fail

घ) Monitoring with ultrasound to adjust dose and prevent OHSS

३. **गर्भाशय भित्र गर्भाधान (Intrauterine Insemination (IUI)**

क) Indications: Mild male factor, unexplained infertility, cervical factors

ख) Sperm is washed and injected into the uterus at ovulation

ग) प्रायः यो बिधि ओभुलेशन Induction सँग जोडिन्छ।

घ) Success rate: ~१०—२०% per cycle (सफलता दरः प्रति चक्र ~१०-२०%)

सल्लाह दिने क्षेत्रहरु	**प्रमूख सल्लाह**
Timing/समय	ओभुलेशन हुनु अघि र पछी प्रत्येक २-३ दिनमा यौन सम्पर्क गर्ने गरि वातावरण मिलाउने।
स्वास्थ्यमा सुधार	सुर्ती/मदिरा बन्द गर्नुहोस्, तौल व्यवस्थापन, फोलिक एसिड

Fertility Workup	६-१२ महिना प्रयास गर्दा पनि बच्चा नबसेमा प्रजनन कार्य (Fertility Workup) सुरु गर्नुहोस्।
Family Planning	जन्मान्तर, चाहिएको बच्चाको संख्या (spacing & Number) को बारेमा छलफल गर्नुहोस्।
Emotional Support/ भावनात्मक समर्थन	Acknowledge stress, provide counseling options/ तनावको अवस्था पत्ता लगाउनुहोस र विकल्पहरू सहितको परामर्श गर्नुहोस्।

Summary Table/ सारांश तालिका

Mode/ मोड	Indications/संकेतहरू	Success Rate/ सफलता दर
Lifestyle + Tracking/ जीवनशैली + ट्र्याकिङ	All couples/ सबै दम्पतीहरू	Variable
Ovulation Induction/ ओभुलेशन इन्डक्सन	Anovulation, PCOS/ एनोभ्युलेसन, PCOS	२०-३०% per cycle/प्रति चक्र २०-३०%

Intrauterine Insemination/ इन्ट्रायूटरिन इन्सेमिनेशन	Mild male factor, unexplained infertility/ हल्का पुरुष कारक, अस्पष्ट बाँझोपन	१०-२०% per cycle/१०-२०% प्रति चक्र

अनुसूची-९

Birth Defects पहिचानका लागि प्रयोग गरिने प्रश्नावली

कृपया सही उत्तरमा √ लगाउनुहोस् र/वा खाली ठाउँमा भर्नुहोस्।

अन्तर्वार्ता लिने व्यक्तिको नामः	जिल्लाः ....
सम्पर्क नम्बरः ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐	पालिकाको नामः ....
स्वास्थ्य संस्थाको नामः	पदः ....
मितिः ....(साल/महिना/गते)	

खण्ड कः सुत्केरी आमालाई सोध्नुहोस्

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
१.१	तपाईंको नामः	....
१.२	तपाईंको उमेर (पूरा भएको वर्ष)	☐☐
१.३	स्थायी ठेगानाः	.... जिल्ला, ...गा.पा./न.पा./उप.म.न.पा./म.न.पा., वडा नं. .....
१.४	अस्थायी ठेगानाः	.... जिल्ला, ...गा.पा./न.पा./उप.म.न.पा./म.न.पा., वडा नं. .....
१.५	तपाईंको सम्पर्क नम्बर	☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
१.६	के तपाईंले गर्भपूर्व फोलिक एसिड चक्की	☐ थियो ☐ थिएन ⟹ प्रश्न नम्बर १.७ सोध्नुहोस्

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
	सेवन गर्नु भएको थियो ?	
१.६.१	यदि थियो भने, गर्भपूर्व फोलिक एसिड जम्मा कति चक्की सेवन गर्नु भएको थियो?	☐☐ चक्की
१.७	के तपाईंले गर्भपश्चात फोलिक एसिड चक्की सेवन गर्नुभएको थियो ?	☐ थियो ☐ थिएन ⟹ प्रश्न नम्बर १.८ सोध्नुहोस्
१.७.१	यदि थियो भने, गर्भपश्चात फोलिक एसिड जम्मा कति चक्की सेवन गर्नु भएको थियो ?	☐☐ चक्की
१.८	तपाईंको बच्चाको नामः	....
१.९	बच्चा जन्मेको मितिः	☐☐☐☐ साल ☐☐ महिना ☐☐ गते
१.१०	तपाईंले बच्चा कहाँ जन्माउनु भएको थियो ?	☐ घरमा ☐ स्वास्थ्य संस्थामा ☐ अन्य ....(उल्लेख गर्नुहोस्)
१.११	तपाईंले बच्चा कसरी जन्माउनु भएको थियो?	☐ सामान्य Normal Delivery ☐ अपरेसन Cesarean section (CS) ☐ औजारको प्रयोग (फोर्सेप/भ्याक्युम)
१.१२	तपाईंले बच्चा जन्माउँदा कसले सहयोग गरेको थियो ?	☐ कुनै सहयोग नलिएको ☐ डाक्टर ☐ नर्स ☐ सुँडेनी ☐ परिवारको सदस्य ☐ छिमेकी ☐ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
		☐ अन्य...................(उल्लेख गर्नुहोस्)
१.१३	हाल बच्चाको अवस्था	☐ जीवित ⟹ प्रश्न नम्बर १.१४ सोध्नुहोस् ☐ मृत
१.१३.१	यदि बच्चाको मृत्यु भइसकेको छ भने, के उसमा कुनै प्रकारको Birth Defects थियो?	☐ Birth Defects थियो, उल्लेख गर्नुहोस् .... ☐ Birth Defects थिएन **अन्तर्वार्ता समाप्त गर्नुहोस्।**
१.१४	बच्चाको जन्म तौलः	☐ के.जी ☐☐☐ ग्राम
१.१५	गर्भवती भएको कति महिना बच्चा जन्मियो ?	☐ महिना ☐☐ हप्ता

नोटः यदि बच्चा समय अगावै (३४ हप्ता नपुगी) जन्मेको छ भने वा बच्चाको जन्म तौल कम (२ किलो भन्दा कम) छ भने, Retinopathy of Prematurity (RoP) परीक्षण गर्नुहोस् वा सो परीक्षणको लागि प्रेषण गर्नुहोस्।

खण्ड खः Birth Defects पत्ता लगाउन गरिने परीक्षण (स्वास्थ्यकर्मीले जाँच्नुहोस् र भर्नुहोस्)

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
	टाउको सम्बन्धीः	
२.१	जन्मजात ठुलो टाउको हुनु (हाइड्रोसेफालस) **(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)**	टाउकोको नाप लिई लेख्नुहोस्: ☐☐ से.मि. ☐ टाउकोको आकार असामान्य हिसाबमा निरन्तर ठुलो हुनु ☐ आँखा अस्ताउँदै गरेको सूर्य जस्तै देखिनु ☐ टाउकोका हड्डीहरू बिचको कोमल भाग (fontanelle) उठेका हुनु ☐ केही समस्या छैन, सामान्य छ
२.२	जन्मजात टाउको र दिमागको केही भाग नहुनु (अनेन्सेफाली Anencephaly)	☐ टाउको र दिमागको केही भाग नहुनु ☐ केही समस्या छैन, सामान्य छ

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
२.३	एनसेफ्यालोसिल (Encephalocele)	□ बच्चाको टाउकाको हड्डीबाट पोका (cystic lesion) बाहिर निस्किनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
२.४	टाउको सम्बन्धी अन्य असामान्य केही छ?	□ छ (फोटो सहित उल्लेख गर्नुहोस्).. □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
	ओठ तथा मुख सम्बन्धी	
२.५	जन्मजात ओठ फाटेको (Cleft Lip क्लेफ्ट लिप)	□ माथिल्लो ओठको भाग फाटेको वा ओठमा खाल्डो देखिनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ ⇒ प्रश्न नम्बर २.६ सोध्नुहोस्
२.५.१	यदि जन्मजात ओठ फाटेको (Cleft Lip क्लेफ्ट लिप) छ भने, कता पट्टि छ ?	□ दाहिने पट्टि □ देब्रे पट्टि □ दुवै पट्टि
२.६	जन्मजात तालु फाटेको (Cleft Palate क्लेफ्ट प्यालेट)	□ नाकको नलीसम्म पुग्ने गरी मुखभित्रको माथिल्लो भागमा फाटेको देखिनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
२.७	अन्य असामान्य केही छ ?	□ छ (फोटो सहित उल्लेख गर्नुहोस्).. □ केही समस्या *छैन, सामान्य छ*
	घाँटी सम्बन्धीः	
२.८	जन्मजात घाँटी बाङ्गिनु (जन्मजात टर्टिकोलिस Congenital Torticollis) **(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)**	□ शिशुले घाँटी निरन्तर एकैपट्टि बङ्गाइ रहेको हुनु □ जता पट्टिको मांसपेशी कडा र छोटो भएको छ, त्यतैपट्टि टाउको झुकेको तथा चिउँडो र मुख विपरितपट्टि मोडिएको हुनु □ केही समस्या *छैन, सामान्य छ*
	पेट सम्बन्धीः	

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
२.९	ग्यास्टोसियासिस (Gastroschisis)	□ आन्द्रा, आमाशय र कलेजो जस्ता अङ्ग बच्चाको शरीरको बाहिरी भागमा देखिनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
२.१०	ओम्फ्यालोसील (Omphalocele)	□ पेटका अङ्गहरू (आन्द्रा, पेट र कलेजो आदि) नाभिको प्वालबाट बाहिर देखिनु वा झिल्लीले छोपेको देखिनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
२.११	पेट सम्बन्धी अन्य असामान्य केही छ ?	□ छ (फोटो सहित उल्लेख गर्नुहोस्).. □ केही समस्या *छैन, सामान्य छ*
	मेरुदण्ड र ढाड सम्बन्धीः	
२.१२	जन्मजात ढाडमा पोका (स्पाइना बाइफिडा Spina Bifida) **(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)**	□ ढाडमा कुनै पोका वा कमलो झोला जस्तो वस्तु देखिनु □ मेरुदण्ड मा असामान्य रौंको गुजुल्टा देखिनु □ गोडामा चेतना नहुनु □ खुट्टाहरूको पक्षघात हुनु □ केही समस्या *छैन, सामान्य* ⇨ प्रश्न नम्बर २.१३ सोध्नुहोस्
२.१२.१	यदि जन्मजात ढाडमा पोका छ भने, पोको कहाँ छ ?	□ गर्दन □ ढाड □ कम्मर
२.१२.२	के ढाडको पोको माथिको छाला खुल्ला छ ?	□ छ □ छैन
२.१२.३	के ढाडको पोकोबाट पानी बगेको छ ?	□ छ □ छैन
२.१३	मेरुदण्ड र ढाड सम्बन्धी अन्य असामान्य केही छ ?	□ छ (फोटो सहित उल्लेख गर्नुहोस्).. □ केही समस्या *छैन, सामान्य छ*
	हातहरू र खुट्टाहरू सम्बन्धीः	
२.१४	हात र हातका औँलाहरूको अवस्था	□ एक वा सो भन्दा बढी औँलाहरू एक आपसमा जोडिनु (सिनडाकटिली Syndactyly)

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
	(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)	☐ हातमा एक वा सो भन्दा बढी औँलाहरू बढी हुनु (पोलिडाकटिली Polydactyly) ☐ हातका केही भाग छोटो हुनु (माइक्रोमेलिया Micromelia) ☐ जन्मजात हात नहुनु (अमेलिया Amelia) ☐ जन्मजात हातको भाग पूरै नहुनु (मेरोमेलिया Meromelia) ☐ केही समस्या *छैन, सामान्य छ*
२.१५	खुट्टा र खुट्टाका औँलाहरू अवस्था **(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)**	☐ एक वा सो भन्दा बढी औँलाहरू एक आपसमा जोडिनु (सिनडाकटिली Syndactyly) ☐ खुट्टामा एक वा सो भन्दा बढी औँलाहरू बढी हुनु (पोलिडाकटिली Polydactyly) ☐ खुट्टाका केही भाग छोटो हुनु (माइक्रोमेलिया Micromelia) ☐ जन्मजात खुट्टा नहुनु (अमेलिया Amelia) ☐ जन्मजात खुट्टाको भाग पूरै नहुनु (मेरोमेलिया Meromelia) ☐ केही समस्या *छैन, सामान्य छ*
२.१६	जन्मजात पैताला मोडिएको (क्लब फुट Club Foot)	☐ बाङ्गिएको खुट्टा सोझो नहुनु। खुट्टालाई सामान्य अवस्थामा ल्याउन नसक्नु ☐ खुट्टालाई सजिलैसँग सोझो पार्न सक्नु र पहिले जतातिर बाङ्गिएको हो त्यसको ठिक उल्टोतिर पनि बङ्गाउन सक्नु (केही समस्या छैन, सामान्य छ)
२.१७	के बच्चाको शारीरिक बनोट सामान्य भन्दा भिन्न छ ?	☐ छ (फोटो सहित उल्लेख गर्नुहोस्)...................................... ☐ केही समस्या छैन, सामान्य छ
मूत्र तथा मलद्वार सम्बन्धीः		
२.१८	के बच्चा छोरा वा छोरी के हो भनेर यौनाङ्ग हेरी छुट्याउन सकिन्छ ?	☐ सकिन्न, अस्पष्ट यौनाङ्ग (Ambiguous genitalia) ☐ सकिन्छ, सामान्य ⇨ यदि बालिका हो भने, प्रश्न नम्बर २.२० सोध्नुहोस्
२.१९	के पुरुष बच्चाको लिङ्गमा केही समस्या	☐ पिसाब फेर्ने प्वाल लिङ्गको टुप्पोमा नहुनु ☐ केही समस्या छैन, सामान्य छ

प्र. न.	प्रश्नहरू	विवरण र प्रतिक्रिया
	छ? Hypospadias **(पुरुष बच्चा मात्र)**	
२.२०	के बच्चाको मलद्वारमा केही समस्या छ? (नखोलिएको मलद्वार Imperforate anus) **(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)**	□ मलद्वारको प्वाल खोलिएको नहुनु □ बच्चाको दिसा अन्तैबाट निस्कनु ○ मूत्र नलीबाट ○ योनीबाट ○ अण्डकोषबाट □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
अन्यः		
२.२१	डाउन सिन्ड्रोम (Down Syndrome) **(अन्तिम उत्तर बाहेक अरूमा बहुउत्तर आउनसक्ने)**	□ गोलो आकृतिको अनुहार हुनु □ छोटो चिउडो हुनु □ धसेको नाक हुनु □ आँखाको बाहिर पट्टिको भाग पछाडि तिर तानिएको हुनु □ कानको लोती सानो हुनु □ सानो मुख हुनु (जिब्रो बाहिर निकाल्ने) □ छोटो मोटो घाँटी हुनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ
२.२२	जन्मजात बाल मस्तिष्क पक्षाघात (जन्मजात सेरेब्रल पाल्सी Congenital Cerebral Palsy)	□ शिशु घोप्टो पार्दा थोरै वा कत्ति पनि नहल्ली यु (U) आकारमा झुन्डिनु □ केही समस्या छैन, सामान्य छ

३. शिशुमा देखिएका Birth Defects का सम्बन्धमा विस्तारमा खुलाउनुहोस् (सारांश):

....

....

....

....

४. अन्य थप जानकारी भएमा तलको कोष्ठमा उल्लेख गर्नुहोस् र फोटो लिनुहोस्।

समाप्त